

**Evaluace systémového
projektu „Národní centrum
pro elektronické informační
zdroje – CzechELib“
podpořeného z PO 1 OP
VWV**

**Průběžná zpráva za rok
2021**

Ernst & Young, s.r.o.
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1 – Nové Město
IČ: 26705338

Obsah

Obsah	2
1. Manažerské shrnutí	6
2. Shrnutí dosavadních aktivit evaluace a plán aktivit v dalším období	9
3. Vyhodnocení evaluačních otázek	14
4. Závěry a doporučení	36
5. Seznam použitých zdrojů	39
6. Přílohy	40
Příloha č. 1 – Technická zpráva	41
Příloha č. 2.1 – Vzor dotazníku pro členské instituce	53
Příloha č. 2.2 – Vzor dotazníku pro studenty Vysokých škol	63
Příloha č. 2.3. – Anonymizované výsledky dotazníkového šetření pro členské instituce	65
Příloha č. 2.4 – Anonymizované výsledky dotazníku pro studenty vysokých škol	66
Příloha č. 2.5 – Scénář rozhovoru s členskými institucemi a anonymizované přepisy	67
Příloha č. 2.6 – Scénář rozhovorů se zástupci dalších aktérů a anonymizované přepisy	87
Příloha č. 3 – grafický přehled výstupů evaluace	95

Seznam zkratek

AV ČR	AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
AK VŠ	ASOCIACE KNIHOVEN VYSOKÝCH ŠKOL ČR
CAWI	COMPUTER ASSISTED WEB INTERVIEWING
CEL	CZECHELIB
ČKR	ČESKÁ KONFERENCE REKTORŮ
ČVUT	ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ
DPH	DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY
EIZ	ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE
EQ	EVALUAČNÍ OTÁZKA
ERMS	ELECTRONIC RESOURCES MANAGEMENT SYSTEM
FTE	EKVIVALENT JEDNOHO PRACOVNÍKA NA PLNÝ ÚVAZEK
HPM	HLAVNÍ PROJEKTOVÝ MANAŽER
HW	HARDWARE
IT	INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE
JŘBU	JEDNACÍ ŘÍZENÍ BEZ UVEŘEJNĚNÍ
KA	KLÍČOVÁ AKTIVITA
MMR – NOK	MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ – NÁRODNÍ ORGÁN PRO KOORDINACI
MŠMT	MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
NA	NOT AVAILABLE
NCIP	NÁRODNÍ CENTRUM PRO INFORMAČNÍ PODPORU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ
NTK	NÁRODNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA
OA	OPEN ACCESS
OP VVV	OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ
PEZ	PRŮBĚŽNÁ EVALUAČNÍ ZPRÁVA
RVŠ	RADA VYSOKÝCH ŠKOL
RVVI	RADA PRO VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE
SaaS	SOFTWARE JAKO SLUŽBA (SOFTWARE AS A SERVICE)
SR	STÁTNÍ ROZPOČET
ÚOCHB	ÚSTAV ORGANICKÉ CHEMIE A BIOCHEMIE AV ČR
VaV	VÝZKUM A VÝVOJ
VaVal	VÝZKUM A VÝVOJ A INOVACE
VISK	VZDĚLÁVACÍ INSTITUT STŘEDOČESKÉHO KRAJE
VŠ	VYSOKÁ ŠKOLA

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VŠCHT	VYSOKÁ ŠKOLA CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ V PRAZE
VVI	VEŘEJNÁ VÝZKUMNÁ INSTITUCE
VZ	VEŘEJNÁ ZAKÁZKA
ZZVZ	ZÁKON O ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Slovník pojmů

Členská instituce	Pokud není uvedeno jinak, termínem členská instituce jsou v textu kromě členských institucí (instituce s podepsanou smlouvou o centralizovaném zadávání) označovány také účastnické instituce (instituce, které mají zájem o podpis smlouvy o centralizovaném zadávání s CzechELib, ale smlouva zatím není podepsána).
Poskytovatel EIZ	Pokud není uvedeno jinak, termínem poskytovatel elektronických informačních zdrojů je v textu za účelem zjednodušení označován subjekt, který je vydavatelem či exkluzivním dodavatelem elektronických informačních zdrojů.

1. Manažerské shrnutí

1.1. Úvod

Čtvrtá průběžná zpráva je zpracována na základě smlouvy o dílo ze dne 18. 10. 2017 uzavřené mezi Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy (dále také „MŠMT“ či „Zadavatel“) a Ernst & Young, s.r.o. (dále také „EY“). Smlouva byla uzavřena na základě výsledku zadání veřejné zakázky Evaluace systémového projektu „Národní centrum pro elektronické informační zdroje – „CzechELib“ podpořeného z prioritní osy 1 operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále také „PO1 OP VVV“).

Cíle evaluace jsou v souladu se zadávací dokumentací:

- ▶ Průběžně kvalitativně a kvantitativně vyhodnocovat realizaci projektu a do jaké míry hodnocený projekt naplňuje své stanovené cíle.
- ▶ Poskytnout ŘO OP VVV a realizátorovi IPs zpětnou vazbu a doporučení týkající se realizace projektu CzechELib.

Vstupní zpráva definuje celkem čtrnáct evaluačních otázek, přičemž tato průběžná evaluační zpráva (dále také „4. PEZ“) byla zaměřena na osm níže uvedených evaluačních otázek (dále také „EQ“).

- ▶ EQ1 – Jak probíhá realizace projektu?
- ▶ EQ2 – Do jaké míry mají vymezené cílové skupiny povědomí o existenci a celkové koncepci projektu CzechELib? Je prováděná publicita projektu a propagace EIZ efektivní?
- ▶ EQ3 – Do jaké míry jsou vybraní zástupci cílových skupin spokojeni s informační a metodickou podporou ze strany národního licenčního centra?
- ▶ EQ4 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu u zástupců institucí, které se do projektu zapojily?
- ▶ EQ5 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu ostatními klíčovými aktéry?
- ▶ EQ6 – Je příprava a realizace vnitřních evaluací, tzn. evaluací v rámci projektu efektivní?
- ▶ EQ7 – Do jaké míry je vytvořené národní licenční centrum funkční a plní svou roli?
- ▶ EQ9 – Je možné identifikovat jakékoliv další (projektem neřešené) nedostatky / slabá místa nebo mezery systému centralizovaného nákupu, které je potřeba řešit? Pokud ano, jaké to jsou a jaká jsou navrhovaná řešení?

1.2. Hlavní zjištění a závěry

V hodnoceném období byly **realizovány všechny aktivity projektu CzechELib** naplánované dle harmonogramu. Ředitel NTK byl předsedou vlády České republiky jmenován hlavním vyjednavatelem ve věci vyjednávání optimálních finančních i dalších smluvních podmínek transformačních smluv a ve věci pořizování, zpřístupňování a publikování elektronických informačních zdrojů. Během hodnoceného období byly **podepsány všechny připravované licenční smlouvy s poskytovateli EIZ** a zároveň byla uzavřena první **transformační smlouva**. Ty budou klíčové pro navazující projekt **Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací (NCIP)**, který byl během hodnoceného období **schválen a spuštěn**. Jeho prezentace a nastavení podpory členských institucí bude **klíčové pro další průběh** projektu. Finanční podpora pro pořizování EIZ pro členské instituce bude klesat a členské instituce by o detailnějších podmínkách zapojení měly být co nejdříve informovány, aby se na tyto změny mohly připravit. Drtivá většina zástupců členských institucí během strukturovaných rozhovorů potvrdila, že o zapojení do projektu má zájem.

Realizační tým i členské instituce a další cílové skupiny se musely **přizpůsobit vládním opatřením v kontextu koronavirové krize**. Veškeré aktivity (školení, semináře, setkání apod.) byly převedeny do **online podoby**, z nichž některé mohou být v online podobě zachovány i nadále, jako např. školení. Zástupci členských organizací oceňují, že kvůli školení nemusí cestovat a ušetří tím čas i finanční prostředky.

Během hodnoceného období se také dle zástupců členských institucí zvedl zájem o EIZ a o to **více oceňují možnost vzdáleného přístupu k EIZ**, který aktuálně nabízí převážné množství poskytovatelů EIZ skrz projekt CzechELib. Zároveň vznikla nová komunikační platforma pro zástupce členských institucí, jedná se o fórum, kde mohou být diskutovány např. nominace na zdroje. Dle informací z polostrukturovaných rozhovorů není povědomí o její existenci vysoké, její propagace by tak měla být posílena např. na webových stránkách, v newsletterech apod.

Během hodnoceného období došlo **k snížení rozpočtu** projektu na 1,1 mld. CZK, a to vzhledem k nedočerpání uspořené prostředků. Podpora na financování EIZ začala být čerpána ze státního rozpočtu tak, jak bylo naplánováno na začátku projektu. V rámci projektu byla posílena licenční jednotka, kde vznikne nová pozice pro vyjednávání s dodavateli EIZ. Také byl během hodnoceného období schválen další **rozvoj nástrojů ERMS a CELUS**. Zároveň došlo k zvýšení finanční podpory na publicitu projektu. Realizačnímu týmu se podařilo dohodnout zastropování meziročního růstu cen nebo pouze mírné navýšení pro roky 2021 a 2022 jako finanční opatření k nárůstu ostatních nákladů spojených s COVID-19. V některých případech pak zůstala cena EIZ stejná, ale na základě dohody mezi realizačním týmem a dodavateli byl členským institucím poskytnut větší objem titulů.

V posledním čtvrtletí roku 2020 započala **interní evaluace**, během které bylo vytvořeno dotazníkové šetření pro sedm klíčových zaměstnanců Národní technické knihovny, kteří pak návrh interní evaluační zprávy připomínkovali, případně doplňovali informace telefonicky. V dubnu byla zpracována první interní evaluační zpráva, jež odpovídá na **15 evaluačních otázek** a popisuje další kroky v projektu. Evaluační otázky byly zaměřeny především na **služby centralizace nákupu EIZ, přístup k EIZ cílovým skupinám a na interní procesy chodu projektu** a zajištění projektových aktivit. Ze závěrů evaluace vyplývá, že bylo **dosaženo stanovených cílů a procesy projektu jsou funkční**, nicméně pro udržení funkčnosti projektu je **třeba procesy a aktivity přizpůsobovat aktuálním požadavkům**. Klíčovým faktorem je pak kvalitní komunikace s klíčovými skupinami. Další interní evaluace by měla proběhnout v příštím roce a pokračovat i v navazujícím projektu NCIP.

1.3. Doporučení

- ▶ **Ukotvení nastavení interní evaluace** tak, aby její výsledky mohly být systematicky vyhodnocovány v následujících hodnocených obdobích a aby posloužily k úspěšnému nastavení procesů v navazujícím projektu NCIP. Evaluace by tedy měla obsahovat stejné nebo obdobné evaluační otázky, nicméně doporučujeme hlubší zaměření na interní procesy v rámci projektu. Evaluace by měla v příštím hodnoceném období využít jako jednu z kvalitativních metod rozhovory, které mohou probíhat v online podobě, pokud by byla stále platná vládní nařízení v souvislosti s koronavirem.
 - Odůvodnění – pro potřeby průběžného hodnocení interním evaluátorem a pro pokrytí témat, na která není do takové míry zaměřena externí evaluace.
- ▶ **Zohlednit aktuální témata v komunikační strategii** a komunikovat je vůči členským institucím. Dle dotazníkového šetření a polostrukturovaných rozhovorů jsou nejvíce aktuální následující témata: nastavení podmínek pro zapojení do navazujícího projektu NCIP, existence komunikačního fóra pro členské instituce, komunikace výhod zapojení do projektu pro menší nebo velmi specializované instituce a v neposlední řadě pomoc s propagací EIZ a Open Access v rámci jednotlivých institucí.
 - Odůvodnění – jedná se o témata, která vnímají členské instituce jako potřebná a aktuální.
- ▶ **Zachovat relevantní aktivity v online podobě.** Jedná se např. o školení a semináře, které mohou být realizovány online, účastníci si je mohou pustit ze záznamu apod. Naopak osobní setkání v rámci např. každoročního setkání členských institucí by měla být, pokud to bude možné, navrácena do původního nastavení.
 - Odůvodnění – online školení je časově mnohem méně náročné pro většinu respondentů (nemusí cestovat do Prahy). Zachování osobního kontaktu alespoň jednou ročně pomůže udržet vztahy mezi členskými institucemi a napomůže hladké realizaci navazujícího projektu.
- ▶ **Nastavit procesy Národního centra pro podporu výzkumu, vývoje a inovací.** Současné procesy a metodika by měly být adaptovány pro potřeby navazujícího projektu NCIP. V rámci dotazníkového šetření a rozhovorů byla vyzdvihována především komunikace realizačního týmu s členskými institucemi a proces nákupu a správy EIZ. Tyto aspekty by měly být zachovány i v navazujícím projektu.
 - Odůvodnění – je efektivní využít best practice a know how projektu CzechELib, tedy to, co momentálně úspěšně funguje.

2. Shrnutí dosavadních aktivit evaluace a plán aktivit v dalším období

2.1. Popis realizovaných aktivit

Ve čtvrté průběžné zprávě byly evaluační aktivity zaměřeny zejména na hodnocení **přínosů projektu** CzechELib ze strany zástupců členských institucí i s ohledem na vládní opatření v kontextu koronaviru. Dále je zpráva zaměřena na **hodnocení realizace projektu, komunikaci a spolupráci** mezi členskými institucemi a realizačním týmem. Okrajově se zpráva zabývá navazujícím projektem NCIP, jeho připraveností a informovaností zástupců členských institucí o tomto projektu. Kromě členských institucí byly informace získávány i od aktérů dalších relevantních institucí (zástupci veřejné správy v oblasti VaVal) a od studentů VŠ. Oproti 3. PEZ je tato zpráva zaměřením širší, jelikož se věnuje osmi evaluačním otázkám, oproti třem evaluačním otázkám v minulém hodnoceném období. Struktura EQ je obdobná jako v případě 2. PEZ, proto v textu častěji porovnáváme posun oproti závěrům v této zprávě.

V druhé polovině března 2021 **bylo realizováno dotazníkové šetření** mezi zástupci členských institucí. Jeho účelem bylo především zjistit zpětnou vazbu na realizaci a průběh projektu, komunikaci realizačního týmu, přínosy projektu apod. z pohledu zástupců členských institucí. Dotazník byl revidován a odsouhlasen Zadavatelem a realizačním týmem. Druhé dotazníkové šetření proběhlo v dubnu 2021 a bylo zaměřeno na studenty VŠ. Dotazník byl zaměřen na znalost projektu CzechELib a obsahoval pět otázek. Informace z dotazníkového šetření **pro členské instituce byly doplněny polostrukturovanými rozhovory**, jež se zaměřovaly do detailu na témata uvedená v dotazníku.

Dále byly **provedeny polostrukturované rozhovory se zástupci veřejné správy v oblasti VaVal**, jako je MŠMT, RVŠ apod. Tyto rozhovory byly zaměřeny na informovanost o projektu, vnímaný přínos Projektu, srovnání s obdobnými projekty, možná rizika projektu a navazující projekt NCIP. Všechny řízené rozhovory byly realizovány v první polovině dubna 2021 a byly vedeny online. O prováděných evaluačních aktivitách byl Zadavatel pravidelně informován v měsíčních reportech.

V listopadu 2020 a v dubnu 2021 proběhla dvě setkání EY se zástupci realizačního týmu CzechELib. Setkání byla zaměřena především na tato témata:

- ▶ Řízení projektu a plánované aktivity, i v kontextu vládních opatření souvisejících s koronavirem
- ▶ Navazující projekt NCIP
- ▶ Komunikace s členskými institucemi a dalšími zainteresovanými stranami
- ▶ Interní evaluace
- ▶ Personální obsazení realizačního týmu.

2.2. Plán následujících aktivit

Aktivity v dalším období budou vycházet zejména z relevantních evaluačních otázek pro závěrečnou zprávu 2022 (všechny evaluační otázky EQ1 – EQ 14 viz Vstupní zpráva). Relevantní specifická témata pro následující období tak jsou zejména následující:

- ▶ Uspokojování poptávky členských institucí po EIZ a vnímané přínosy
- ▶ Hodnocení ERMS a modulu statistik využívání EIZ členskými institucemi,

- ▶ Nastavení systému interních evaluací
- ▶ Komunikace a PR
- ▶ Udržitelnost projektu (financování EIZ, navazující projekt NCIP, Open Access apod.)
- ▶ Zhodnocení celého projektu a jeho přínosu v oblasti EIZ v sektoru VaVal.

2.3. Metodologie přístupu EY k evaluaci

Metodologie použitá v této evaluaci byla postavena na základě nastavení předcházejících evaluačních aktivit. Mezi primární metody patří desk-research, dotazníkové šetření se zástupci členských institucí a se studenty, polostrukturované rozhovory se zástupci členských institucí, realizačním týmem Projektu, se zástupci akademického sektoru a veřejné správy.

Informace byly získávány od zástupců následujících typů členských institucí:

- ▶ Veřejné výzkumné instituce (VVI)
- ▶ Vysoké školy
- ▶ Nemocnice (včetně fakultních)
- ▶ Jiné výzkumné organizace
- ▶ Knihovny mimo výše uvedené organizace (např. krajské).

2.3.1. Dotazníkové šetření mezi členskými institucemi

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit postoje členských institucí, jejich očekávání spojená s projektem a identifikovat vnímané přínosy zapojení organizací do projektu CzechELib.

Dotazníkové šetření pokrývalo zejména následující témata:

- ▶ Hodnocení přínosů projektu CzechELib,
- ▶ Spolupráce a komunikace realizačního týmu CzechELib se zástupci členských institucí, především v kontextu koronavirové krize
- ▶ Hodnocení průběhu projektu a klíčových procesů (např. způsob výběru EIZ)
- ▶ Navazující projekt NCIP
- ▶ Možnosti další podpory a vzdělávání členských institucí v rámci CzechELib.

Dotazníkové šetření bylo realizováno online formou (CAWI). Pro sběr dat byl využit interní dotazníkový nástroj Qualtrics XM. Za účelem sběru dat bylo realizačním týmem CzechELib dodáno celkem 156 kontaktů zastupujících 121 institucí.¹ Alespoň částečně dotazník vyplnilo 110 osob, z nichž dotazník dokončilo celkem 97 respondentů (62 %). Návratnost dotazníku tak byla ve srovnání s rokem 2020, ve kterém dotazník kompletně vyplnilo 59,5 % respondentů, vyšší.

¹ U 18 členských institucí byli osloveni dva zástupci, tj. pověřená osoba (ke komunikaci s projektem CzechELib) a zástupce pověřené osoby. Zasláný seznam kontaktů obsahoval i některé účastnické instituce, tj. instituce, se kterými bylo v rámci projektu jednáno, ale tyto instituce nepožádaly prostřednictvím projektu CzechELib žádný EIZ. Jeden oslovený kontakt se zdržel vyplnění dotazníku z důvodu střetu zájmů.

Největší zastoupení mezi respondenty měli zástupci VVI, zastoupení všech typů organizací je uvedeno v následující tabulce:

Tabulka 1 Struktura respondentů CAWI dle typu organizace (N=110)

Typ organizace	Zastoupení v CAWI (%)
Veřejné výzkumné instituce (VVI)	44,6 %
Vysoké školy	23,6 %
Jiné výzkumné organizace (VO)	11,8 %
Knihovny mimo výše uvedené organizace	16,4 %
Jiné²	3,6 %

U tří typů organizací jsme zjišťovali jejich velikost (VŠ, VVI a knihovny), aby bylo možné zjistit případné rozdíly mezi organizacemi různé velikosti. Informace o zastoupení jednotlivých podskupin je uvedena v Příloze č. 1.

Dotazovány byly osoby, které jsou zodpovědné nebo se podílejí na správě a nákupu EIZ. Největší zastoupení měli respondenti se zodpovědností za nákup EIZ (33,8 %) a za správu EIZ v organizaci (31,8 %). Detailní struktura respondentů dle typu jejich zapojení do nákupu a správy EIZ je zobrazena v Tabulce 2.³

Tabulka 2 Struktura respondentů CAWI dle jejich role v organizaci

Role respondenta ve vztahu k EIZ	Zastoupení v CAWI (%)
Osoba zodpovědná za nákup EIZ v organizaci	33,8 %
Osoba zodpovědná za správu EIZ v organizaci	31,8 %
Osoba podílející se na nákupu EIZ v organizaci	18,2 %
Osoba podílející se na správě EIZ v organizaci	11,7 %
Uživatel EIZ (výlučně)⁴	3,2 %

² Respondenti jako jiné uvedli např. organizaci veřejného sektoru či muzeum.

³ Bylo možné označit více odpovědí a součet se tak nerovná 100 %. Vzhledem k výsledkům lze konstatovat, že je u respondentů častý souběh rolí v nákupu i správě EIZ v organizaci.

⁴ I přes uvedení možnosti výlučně uživatel EIZ dva respondenti, kteří uvedli tuto možnost, uvedli zároveň i podíl na nákupu zodpovědnost za správu EIZ. Z tohoto důvodu jsme tak tyto dva respondenty ponechali ve vzorku. Tři respondenti, kteří uvedli pouze možnost výlučně uživatel EIZ, nebyli do vzorku zahrnuti.

Role respondenta ve vztahu k EIZ	Zastoupení v CAWI (%)
Jiná role (např. kontaktní osoba) ⁵	1,3 %

Obdobně jako v případě typu organizace byly v dotazníkovém šetření zahrnuty dostatečně všechny role respondentů ve vztahu ke správě / nákupu EIZ v organizaci.

Informace získané z dotazníkového šetření jsou uvedeny u jednotlivých relevantních evaluačních otázek a dále pak v Příloze č. 1 (technická zpráva) a Příloze č. 2.3 (anonymizované výsledky CAWI). Za účelem zobecnění byly otevřené otázky kódovány do vyčerpávajících kategorií (např. otevřená otázka na spokojenost s komunikací a spoluprací byla kódována do čtyř různých hodnocení, více viz Příloha č. 1).

2.3.2. Řízené rozhovory se zástupci členských institucí

Na základě provedeného dotazníkového šetření byli osloveni respondenti k řízeným rozhovorům.⁶ Témata polostrukturovaných rozhovorů vycházela z relevantních evaluačních otázek, přičemž některá se překrývala s dotazníkovým šetřením. Takové otázky pak byly probrány do většího detailu v rozhovorech než v dotazníkovém šetření.

Struktura a otázky rozhovorů se částečně prolínaly se scénáři rozhovorů z roku 2018 a 2019. K tomuto hodnocenému období byly přidány otázky na projekt NCIP a na vliv koronavirové krize na práci s EIZ v institucích a na průběh projektu CzechELib.

Scénář rozhovorů byl konzultován se Zadavatelem a realizačním týmem projektu CzechELib a finální podoba je k dispozici v Příloze č. 2.5. Rozhovory probíhaly v druhé polovině dubna a na začátku května 2021.

Celkem proběhlo 17 řízených rozhovorů. Při výběru bylo zohledněno geografické umístění instituce tak, aby byla pokryta, co největší území republiky. Sedm respondentů bylo z instituce se sídlem v Praze, čtyři v Brně a dále pak po jednom v krajských městech jako je např. Hradec Králové, Zlín nebo České Budějovice.

Nejvíce rozhovorů bylo provedeno se zástupci VVI a vysokých škol. Počet respondentů řízených rozhovorů dle typu organizace je obsažen v Tabulce 3:

⁵ Jednalo se např. o kontaktní osobu nebo pověřenou osobu jako je knihovní apod. (o nákupu EIZ rozhoduje dle respondentů vedení organizace, což lze předpokládat také u části organizací, jejichž zástupci uvedli, že jsou zodpovědní za nákup).

⁶ Osloven byl vzorek respondentů z těch, kteří v dotazníku ponechali své kontaktní údaje a souhlasili s dalším kontaktováním.

Tabulka 3 Počet respondentů řízených rozhovorů dle typu organizace (N=17)

Typ organizace	Počet
Veřejné výzkumné instituce (VVI)	5
Vysoké školy	7
Nemocnice (včetně fakultních)	0 ⁷
Jiné výzkumné organizace (VO)	1
Knihovny mimo výše uvedené organizace	4

2.3.3. Řízené rozhovory se zástupci dalších klíčových aktérů

Dále byly provedeny strukturované rozhovory se zástupci dalších klíčových aktérů (např. zástupce MŠMT, AVO, AVČR a RVŠ). Rozhovor s těmito respondenty byl zaměřen zejména na následující témata:

- ▶ Znalost projektu CzechELib a dostupnost informací
- ▶ Hodnocení dosavadních přínosů projektu CzechELib
- ▶ Srovnání se souvisejícími projekty realizovanými před projektem CzechELib
- ▶ Udržitelnost dosažených výsledků projektu CzechELib, navazující projekt NCIP.

Vzhledem k vyšší časové vytíženosti potenciálních respondentů byly ke konci května provedeny čtyři osobní a telefonické rozhovory.

2.3.4. Dotazníkové šetření mezi studenty vysokých škol

V neposlední řadě byla zjišťována v rámci evaluace zpětná vazba od studentů vysokých škol jako cílové skupiny projektu. Studenti jsou však spíše vedlejší cílovou skupinou, vzhledem k tomu, že nekomunikují přímo s realizačním týmem projektu, ale spíše s univerzitami.

Pro zodpovězení relevantních evaluačních otázek byl navržen krátký online dotazník (CAWI) jež byl, po dohodě se Zadavatelem, skrze evaluátora zaslán 20 studentům především pražských vysokých škol. Online dotazníkový nástroj byl použit interní Qualtrics XM.

Do poloviny května 2021 byl dotazník částečně vyplněn 19 studenty a úplně vyplněn pouze 10 studenty. Z tohoto důvodu nemají informace získané z tohoto dotazníku dostatečně vysokou vypovídající hodnotu. Dílčí zjištění jsou uváděna v rámci relevantních EQ a výsledky dotazníku jsou uvedeny v Příloze 2.4. ve formátu xls.

⁷ Respondenti rozhovorů byli vybíráni z kontaktů uvedených v dotazníkovém šetření, nikdo ze zástupců nemocnic však v rámci dotazníkového šetření nesvolil k následnému oslovení k řízenému rozhovoru.

3. Vyhodnocení evaluačních otázek

V rámci druhé průběžné zprávy byly vyhodnoceny následující evaluační otázky:

- ▶ EQ1 – Jak probíhá realizace projektu?
- ▶ EQ2 – Do jaké míry mají vymezené cílové skupiny povědomí o existenci a celkové koncepci projektu CzechELib? Je prováděná publicita projektu a propagace EIZ efektivní?
- ▶ EQ3 – Do jaké míry jsou vybraní zástupci cílových skupin spokojeni s informační a metodickou podporou ze strany národního licenčního centra?
- ▶ EQ4 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu u zástupců institucí, které se do projektu zapojily?
- ▶ EQ5 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu ostatními klíčovými aktéry?
- ▶ EQ6 – Je příprava a realizace vnitřních evaluací, tzn. evaluací v rámci projektu efektivní?
- ▶ EQ7 – Do jaké míry je vytvořené národní licenční centrum funkční a plní svou roli?
- ▶ EQ 9 – Je možné identifikovat jakékoliv další (projektem neřešené) nedostatky / slabá místa nebo mezery systému centralizovaného nákupu, které je potřeba řešit? Pokud ano, jaké to jsou a jaká jsou navrhovaná řešení?

3.1. Vyhodnocení EQ1

Vyhodnocení evaluační otázky EQ1 – Jak probíhá realizace projektu?

Realizace projektu ve sledovaném období **odpovídá harmonogramu** a všechny klíčové naplánované **aktivity byly realizovány**. Do konce roku 2020 bylo uzavřeno celkem 12 licenčních smluv a 5 smluv s novými členskými institucemi. Dodatky (např. o zastropování meziročního růstu cen) ke smlouvám byly se členskými institucemi podepisovány během ledna a února 2021⁸.

Realizačnímu týmu se podařilo vyjednat zafixování nebo snížení meziročního nárůstu cen EIZ, vzhledem ke zvýšeným nákladům ČR spojených s COVID-19. Některé ceny zůstaly na stejné úrovni jako v předešlém roce a některé vzrostly pouze minimálně, ale v takovém případě za ně dodavatelé poskytují více služeb (viz EQ 4). Finanční milníky projektu jsou všechny splněné, je schválená 16. Zpráva o realizaci projektu a 19. Žádost o platbu.

Vzhledem k vládním opatřením v kontextu koronavirové krize byla drtivá většina akcí a aktivit přesunuta do **online podoby**, včetně každoročního setkání zástupců členských institucí, školení a seminářů. Během setkání členských institucí byl jedním z klíčových témat navazující projekt Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací (NCIP). V rámci tohoto projektu bude klesat finanční podpora pro

⁸ Do doby finalizace této zprávy bylo uzavřeno celkem 13 Licenčních smluv s poskytovateli EIZ a 48 nových smluv o zajištění a zpřístupnění EIZ s ČR. Celkový přehled všech licenčních smluv za roky 2018–2021 je dostupný online zde: <https://www.czechelib.cz/cs/145-licencni-smlouvy?year=2021>

členské instituce a bude zvýšen důraz na Open Access a transformační smlouvy⁹. Od roku 2021 nejsou EIZ podporovány přes projekt CzechELib, ale prostřednictvím státního rozpočtu.

Následující tabulka pak zobrazuje průběh projektu s ohledem na stanovený plán uvedený v Chartě projektu (verze platná ke květnu 2021).

Tabulka 4 Plnění fází projektu

Aktivita	Plán	Aktuální stav
Zahájení projektu.	1. Q 2017	Splněno
Vývoj systémů pro nákup, zajišťování, správu a hodnocení EIZ.	4. Q 2018	Splněno – v minulém hodnoceném období došlo k vytvoření systému pro správu (ERMS) a hodnocení (CELUS). Systém pro nákup (tzv. hlasovátka) není vzhledem ke komplikované akvizici EIZ využíváno (ale není povinným výstupem CEL).
Vypracování metodik pro řízení, workflow, finanční toky, vyjednávací strategie nákupu EIZ a další.	2017 a 2018	Splněno – postup pro výběr a akvizice EIZ byl ustálen
Vývoj webu a implementace funkcionalit.	2.–3. Q 2017	Splněno – webové stránky obsahující informace o projektu a o nabízených EIZ byly vytvořeny.
Podpisy smluv s domácími a zahraničními poskytovateli EIZ.	2018, 2019, 2020	Splněno – všechny plánované licenční smlouvy na přístup k EIZ pro období 2020–2022 ¹⁰ mezi NTK a poskytovateli EIZ byly podepsány do konce roku 2019 (kromě jedné smlouvy, která byla podepsána na začátku roku 2020). Licenční smlouvy na období 2021–2022 byly podepsány do konce ledna 2021.
Nákup / zajištění EIZ pro uživatele z projektu.	2017, 2018, 2019	Splněno – na jaře 2019 došlo k podpisu všech smluv mezi NTK a členskými institucemi o zajištění a zpřístupnění EIZ na přístup k EIZ pro období 2019–2022. Smlouvy a metodiky jsou každý rok/průběžně aktualizovány dle potřeby.

⁹ Řídící výbor NCIP by o konkrétních podmínkách měl jednat v třetím čtvrtletí tohoto roku.

¹⁰ Některé EIZ nebyly pořízeny na celé období 2019–2022, ale pouze jeho část. Ve výjimečných případech bylo vyjednáno kratší období (metrické nástroje se souhlasem RV či EIZ, kdy s dodavatelem nebylo možné vyjednat celé uvedené období).

Aktivita	Plán	Aktuální stav
Vyjednávání podmínek nákupu EIZ na další období, možný postupný přechod na OA.	2020	Splněno – před koncem roku 2020 byly podepsány všechny smlouvy s poskytovateli EIZ včetně první transformační smlouvy. Financování EIZ je po roce 2020 zajišťováno ze státního rozpočtu.
Provozování centra, možné další přechody na OA, evaluace, návrhy doporučení pro budoucí fungování centra.	2021–2022	Částečně splněno, centrum je stabilně provozováno, transformační smlouvy jsou v řešení (na konci roku 2020 byla podepsána první transformační smlouva), budoucí fungování je řešeno v rámci přípravy navazujícího projektu.
Vyjednávání podmínek nákupu EIZ na další období.	2022	NA
Ukončení projektu.	4. Q 2022	NA
Hodnocení přínosů fungování CzechELib.	1. Q 2022 – do ukončení programu OP VVV	NA

V hodnoceném období byly aktivity realizovány dle avizovaných termínů. Procesní kroky projektu jsou funkční a ustálené, a to především díky tomu, že za dobu trvání projektu byl dostatek času na to odladit neefektivní procesní kroky a jiné problémy. Informace získané z dotazníkového šetření i ze strukturovaných rozhovorů vypovídají o spokojenosti zástupců členských institucí a dalších relevantních subjektů s procesním nastavením projektu. I přes omezení zapříčiněná koronavirovou krizí se dařilo proces¹¹ zachovat stejný, což respondenti hodnotili pozitivně. V tomto kontextu se také podařilo zajistit u vybraných poskytovatelů EIZ snížení nebo zrušení meziročního nárůstu cen jednotlivých EIZ.

Detailní popis jednotlivých podotázek je uveden níže.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Jak jsou realizovány klíčové aktivity projektu?

V průběhu hodnoceného období probíhaly všechny klíčové aktivity Projektu, pouze s výjimkou KA7 (Závěrečná evaluace a doporučení), která probíhá pouze dílčím způsobem ve formě interní evaluace a bude pokračovat především v následujícím roce.

Řízení projektu, tedy **KA1, probíhalo celé hodnocené období dle stanoveného harmonogramu** bez zpoždění plánovaných aktivit. Standardní fungování týmu bylo částečně omezeno vládními opatřeními v souvislosti s koronavirem, kdy část týmu pracovala mimo kancelář, ale i přesto se podařilo standardní postupy a procesy zachovat. Došlo ke snížení rozpočtu z 1 296 971,63 Kč na 1 100 533,75 Kč. 20 mil. Kč bylo schváleno na posílení licenční jednotky, kde jsou momentálně dvě neobsazená pracovní místa. Jedno

¹¹ Procesem se rozumí následující kroky: nominace EIZ, podpisy smluv o centralizovaném zadávání/smluv o zajištění a zpřístupnění EIZ, uzavírání Licenčních smluv, Fakturace zálohových plateb/vyúčtování a platby poskytovatelům.

by mělo být zaměřeno na vyjednávání smluv a druhé na bibliometrické analýzy. Obecně je náročné pro licenční jednotku i pro projekt jako takový nalézt vhodné kandidáty, vzhledem k tomu, že pozice vyžadují značnou expertízu, ale z hlediska platu existuje ze strany projektu značné finanční omezení. I přesto je realizační tým stabilní a zaběhnutý. Na pozici garanta publicity (KA6) jsou zaměstnány dvě osoby dohromady na jeden celý úvazek. Jinak je personálně tým zajištěný dostatečným způsobem.

Vytvoření, provozování a evaluace CzechELib, tedy **KA2, probíhá dle plánu**. Národní licenční centrum z velké míry zajišťuje potřeby a splňuje očekávání zúčastněných členských institucí. Komunikace a spolupráce s realizačním týmem je ze strany členských institucí hodnocena velmi pozitivně. V hodnoceném období byla realizována první interní evaluace a byla zpracována evaluační zpráva.

V rámci **KA3** (Nastavení pravidel systému, výběrová řízení na zajištění licencí pro EIZ a evaluace) probíhalo během hodnoceného období zajišťování EIZ pro členské instituce. K 31. 12. 2020 byly uzavřeny všechny licenční smlouvy pro rok 2021–2022, včetně uzavření jedné transformační smlouvy (které budou klíčové pro navazující projekt NCIP) a na začátku roku 2021 se řešily dodatky smluv o zajištění a zpřístupnění EIZ s členskými institucemi. Podařilo se vyjednat s dodavateli EIZ fixaci cen, respektive minimalizaci navýšení meziročního růstu cen na rok 2021 a zčásti i na 2022. Pro tyto účely muselo být uzavřeno 189 dodatků k současným smlouvám. V prvním kvartálu roku 2021 se podepisovaly nové smlouvy (celkem 48 smluv o zajištění EIZ). V další fázi projektu budou vyjednávány podmínky pro rok 2022 a nastavování výše podpory a délky smluv ze strany Řídícího výboru NCIP.

Zajišťování přístupu k EIZ a podpora členských institucí probíhala bez významnějších problémů v rámci **KA4** (Administrace a správa provozu přístupu k EIZ a jeho evaluace). Členské instituce mohou využívat statistické nástroje na sledování a správu EIZ, což hodnotí zpravidla pozitivně (více KA5). Jak bylo popsáno v KA2, komunikace a spolupráce mezi zástupci členských institucí a realizačním týmem funguje dobře.

KA5 (Technologické zajištění správy centra) je zajištěna primárně elektronickými nástroji ERMS (software pro správu EIZ) a CELUS (software pro monitorování využitosti EIZ). Dle informací z polostrukturovaných rozhovorů je nepoužívají všechny instituce (ze 17 respondentů rozhovorů 4 nepoužívají ani jeden nástroj, 6 používá jenom jeden nástroj, 2 respondenti používají nástroje pouze pasivně a 5 používá oba nástroje) nicméně respondenti, kteří nástroje využívají, jsou s nimi převážně spokojeni, přestože mají určité výtky k uživatelské přívětivosti těchto nástrojů. Obdobně byly mezi návrhy na školení často zmiňovány právě výše uvedené nástroje a práce s nimi. V obecné rovině jsou členské instituce s technologickým zajištěním projektu spokojeni.

Zajišťování publicity projektu v rámci **KA6** (Publicita projektu, propagace EIZ a podpora uživatelů EIZ) bylo výrazně ovlivněno obsazením pozice garanta v roce 2019. Na úvazek garanta nastoupily dvě osoby se souhrnným úvazkem 1,0. V této oblasti došlo ke změně a od 1. 1. 2021 je oddělení komunikace zařazeno pod odbor strategie NTK. Obecně byla komunikace ovlivněna koronavirovou krizí, kdy řada setkání musela být převedena do online podoby (např. tradiční setkání zástupců členských institucí), V současné době existuje plán komunikace CzechELib 2021/2022, který je zaměřený primárně na zvyšování povědomí o projektu, a především pak na EIZ, jež mohou přecházet z modelu předplatného licencí na model transformačních smluv. Aktivity CzechELib pak budou součástí externí komunikační strategie NTK, jež se momentálně tvoří.

KA7 (Závěrečná evaluace a doporučení) bude klíčovou aktivitou především na konci projektu. Průběžná interní evaluace se rozběhla v roce 2020 za pomoci externího konzultanta a v dubnu 2021 byla evaluační zpráva finalizována na základě připomínkového řízení. Další interní evaluace proběhne v roce 2022. Podrobněji se evaluaci věnujeme v kapitole 3.6.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Odpovídá realizace klíčových aktivit a výstupů harmonogramu a aktuálním potřebám?

Realizace klíčových aktivit a výstupů do velké míry **odpovídá harmonogramu a aktuálním potřebám členských institucí**. Oproti začátku realizace projektu nedochází ke zpoždění projektových aktivit.

Licenční smlouvy a smlouvy o zpřístupnění EIZ pro členské instituce byly podepsány dle harmonogramu. Všechny aktivity (školení, setkání členských institucí apod.) projektu musely být převedeny do online podoby z důvodu vládních opatření v souvislosti s koronavirem, což ale nezpůsobilo výrazné časové prodloužení oproti harmonogramu. Zástupci členských institucí hodnotí zapojení do projektu pozitivně.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Existují rizika, která ohrožují realizaci projektu a dosažení vytyčených cílů?

Rizika uvedená v následující tabulce vyplývají z Charty projektu (aktuální verze z května 2021). Jedná se o rizika stanovená Chartou na začátku projektu a jejich průběžné vyhodnocení evaluátorem z hlediska relevance, míry pravděpodobnosti a možného dopadu na projekt. V této podkapitole také poukazujeme na možná další rizika nad rámec uvedený v tabulce.

Tabulka 5 Vyhodnocení rizik pro realizaci projektu

#	Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
1.	Název Časová náročnost administrace zakázek podle předpisů MŠMT v útvarech MŠMT	Riziko je výrazně nižší než v předchozím období, ale je stále relevantní.
	Popis V roce 2017 se bude realizovat řada veřejných zakázek menšího či většího charakteru, které při svém výpadku či zdržení mohou narušit harmonogram projektu a plnění jednotlivých etap.	I přes nižší počet VZ, než na začátku projektu, je jejich realizace časově a administračně náročná.
	Opatření Přijetí takových výjimečných opatření na MŠMT, aby bylo možno zakázky zahájit v potřebných termínech, dokonalá připravenost zadávací dokumentace	Náročnost VZ navíc vyplývá i z nutnosti jejich kontrol a procesem schvalování ŘO, případně dalšími subjekty (vláda ČR, porada vedení MŠMT)
2.	Název Složitost veřejných zakázek (VZ)	
	Popis S ohledem na zkušenosti z minulého programovacího období se oblast veřejných zakázek jeví jako značně komplikovaná a problematická a riziko nesprávného postupu při zadávacím řízení ze strany zadavatele je poměrně vysoké. V případě zakázek s tak specifickým předmětem plnění (u většiny EIZ existuje pouze jeden poskytovatel, a to jejich vydavatel), jako je tomu v případě tohoto projektu, je potom riziko ještě vyšší. Riziko lze významně omezit zajištěním externího právního dohledu nad celým procesem a související dokumentací.	Riziko je stále aktuální. Právní dohled je zajištěn externím dodavatelem. Z dosavadních kontrol měla jedna finanční dopad – náklady byly vyhodnoceny jako nezpůsobivé, a byly tak hrazeny mimo CEL, ostatní kontroly bez finančního dopadu.

#	Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
	Opatření Zajištění externí služby (právní dohled) zajišťující dohled nad celým procesem, naplánování dostatečných finančních prostředků na tuto službu, dokonale připravená zadávací dokumentace.	
3.	Název Zpoždění zahájení realizace projektu	
	Popis Výrazná většina licencí na přístup k EIZ sjednaných v rámci současného decentralizovaného modelu je platná pouze do konce roku 2017. Nové licence je tedy nutné zajistit již v průběhu roku 2017. V průběhu roku 2017 je tedy nutné nejen vytvořit funkční národní licenční centrum, ale také zajistit jeho prostřednictvím nové licence u poskytovatelů.	Riziko již není aktuální. Během dosavadního průběhu projektu došlo k eliminaci zpoždění ze začátku realizace projektu.
	Opatření Maximální možné zkrácení lhůt pro komunikaci s komunitou, intenzivní zapojení odborné skupiny. Přímé urychlené jmenování Odborné rady jejím předsedou pro první fázi projektu. Eventuální spuštění některých činností nevyžadujících explicitně náklady projektu ještě před začátkem projektu.	
4.	Název Nenaplnění cílů projektu k datu ukončení jeho realizace	
	Popis Není vyloučené, že se v průběhu projektu vyskytnou nutnosti takových změn projektu, které nebudou kompatibilní s jeho schválenou verzí. Významným faktorem může být přeměna obchodního modelu u e-časopisů na Gold Open Access.	Riziko je minimální, primárně díky schválení navazujícího projektu NCIP, jenž bude více zaměřen na model Open Access.
	Opatření Riziko je částečně eliminováno zkrácením dotovaného období z OP VVV na 3 roky (kratší časový horizont umožní flexibilněji reagovat na situaci).	
5.	Název Udržitelnost projektu po skončení podpory z OP VVV	S ohledem na schválení navazujícího projektu NCIP by

#	Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY						
	<table border="1"><tr><td>Popis</td><td>Existuje riziko, že MŠMT nezajistí dostatečný limit pracovníků s odpovídajícím mzdovým fondem pro část pracovníků zajišťujících provoz CzechELib.</td></tr><tr><td>Opatření</td><td>Po skončení podpory z OP VVV bude podpora i nadále poskytována přinejmenším pro provoz národního centra, případně i pro nákup EIZ z národních zdrojů.</td></tr></table>	Popis	Existuje riziko, že MŠMT nezajistí dostatečný limit pracovníků s odpovídajícím mzdovým fondem pro část pracovníků zajišťujících provoz CzechELib.	Opatření	Po skončení podpory z OP VVV bude podpora i nadále poskytována přinejmenším pro provoz národního centra, případně i pro nákup EIZ z národních zdrojů.	toto riziko mělo být minimální. Podpora členských institucí pro nákup EIZ by měla být tímto projektem zajištěna. V rámci rozhovorů byla oceňována především kvalitní a konstruktivní spolupráce všech zúčastněných stran při schvalování a implementaci tohoto projektu.¹²		
Popis	Existuje riziko, že MŠMT nezajistí dostatečný limit pracovníků s odpovídajícím mzdovým fondem pro část pracovníků zajišťujících provoz CzechELib.							
Opatření	Po skončení podpory z OP VVV bude podpora i nadále poskytována přinejmenším pro provoz národního centra, případně i pro nákup EIZ z národních zdrojů.							
6.	<table border="1"><tr><td>Název</td><td>Rozhodnutí státu nenavázat podporou ze SR po skončení podpory z OP VVV</td></tr><tr><td>Popis</td><td>Existuje riziko, že se soustředěnému úsilí MŠMT, ČKR, RVŠ a AV ČR nepodaří přesvědčit RVVI, aby počínaje rokem 2020 obnovila podporu zajišťování EIZ z rozpočtu na podporu VaVal. Pokud po skončení podpory z OP VVV nebude poskytována podpora pro nákup EIZ, hrozí masivní odchod uživatelů CzechELib.</td></tr><tr><td>Opatření</td><td>1. CzechELib poskytne materiály pro intenzivní lobbying na vládní úrovni. 2. Kvalitou svých služeb CzechELib přesvědčí, že je výhodné zůstat uživatelem i za těchto podmínek.</td></tr></table>	Název	Rozhodnutí státu nenavázat podporou ze SR po skončení podpory z OP VVV	Popis	Existuje riziko, že se soustředěnému úsilí MŠMT, ČKR, RVŠ a AV ČR nepodaří přesvědčit RVVI, aby počínaje rokem 2020 obnovila podporu zajišťování EIZ z rozpočtu na podporu VaVal. Pokud po skončení podpory z OP VVV nebude poskytována podpora pro nákup EIZ, hrozí masivní odchod uživatelů CzechELib.	Opatření	1. CzechELib poskytne materiály pro intenzivní lobbying na vládní úrovni. 2. Kvalitou svých služeb CzechELib přesvědčí, že je výhodné zůstat uživatelem i za těchto podmínek.	Viz riziko č. 5
Název	Rozhodnutí státu nenavázat podporou ze SR po skončení podpory z OP VVV							
Popis	Existuje riziko, že se soustředěnému úsilí MŠMT, ČKR, RVŠ a AV ČR nepodaří přesvědčit RVVI, aby počínaje rokem 2020 obnovila podporu zajišťování EIZ z rozpočtu na podporu VaVal. Pokud po skončení podpory z OP VVV nebude poskytována podpora pro nákup EIZ, hrozí masivní odchod uživatelů CzechELib.							
Opatření	1. CzechELib poskytne materiály pro intenzivní lobbying na vládní úrovni. 2. Kvalitou svých služeb CzechELib přesvědčí, že je výhodné zůstat uživatelem i za těchto podmínek.							
7.	<table border="1"><tr><td>Název</td><td>Zánik dodavatele software</td></tr><tr><td>Popis</td><td>Nelze vyloučit, že firma, která objednaný software vyprodukuje a bude udržovat, zanikne.</td></tr><tr><td>Opatření</td><td>Software bude povinně vytvářen jako otevřený a zdokumentovaný kód, funkcionality bude rozdělena do samostatných, na sobě nezávislých aplikací.</td></tr></table>	Název	Zánik dodavatele software	Popis	Nelze vyloučit, že firma, která objednaný software vyprodukuje a bude udržovat, zanikne.	Opatření	Software bude povinně vytvářen jako otevřený a zdokumentovaný kód, funkcionality bude rozdělena do samostatných, na sobě nezávislých aplikací.	Riziko není aktuální, NTK je vlastníkem zdrojových kódů.
Název	Zánik dodavatele software							
Popis	Nelze vyloučit, že firma, která objednaný software vyprodukuje a bude udržovat, zanikne.							
Opatření	Software bude povinně vytvářen jako otevřený a zdokumentovaný kód, funkcionality bude rozdělena do samostatných, na sobě nezávislých aplikací.							
8.	<table border="1"><tr><td>Název</td><td>Umístění CzechELib v NTK</td></tr></table>	Název	Umístění CzechELib v NTK	Riziko nebylo potvrzeno.				
Název	Umístění CzechELib v NTK							

¹² Schválen jako „projekt sdílených činností“, dle zákona č. 130/2002 Sb. Jedná se o nový institut.

#	Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
	Popis V současnosti nejsou v NTK prostorové kapacity na umístění cca 20 pracovníků centra CzechELib.	
	Opatření Situaci by zlepšila integrace Ústřední knihovny ČVUT po vzoru knihoven VŠCHT a ÚOCHB. Rekrutování významné části odborníků z pracovníků příjemce (již mají vlastní prostorovou kapacitu), event. z osob alokovaných v kampusu Dejvice (vlastní kapacita, docházková vzdálenost na týmové meetingy). Využití telekonferenčních prostředků pro komunikaci se vzdálenějšími členy týmů.	
9.	Název Financování nákupu EIZ na národní úrovni z prostředků státního rozpočtu nebude zajištěno, popř. bude zajištěno v omezené míře.	
	Popis Existuje riziko, že v rámci státního rozpočtu nebudou v dostatečné míře alokovány prostředky na nákup EIZ.	Viz riziko č. 5
	Opatření CzechELib bude MŠMT žádat, aby požádalo RVVI o obnovení podpory pořizování EIZ počínaje rokem 2020 při přípravě střednědobého výhledu rozpočtu v roce 2017. Současně požádá representaci vysokých škol (ČKR, RVŠ) a předsednictvo AV ČR o podporu této žádosti.	
10.	Název Personální zajištění licenčního centra – projektové	Riziko je nižší než v přecházejících hodnocených období. Pozice garanta publicity byla obsazena. V rámci licenční jednotky chybí dvě pozice FTE (zaměřené primárně na vyjednávání smluv, bibliometrickou analýzu).
	Popis S ohledem na nutnost specifické kvalifikace hlavního projektového manažera a členů projektového týmu je možné, že se je nepodaří včas získat.	
	Opatření Vytipování a kontaktování potenciálních odborných zaměstnanců započato již v 3. Q 2016. Adekvátní výše plánovaných mzdových prostředků zvýší úspěšnost nábory.	Obecně je náročné na pracovní pozice v projektu hledat vhodné kandidáty, vzhledem k poměrně specializované odbornosti a omezeným platovým možnostem.

#	Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
11.	Název Personální zajištění licenčního centra – odborné	Viz riziko č. 10
	Popis S ohledem na nutnost vysoké a specifické kvalifikace odborných zaměstnanců národního licenčního centra CzechELib je možné, že se je nepodaří získat včas a v dostatečném počtu.	
	Opatření Vytipování a kontaktování potenciálních odborných zaměstnanců započato již v 3. Q 2016. Adekvátní výše plánovaných mzdových prostředků zvýší úspěšnost nábora.	
12.	Název Nezajištění přechodu současných expertů, kteří mají zkušenosti s vyjednáváním licencí a cen EIZ do centrální organizace.	Viz riziko č. 10
	Popis Existuje riziko, že experti na vyjednávání licencí a cen EIZ (zejména vedoucí konsorcií v rámci realizace programů podpory MŠMT) nebudou mít zájem o práci v rámci centrální organizace, popř. tito experti nebudou osloveni.	
	Opatření Vytipování a kontaktování potenciálních odborných zaměstnanců započato již v 3. Q 2016. Adekvátní výše plánovaných mzdových prostředků zvýší úspěšnost nábora.	
13.	Název Hardware selže v průběhu projektu.	Riziko existuje, ale je minimální. Pořízený hardware by měl zajišťovat dostatečnou kapacitu. V případě výpadku by mělo být možné využít rezerv NTK.
	Popis Nelze vyloučit selhání běžného hardware	
	Opatření Pro spotřební hardware jsou alokovány dostatečné zdroje pro náhradu. Pro tzv. enterprise hardware je počítáno se smluvním zajištěním záruk po dobu udržitelnosti projektu.	
14.	Název Udržitelnost a bezpečnost dat	Riziko je minimální, v hodnoceném období nedošlo ke změně závažnosti rizika.
	Popis Vzhledem k tomu, že data budou obsahovat i citlivé informace, jako jsou ceny a smluvní podmínky, je nezbytné, aby byla zajištěna jejich nezcizitelnost.	

#	Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
	Opatření Riziko je eliminováno tím, že software bude provozován v lokální instalaci, nikoliv jako SaaS.	
15.	Název Neochota účasti uživatelů EIZ v licenčním centru CzechELib.	Riziko je částečně stále aktuální, i když v menší míře než v předchozích hodnocených obdobích. Část EIZ pořizují členské instituce mimo CEL, a to zpravidla kvůli velmi úzké specializaci jejich zamření. K nárůstu rizika pravděpodobně dojde v roce 2023, kdy bude snížena podpora (stejně riziko pak bude platit pro navazující projekt NCIP).
	Popis Existuje riziko, že někteří potenciální účastníci budou nakupovat samostatně z prostředků vlastních rozpočtů, anebo si s ohledem na požadovanou výši spoluúčasti budou hledat jiné zdroje financování nákupu EIZ, což povede k fragmentaci portfolia EIZ.	
	Opatření Výše prostředků podpory je magnetem pro instituce. Riziko výrazně sníženo zkrácením pilotního období – rozumně nízká míra spoluúčasti. V období financování EIZ ze SR bude záležet na výši podpory. Nabídka služeb CzechELib přesvědčí uživatele o výhodnosti participace v rámci projektu, v době udržitelnosti i po ní.	
16.	Název Hardware nebude dostačovat provozu	Riziko je minimální, v hodnoceném období nedošlo ke změně závažnosti rizika.
	Popis Hardware je navržen na vysoké vytížení, přesto při mimořádně úspěšném naplňování cílů projektu může být jeho kapacita nárazově překročena.	
	Opatření Hardwarové řešení bude brát ohled na nárazovou vytíženost, bude pořízen dostatečně dimenzovaný HW.	
17.	Název Zřízení paralelní instituce zaměřené na centrální nákup EIZ v ČR, decentralizace systému.	Riziko je minimální, současný projekt je dle členských institucí i dalších aktérů funkční. Motivace k založení podobné instituce by tedy měla být nízká.
	Popis Existuje riziko, že některé organizace založí paralelní spolek na nákup EIZ.	
	Opatření Výše prostředků je magnetem pro instituce. Paralelní spolek bez podpory nemá smysl a není přitažlivý. Nabídka služeb CzechELib přesvědčí uživatele o výhodnosti participace v rámci projektu.	

Dalšími riziky, mimo rizika identifikovaná v Chartě, jsou dle evaluátora následující rizika:

- ▶ **Nastavení finančních podmínek v navazujícím projektu NCIP.** Většina zástupců členských institucí potvrdila zájem o účast na navazujícím projektu s tou podmínkou, že se nebudou výrazně zhoršovat finanční podmínky. Museli by pak přehodnocovat, které zdroje si mohou pořizovat a zda by se vůbec projektu účastnili.
- ▶ **Licenční smlouvy končí v roce 2022.** Je tedy nutné zahájit akviziční proces pro licenční smlouvy, jež by měly účinnost od roku 2023. Momentálně však nejsou dojednaná pravidla výše podpory a doby smluv.
- ▶ **Transformační smlouvy** se budou lišit od současného nastavení. Pokud by došlo k výraznému navýšení cen, bude velmi záležet na jednotlivých členských institucích, zda budou mít stále nejenom zájem, ale i finanční prostředky k takovému pokrytí.
- ▶ **Nestabilní politická situace** v souvislosti s pozicí ministra školství by mohla způsobit personální změny na MŠMT. Při momentálním personálním nastavení funguje spolupráce (ministr školství a náměstek pro řízení sekce vysokého školství, vědy a výzkumu) velmi dobře, komunikace je korektní a spolehlivá. Řada respondentů uvedla, že ke splnění cílů projektu přispívá i konstruktivní přístup z nejvyšších míst MŠMT.
 - ▶ Součástí rizika politické nestability jsou i novely zákona o DPH. V tomto roce byla většina EIZ zařazena do nižších sazeb (10 %). Tato změna jako taková riziko nepředstavuje, nicméně časté změny zákona v této oblasti mohou vést k nepředvídatelnosti ohledně cen EIZ.
- ▶ **Situace ohledně koronavirové krize.** Přestože se momentální situace jeví jako relativně stabilizovaná, stále hrozí nečekaná vládní opatření. Nejistota v tomto směru a její dopady mohou vést ke snížení rozpočtu členských institucí.
- ▶ **Vnímaná horší vyjednávací pozice mezi menšími institucemi** může negativně ovlivnit jejich ochotu k zapojení do navazujícího projektu.

Ve druhé evaluační zprávě se jako další riziko objevil nižší vnímaný přínos mezi velkými klíčovými institucemi a možný negativní vliv na jejich spolupráci a případné zapojení po konci realizace projektu. Toto riziko se v rámci této evaluační zprávy významně snížilo. V dotazníkovém šetření i strukturovaných rozhovorech většina institucí plánuje zapojení do navazujícího projektu NCIP.

3.2. Vyhodnocení EQ2

Vyhodnocení evaluační otázky EQ2 – Do jaké míry mají vymezené cílové skupiny povědomí o existenci a celkové koncepci projektu CzechELib? Je prováděná publicita projektu a propagace EIZ efektivní?

Z dotazníkového šetření a z řízených rozhovorů vyplývá, že **publicita a propagace, který je zaměřena** na členské instituce, je **dostatečná**. Respondenti se domnívají, že mají dostatek potřebných informací a komunikaci s realizačním **týmem hodnotí kladně**. Zástupci institucí komunikují s realizačním týmem zpravidla na ad hoc bázi, když mají nějaký problém, a dle jejich vyjádření je komunikace vždy rychlá a nápomocná (viz. kapitola 3.3. – EQ 3). Informace o projektu, jeho koncepci apod. jsou pak pravidelně aktualizovány na webových stránkách projektu, případně na setkávání zástupců členských institucí (které muselo být tento rok organizované online v souvislosti s vládními opatřeními). Setkávání i obsah webových stránek jsou respondenty hodnoceny pozitivně, přestože by se většina z nich ráda vrátila k setkávání mimo online prostor.

Komunikace vůči dalším cílovým skupinám (zástupci veřejné správy v oblasti VaVal či zástupci RVVI) probíhá obdobným způsobem jako v předchozím hodnoceném období, tj. ke komunikaci dochází zejména v rámci Odborné rady a Řídicího výboru projektu CzechELib, ve kterých jsou účastní zástupci realizátora projektu a dále pak MŠMT, AK VŠ, ČR, a AV ČR.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Do jaké míry mají vymezené cílové skupiny povědomí o existenci a celkové koncepci projektu CzechELib?

U zástupců dalších aktérů (MŠMT, RVŠ, AV ČR, apod.) je povědomí o existenci projektu vysoké. Informace získávají zástupci prostřednictvím Odborné rady projektu, částečným zapojením do projektu nebo díky osobním i profesním kontaktům mezi členy realizačního týmu. Pouze jeden respondent uvedl, že má o projektu pouze okrajové informace, a že by ocenil oficiálnější komunikační kanál; ostatní respondenti byli s mírou informovanosti spokojeni.

Studenti VŠ mají o projektu velmi nízkou znalost; pouze 2 studenti z 10 úplných odpovědí v rámci druhého dotazníkového šetření odpověděli, že vědí o existenci projektu CzechELib, přičemž jen jeden z respondentů dokázal více popsat, co o projektu ví („centrální nakupování elektronických informačních zdrojů“). Přestože studenti VŠ jsou cílovou skupinou projektu ve smyslu uživatelů výstupů projektu, nejedná se o cílovou skupinu komunikace a propagace EIZ ze strany projektového týmu.¹³ Za komunikaci a propagaci EIZ v rámci členských institucí jsou odpovědny právě členské instituce. Informace zjišťované z dotazníkové šetření jsou tak doplňující, ale vzhledem k nízkému počtu respondentů nelze výsledky považovat za plně reprezentativní.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Jakým způsobem je realizována publicita projektu a jaké má efekty, je prováděná publicita efektivní?

Primární zdroj komunikace mezi členskými institucemi a realizačním týmem **je přes pravidelná společná setkání**, přičemž letos muselo být setkání uskutečněno v online podobě vzhledem k vládním opatřením v souvislosti s koronavirem. Dále pak komunikace probíhá individuálně v případě ad hoc problémů, nebo prostřednictvím pravidelného newsletteru. Spolupráce a komunikace s členskými institucemi je nastavena funkčně a funguje bez větších obtíží.

Komunikace a publicita projektu směrem k dalším zainteresovaným stranám probíhá zejména těmito kanály:

- ▶ Webové stránky projektu,
- ▶ Setkávání Řídicího výboru projektu,
- ▶ Osobní komunikace – telefon, email, osobní i online setkání,
- ▶ Email info@czechelib.cz.

Komunikace vůči zainteresovaným stranám je ukotvena zejména v následujících dokumentech:¹⁴

¹³ Dle seznamu evaluačních otázek jsou studenti VŠ jednou z cílových skupin, od které jsou v rámci této evaluační otázky sbírány informace.

¹⁴ Externí komunikační strategie NTK se momentálně (konec května 2021) tvoří.

- ▶ Strategie řízení komunikace,
- ▶ Plán komunikace CzechELib 2021–2022.

V současné době jsou na pozici garanta publicity dvě osoby s částečným úvazkem, které mají dohromady jeden plný úvazek. Aktuální plán se zaměřuje na interní (zaměstnanci NTK) a externí (členské instituce, návštěvníci knihovny, poskytovatelé EIZ, zaměstnanci/externisté členských institucí, zástupci dalších institucí jako je Rada vysokých škol, Akademie věd ČR, Česká konference rektorů apod.) komunikaci. Kromě standardního zaměření na informovanost o projektu se komunikace zaměřuje na EIZ, jenž mohou přecházet do modelu předplatného licencí pro přístup k EIZ (jedná se tedy o model transformačních smluv) a obecně téma Open Access, vzhledem k tomu, že se jedná o stěžejní téma navazujícího projektu NCIP.

Komunikace vůči **členským institucím je efektivní a funkční.** Publicita směrem k dalším institucím je nastavena a funguje, nicméně mohla by být navýšena a zintenzivněna. Dle rozhovorů se k respondentům dostávají informace z různých zdrojů a v různých formátech. Sjednocení komunikačního kanálu směrem k těmto institucím by mohlo zvýšit jejich informovanost a zároveň by přineslo zpřehlednění poskytovaných informací.

3.3. Vyhodnocení EQ3

Vyhodnocení evaluační otázky EQ3 – Do jaké míry jsou vybrání zástupci cílových skupin spokojeni s informační a metodickou podporou ze strany národního licenčního centra?

Jak vyplývá z dotazníkového šetření a z řízených rozhovorů, považují zástupci členských institucí **informační a metodickou podporu ze strany národního licenčního centra za adekvátní a hodnotí ji převážně pozitivně.** Respondenti jsou zpravidla spokojeni s množstvím a se způsobem poskytování informací, a to i v kontextu koronavirové krize, kdy většina zástupců členských institucí zaznamenala zvýšenou míru podpory ze strany realizačního týmu. Zástupci institucí oceňovali rychlý přechod na online komunikaci (především co se týče online školení a online schůzek). Některé typy komunikace jako např. každoroční setkání zástupců by rádi zachovali ve fyzické podobě, naopak online podoba školení by mohla být zachována, vzhledem k tomu, že je pro řadu zástupců cestování do Prahy velmi časově náročné.

Mezi návrhy na možná témata pro další podporu členských institucí patří **Open Access**, přestože se jedná o stěžejní téma a v rámci projektu je mu věnován značný prostor, dalšími tématy jsou pak **statistické nástroje, navazující projekt NCIP nebo bibliometrie.**

Respondenti v řízených rozhovorech zmiňovali nově založenou platformu, která slouží jako **fórum pro členské instituce.** Méně jak třetina zástupců během rozhovorů uvedla, že o existenci vědí a že ji považují za **užitečnou**, ať už ji používají aktivně nebo pasivně např. v rámci procesu zjišťování zájmu o případné nominované zdroje mezi ostatními institucemi. Nicméně více jak polovina respondentů o platformě nevěděla, o její existenci by mohlo být více informováno skrz newslettery, webové stránky apod.

Jako další případná podpora ze strany licenčního centra byla v rámci řízených rozhovorů zmiňovaná pomoc s **propagací EIZ a OA mezi uživateli v konkrétních institucích.** Respondenti se domnívají, že v této oblasti podpora existuje, ale že by v tomto směru ocenili navýšení pomoci, a to především v kontextu koronavirové krize a většího zájmu o EIZ v jejich institucích. Pro takovou podporu (metodická podpora, letáky, propagační materiály apod.) by mohlo být využito výše zmíněné fórum.

78 % zástupců členských institucí je s komunikací, spoluprací a informovaností ze strany projektového týmu **velmi spokojeno** (zlepšení oproti 2.PEZ, kde bylo velmi spokojeno 38 % respondentů), **15,5 % je spokojeno** (40 % respondentů v 2.PEZ) a **4,5 % je pak spokojeno s drobnými výhradami** (12 % respondentů v 2.PEZ), **jeden** respondent odpověděl, že je nespokojen (7 respondentů v 2.PEZ)

a **9 respondentů** zvolilo **možnost N/A** (4 respondenti v 2.PEZ). Oproti začátku projektu se výrazně **zlepšilo hodnocení rychlosti a plynulosti komunikace**, respondenti často poukazovali právě na to, že je komunikace vždy rychlá, nápomocná a že vše probíhá podle předem stanovených termínů. Zmíněny byly i **webové stránky** a jejich **informační přehlednost a uživatelská jednoduchost** (většinu potřebných informací dokážou zástupci členských institucí nalézt na webových stránkách). Stejně názory na komunikaci a podporu se projevily i v rámci řízených rozhovorů. Na základě získaných informací je **možné považovat komunikaci a další navazující procesy podpory za ustálené a správně nastavené**. Efektivně zavedené procesy v oblasti komunikaci by měly být použity i v navazujícím projektu NCIP tak, aby se know how a best practice projektu CzechELib využilo v maximální možné míře.

Mezi identifikované nedostatky, které se objevily v několika případech v dotazníkovém šetření, byla především **absence informací o aktivitách a povinnostech, příliš krátké lhůty termínů, omezení plynoucí z povinnosti komunikovat pouze skrz jednoho zástupce a nedostatku online setkávání**, u kterých by respondent ocenil pravidelný harmonogram (např. kvartálně). Otevřené odpovědi jsou k dispozici v anonymizovaných výsledcích dotazníkového šetření. V rozhovorech se pak objevila také stížnost na nutnost komunikace pouze s jednou osobou a s občasnou nepřehledností informací.

3.4. Vyhodnocení EQ4

Vyhodnocení evaluační otázky EQ4 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu u zástupců institucí, které se do projektu zapojily?

Zástupci členských institucí vnímají **přínos zapojení** do projektu jako **vysoký** a pro jejich instituci **zásadní**. V dotazníkovém šetření bylo hodnoceno jedenáct různých kategorií, jež byly vybrány na základě debaty se Zadavatelem, zástupci projektu CzechELib a Charty projektu. Všechny nabízené možné přínosy byly zástupci členských institucí hodnoceny **pozitivně**, a to v průměru hodnocením 7 a vyšší.¹⁵ Jako nejlépe hodnocené přínosy byly ze strany respondentů uvedeny následující:

- ▶ Snížení nákladů na EIZ,
- ▶ Stabilizace financování EIZ,
- ▶ Snížení administrativy,
- ▶ Sjednocení fakturačních postupů a licenčních podmínek.

Detailní hodnocení jednotlivých přínosů je v následující tabulce:

Tabulka 6 Vnímaný přínos projektu z pohledu zástupců zapojených institucí

Poznámka 1 škála 10=velký přínos, 1=žádný přínos

Přínos	Hodnocení
Snížení nákladů na EIZ	9
Stabilizace systému financování EIZ	8,8
Snížení administrativy pro členské instituce	8,5

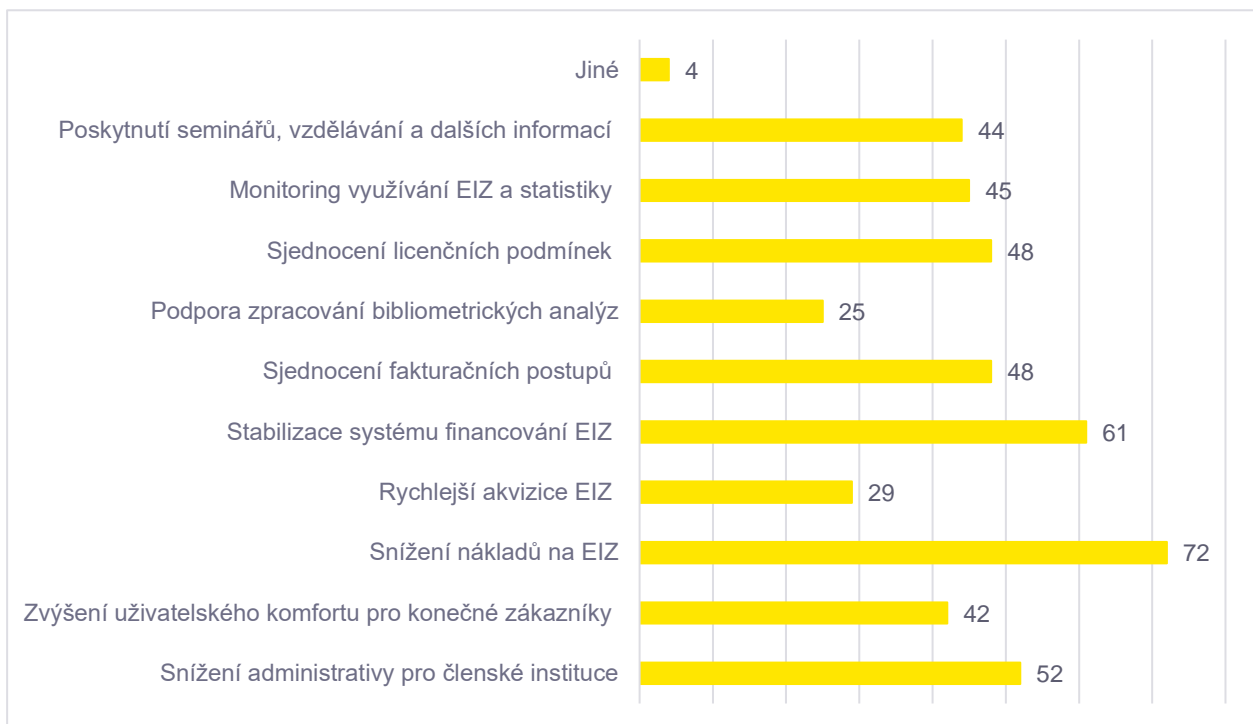
¹⁵ Přínosy byly hodnoceny na škále 0 (žádný přínos) až 10 (velký přínos) a neutrální průměrné hodnocení tak bylo na hodnotě 5,5

Sjednocení licenčních podmínek	8,4
Sjednocení fakturačních postupů	8,4
Poskytnutí seminářů, vzdělávání a dalších informací	7,8
Zvýšení uživatelského komfortu a úrovně služeb	7,6
Monitoring využívání EIZ a statistiky	7,5
Rychlejší akvizice EIZ	7,1
Podpora zpracování bibliometrických analýz	6,9
Jiné	-

Následující graf pak zobrazuje, kolik respondentů hlasovalo pro daný přínos hodnocením 9 nebo 10.

Graf 1 Ocenění současných a plánovaných přínosů projektu CzechELib

I když stále nadprůměrně, tak nejhůře byl hodnocen přínos v oblasti podpory bibliometrických analýz. Tento přínos by se mohl v souvislosti s obsazením nového pracovního místa specializovaného právě na bibliometrickou analýzu v rámci licenční jednotky zvýšit v příštím hodnoceném období.

Oproti roku 2019, kdy bylo dotazníkové šetření¹⁶ prováděno v rámci druhé průběžné zprávy, se nejvíce posunulo hodnocení monitoringu využívání EIZ a statistik, kterým se detailněji věnuje třetí průběžná zpráva. Z rozhovorů v rámci letošní průběžné zprávy vyplývá, že respondenti, kteří nástroje používají, jsou s nimi převážně spokojeni. Nicméně téma statistických a monitorovacích nástrojů se objevovalo mezi možnými náměty na školení v rámci řízených rozhovorů.

U jednoho z nejvýznamnějších přínosů „**Snížení nákladů na EIZ**“ je možné detailněji uvést informace ke změnám v objemu pořizovaných EIZ u členských institucí. Pro 46 % institucí jsou náklady na pořízení EIZ nižší než před zapojením do projektu, u 37 % jsou náklady podobné – většina z těchto respondentů (25 % ze všech respondentů) ale za podobné náklady pořizuje větší množství zdrojů. Pro 9 % respondentů jsou náklady vyšší, nicméně u téměř poloviny z nich (4 % ze všech dotázaných) jsou sice náklady na pořízení EIZ větší než před zapojením do projektu, ale pořizují více zdrojů.

Obecně lze konstatovat, že více jak 47 % institucí pořizuje obdobné množství EIZ jako před zapojením do projektu, 45 % více než před zapojením a výrazná menšina pak pořizuje méně zdrojů než před zapojením. Podrobná data jsou uvedena v technické zprávě. Z řízených rozhovorů pak vyplývá, že **přínos stabilizace financování** se pro členské instituce projevuje především v možnosti lepšího plánování alokace finančních prostředků i harmonogramu. V jednotkách případů respondenti uváděli jako přínos předání právní agendy do rukou realizačního týmu, což je pro ně další finanční i časová úspora.

Kromě hodnocení současných přínosů bylo v rámci řízených rozhovorů zjišťováno, jaká měli zástupci členských institucí **očekávání od projektu**, zda byla naplněna, a jaká mají případná očekávání do konce projektu.

Na základě získaných informací lze konstatovat, že většina očekávání od projektu **byla splněna**. Respondenti zpravidla očekávali zjednodušení administrativního procesu (který v řadě případů vedl i k ušetření osobních nákladů, jelikož správu a administraci EIZ pokrývá méně FTE, než před zapojením) nákupu EIZ a finanční podporu nákupu EIZ.

K očekávání do konce projektu respondenti hovořili o **zachování současného nastavení procesů a komunikace**, a předpokládají, že obdrží **více informací** ohledně **navazujícího projektu NCIP**. Ti zástupci, kteří o existenci projektu věděli, počítají s účastí na projektu, pokud nebudou dramaticky změněny finanční podmínky zapojení. **Většina respondentů pak považuje návrat do stavu před zapojením do projektu CzechELib za nereálný.**

Obecně lze **přínos** projektu CzechELib vnímaný mezi členskými institucemi považovat jako **vysoký**. Respondenti zmiňují pouze drobné náměty na vylepšení v podobě rozšíření školení o témata jako OA, statistické nástroje, nebo v lepším informování o navazujícím projektu NCIP.

3.5. Vyhodnocení EQ5

Vyhodnocení evaluační otázky EQ5 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu ostatními klíčovými aktéry?

¹⁶ V roce 2019 obsahoval dotazník osm kategorií (pro tento rok byly přidány kategorie „poskytnutí seminářů, vzdělávání a dalších informací“, „podpora zpracování bibliometrických analýz“ a „jiné“) a škála hodnocení byla od 1-6.

Ostatní klíčoví aktéři vnímají přínosy projektu pozitivně. Většina z respondentů uvedla během rozhovorů drobné náměty na zlepšení, nebo případná rizika, která se týkají především navazujícího projektu NCIP.

Napříč rozhovory jsou mezi vnímanými přínosy především následující:

- ▶ Centralizace nákupu EIZ, zlepšení vyjednávací pozice v oblasti EIZ, snížení finanční zátěže pro členské instituce,
- ▶ Rozšíření portfolia EIZ pro členské instituce a jejich uživatele,
- ▶ Vzdělávání členských institucí a dalších uživatelů v oblasti Open Access,
- ▶ Platforma pro komunikaci napříč členskými institucemi.

Zásadní přínos projektu CzechELib, který vnímali všichni respondenti, je **centralizace systému a sjednocení procesů nákupu EIZ**. Z toho plyne několik dílčích důsledků. V první řadě se díky centralizaci systému výrazně **zjednodušila administrativa** spojená s nákupem EIZ v členských institucích, což nejen šetří čas zaměstnancům, ale instituce tím mohou v řadě případů šetřit i finanční prostředky na personálním obsazení. Dalším důsledkem centralizace je lepší **vyjednávací pozice pro dohody** s tuzemskými i zahraničními dodavateli EIZ, což nepřímo vede k celkovému **snížení finanční náročnosti** pořizování EIZ. Pro většinu členských institucí jsou náklady na pořízení EIZ nižší anebo stejné jako před zapojením do projektu, ale v případě, že jsou stejné, velmi často pořizují více EIZ než před zapojením do projektu. S tím souvisí další důsledek centralizace systému, kterým je právě **rozšíření portfolia možných EIZ** pro členské instituce. V neposlední řadě centralizace systému **zvyšuje transparentnost celého** procesu výběru, nákupu a nacenění EIZ.

Další přínos, jenž uváděli respondenti z dalších institucí, je vytvoření **platformy pro komunikaci** (respondenti z dalších institucí o existenci platformy zpravidla věděli) mezi členskými institucemi (jež byla současné hodnocené období ještě posílena vznikem fóra pro komunikaci mezi zástupci členských institucí) a obecně **sdržení relevantních odborníků**, kteří spolu mohou řešit tematiku EIZ (včetně právních otázek, IT apod.). S tím je spojen další pozitivní přínos Projektu, a tím je **vzdělávání a osvěta o EIZ, a především o Open Access**. Poslední uvedené zmiňovali respondenti jako zásadní, především pro navazující projekt NCIP a obecně z toho důvodu, že je OA trendem v západních zemích a musí být aplikován i v tuzemských podmínkách.

V kontextu koronavirové krize se komunikaci z pohledu respondentů podařilo zachovat na dobré úrovni, v některých případech se jí podařilo i zintenzivnit. Většina aktivit se musela přesunout do online podoby, což by v některých případech mohlo být zachováno tak, jak uváděli zástupci členských institucí.

Z pohledu **očekávání** aktérů dalších institucí byla většina **splněna** (především očekávali snížení administrace, zvýšení povědomí o EIZ, zjednodušení práce s EIZ, vzdělávání apod.). **Rizika**, která respondenti na začátku projektu vnímali, se **podařilo odstranit** (především obava o dostatek financí a o kvalitní personální obsazení). Nicméně **obdobná rizika existují i pro navazující projekt NCIP**. Jedná se především **o riziko dostatečného financování** spojené i s politickou podporou na nejvyšších stupních a s **nastavením finanční podpory** tak, aby byla přijatelná pro členské instituce.

Mezi návrhy na zlepšení bylo zmíněno především nastavení komunikace a pravomocí mezi Řídicím výborem a Řídicím orgánem OP VVV, které může způsobovat administrativně náročná a byrokratická jednání. Jako další pak bylo zmíněno zapojení i soukromých vědeckých institucí.

3.6. Vyhodnocení EQ6

Je příprava a realizace vnitřních evaluací, tzn. evaluací realizovaných v rámci projektu, efektivní?

V hodnoceném období byla poprvé za celou dobu existence projektu zrealizovaná systematická vnitřní evaluace. Projektový tým CzechELib přizval na vyhotovení interní evaluace externí pomoc v podobě konzultanta, který pomohl nastavit metodiku a způsob realizace a vyhodnocení interní evaluace.

V posledním čtvrtletí roku 2020 bylo hlavním projektovým manažerem (HPM) a externím konzultantem vytvořeno **15 evaluačních otázek** a následně byl vytvořen první draft **dotazníkového šetření** pro zaměstnance projektu. Draft byl připomínkován vedením projektu a dalšími klíčovými osobami z týmu projektu CzechELib.

Na základě připomínkového řízení byl draft upraven a byla vytvořena druhá, finální verze dotazníkového šetření. **Dotazníkové šetření bylo vyplněno 7** zaměstnanci projektu. Původně byly jako další krok naplánované hloubkové rozhovory a workshop. Nicméně v kontextu vládních opatření souvisejících s koronavirem byly rozhovory a workshop zrušeny. Na místo toho byl na základě výsledků dotazníkového šetření vytvořen draft evaluační zprávy, který měli výše zmínění zaměstnanci k dispozici k připomínkování, jenž mohlo být doplněno o telefonické/online rozhovory v případě potřeby. Pro další evaluaci doporučujeme realizovat rozhovory i v případě pokračujících vládních nařízeních, a to v online podobě za pomoci nástrojů MS Teams, Zoom apod. Domníváme se, že pomocí rozhovorů je možné získat větší hloubku detailu.

V dubnu 2021 byla připravena finální, neveřejná, verze evaluační zprávy. Další interní evaluace by měla být realizována v roce 2022, kdy realizační tým zvažuje oslovit i dodavatele EIZ, aby zjistil jejich pohled na spolupráci s projektovým týmem a jejich postoj k vyjednávání o dodání EIZ pouze s jednou centrální institucí. V navazujícím projektu NCIP by měly být interní evaluace také realizovány.

Kromě toho dochází v rámci řízení projektu k **vyhodnocování plnění plánu**, k řízení rizik a ke sběru zpětné vazby od členů realizačního týmu. Z pohledu realizačního týmu je projekt dobře nastaven a zaveden, s většinou zástupů členských institucí jsou korektní vztahy a problémy jsou spíše drobné a ojedinělé.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Je metodické nastavení evaluací a rozsahu sběru vstupních dat dostatečné k vyhodnocení výsledků a dopadů podpořeného projektu?

V tomto hodnoceném období byla vytvořena první interní evaluace. Hlavním autorem evaluace je Hlavní projektový manažer, který spolu s externím konzultantem vytvořil sadu 15 evaluačních otázek. Ty jsou v rámci evaluační zprávy všechny zpracovány, včetně plánu dalších kroků na příští hodnocené období. Sběr dat nicméně probíhal zatím pouze skrze omezený počet rozhovorů a dotazníkového šetření mezi zaměstnanci NTK. V další fázi interní evaluace je předpokládán sběr dat i od členských institucí. Evaluace je také plánována navazujícím projektu NCIP. Pro lepší porovnání by bylo vhodné zachovat podobu evaluačních otázek ze stávající evaluace i pro příští fáze. V případě nemožnosti realizace workshopů a osobních rozhovorů fyzicky, doporučujeme jejich organizaci alespoň online.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Pracuje příjemce se zjištěními a doporučeními, které z evaluací vyplynuly?

Vzhledem k tomu, že v hodnoceném období došlo k realizaci první interní evaluace, jejíž finální výstup byl vyhotoven v květnu 2021, není možné vyhodnotit, zda Příjemce pracuje se zjištěními a doporučeními plynoucími z interní evaluace. Evaluace nicméně formuluje konkrétní doporučení v jednotlivých oblastech, které byly vyhodnoceny jako problémové, jejichž naplnění bude možné ověřit v rámci závěrečné evaluační zprávy. Zdrojem pro případně změny jsou tak výstupy externí evaluace realizované Dodavatelem v podobě každoročních evaluačních zpráv. Příjemce je informován o evaluačních aktivitách i v průběhu hodnoceného období prostřednictvím měsíčních flash reportů a další ad hoc komunikace.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Jsou evaluace v realizované podobě vnímány příjemcem jako přínosný nástroj pro řízení projektu?

Finální podoba interní evaluace je zpracována ke květnu 2021. Evaluace odpověděla na to, zda bylo dosaženo stanovených cílů a zda jsou nastavené postupy funkční. Pro celkové zhodnocení přínosů interní evaluace je potřeba větší odstup.

3.7. Vyhodnocení EQ7

Vyhodnocení evaluační otázky EQ7 – Do jaké míry je vytvořené národní licenční centrum funkční a plní svou roli?

Národní licenční centrum, jeho působení a fungování lze ohodnotit jako funkční. Dle zástupců členských institucí funguje spolupráce a komunikace s národním licenčním centrem adekvátně. Celý proces nákupu a správy EIZ, včetně komunikace, je hodnocen pozitivně, a odpovídá očekávání členských institucí. Stejně jako v předešlých letech se v jednotkách případů nedaří uspokojovat poptávku po některých velmi specializovaných EIZ z důvodu nesplnění pravidla 3+.¹⁷

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Zajišťuje centrum CzechELib komplexní informační podporu o nově zaváděném systému přístupu k EIZ? Pokud ano, jak efektivně?

Dle informací získaných z řízených rozhovorů a dotazníkového šetření lze konstatovat, že **informační podpora** v souvislosti s přístupem ke EIZ je **adekvátní**. Informace získávají členské instituce v rámci ad hoc komunikace mezi pověřenými osobami členských institucí a pracovníky národního licenčního centra. Za členskou instituci musí být určena pouze jedna osoba, v řízených rozhovorech se objevoval názor považující toto pravidlo za nadbytečné.

Další forma komunikace je prostřednictvím pravidelných setkání členských institucí; tento rok muselo být setkání převedeno do online podoby. Letos je novinkou založení platformy sloužící jako fórum pro zástupce členských institucí. Respondenti, kteří o existenci fóra věděli, zpravidla oceňovali jeho vznik a funkčnost, nicméně přes polovinu respondentů o jeho existenci nevěděla, doporučujeme se tedy zaměřit na jeho propagaci.

¹⁷ Minimální počet členských institucí potřebný k jednání o nákupu konkrétního EIZ je stanoven na hodnotě tři, kdy každá členská instituce má jeden hlas bez ohledu na velikost dané instituce. Dle rozhovoru s realizačním týmem projektu by nižší počet potřebných hlasů výrazně zvýšil počet EIZ a počet hlasů reflektuje zahraniční praxi.

Znalost projektu mezi studenty VŠ je velmi nízká (viz. kapitola 3.4. – EQ4) a z perspektivy této cílové skupiny tak nelze funkčnost národního licenčního centra odhodnotit.¹⁸

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Jak přínosné jsou realizované vzdělávací aktivity, semináře, konference apod.?

Zástupci členských institucí hodnotí pozitivně semináře, školení i proběhlá setkání členských institucí, jak vyplývá z dotazníkového šetření a z řízených rozhovorů. Veškeré akce se musely od jara 2020 přesunout do online podoby. Školení by většina respondentů zachovala v současné podobě vzhledem k tomu, že nemusí na školení cestovat, mohou si jej pustit ze záznamu apod. Naopak setkávání zástupců by navrátili do fyzické podoby, až to bude z pohledu vládních opatření možné.

Dle dat z dotazníkového šetření je 98 % respondentů velmi nebo spíše spokojeno se vzděláváním v rámci projektu CzechELib. Pouze dva respondenti odpověděli, že se vzděláváním v rámci projektu jsou spíše nespokojeni. V rámci řízených rozhovorů pak byla většina respondentů s tematickou nabídkou školení i s jejich provedením spokojena (ne všichni respondenti se však školení účastní).

Během strukturovaných rozhovorů i dotazníkového šetření byli respondenti dotazováni na náměty, jaká další školení by ocenili. 15 % by rádo školení zaměřené na EIZ, 31 % na téma Open Access a 5 % na obě výše zmíněná témata. Další odpovědi byly různorodé a mezi návrhy se objevovaly následující témata: školení na propagaci EIZ v členských institucích, práce se statistickými nástroji více zaměřena na uživatele – začátečníka, více do detailu téma Open Access např. se zaměřením na jeho propagaci v rámci členské instituce.

Open Access je jedním ze stěžejních témat projektu CzechELib i navazujícího projektu NCIP. Přestože je tématu věnováno mnoho času a materiálu, můžeme ze získaných dat doporučit komunikaci ohledně Open Access ještě zintenzivnit.¹⁹ A to i především s ohledem na jeho stále narůstající význam. Zaměření takových školení by nemuselo být pouze na téma jako takové, ale např. na jeho propagaci mezi uživateli v členských institucích anebo pomoc s přechodem na Open Access.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Daří se centru uspokojovat potřeby pro nákup licencí? Pokud ano, do jaké míry?

Způsob a proces nákupu EIZ v rámci projektu splňuje potřeby a požadavky členských institucí. Respondenti v dotazníkovém šetření uváděli, že jsou rozhodně nebo spíše spokojeni s postupem nákupu (98 %) a pouze dva respondenti odpověděli, že jsou spíše nespokojeni.

Dle dotazníkového šetření **35 % členských institucí pořizuje EIZ pouze prostřednictvím projektu CzechELib a více než polovina pak pořizuje EIZ i mimo národní licenční centrum.** Tyto organizace se pak liší v poměru pořizovaných EIZ prostřednictvím projektu a mimo něj (finanční prostředky vynaložené na EIZ skrze projekt CzechELib vůči celkovým nákladům za všechny EIZ pořizované v rámci instituce).

¹⁸ Dle seznamu evaluačních otázek jsou studenti VŠ jednou z cílových skupin, od které jsou v rámci této evaluační otázky sbírány informace, přestože projekt CzechELib s touto cílovou skupinou přímo nepracuje.

¹⁹ V rámci 2.PEZ uvedlo 19 respondentů, že by ocenilo více školení na OA a 6 respondentů uvedlo zaměření na EIZ a OA. V letošním hodnoceném období na stejné otázky odpovídalo 23 a 4 respondentů.

Nejvíce respondentů uvedlo, že prostřednictvím národního licenčního centra pořizuje 56–89 % a 90–99 % EIZ (70 %). Dva respondenti uvedli, že skrze projekt získávají méně než desetinu z celkových pořizovaných EIZ, devět respondentů pak získává méně jak polovinu EIZ prostřednictvím projektu.

Více jak polovina členských institucí (60 %), jenž pořizuje EIZ i mimo projekt CzechELib však uvedlo, že pořizuje skrz projekt **zásadní část EIZ** v rámci jejich instituce. Můžeme tak konstatovat, že díky projektu CzechELib pořizují členské instituce významné množství EIZ, a národnímu licenčnímu centru se tak v zásadní míře daří uspokojovat jejich poptávku.

I přes to však **není poptávka** členských institucí po EIZ **pokryta plně**, a to z následujících důvodů zjištěných z dotazníkového šetření i ze strukturovaných rozhovorů. Největší část respondentů 75 % (46 odpovědí) nenakupuje určité zdroje přes projekt CzechELib z toho důvodu, že daný zdroj nelze zajistit – buď se jedná o vysoce specializovaný zdroj, o který další instituce nemají zájem (není tedy splněno pravidlo 3+), anebo zdroj nesplňuje podmínky projektu (jedná se např. o právní databáze). Dle vyjádření zástupců v rámci řízených rozhovorů je však pravidlo 3+ logické a pochopitelné.

Dalšími důvody pro pořizování EIZ jiným způsobem než prostřednictvím projektu CzechELib byla dlouhodobá smlouva s dodavatelem mimo CzechELib. Jednalo se ale pouze o tři případy, což je významný pokles oproti roku 2019, kdy z tohoto důvodu nepoživovalo některé zdroje přes národní licenční centrum 20 členských institucí.

Dalších osm respondentů uvedlo, že je pro jejich instituci **výhodnější pořizování EIZ mimo** projekt CzechELib, a to především z **důvodů menších nákupů** jednotlivých titulů. V takových případech instituce nevyužívá celou kolekci. Jako další důvod byla dvěma respondenty uvedena účast na jiném projektu a pořizování EIZ skrz něj (projekt VISK), což je opět pokles oproti roku 2019, kdy z tohoto důvodu pořizovala EIZ mimo projekt CzechELib necelá polovina členských institucí.

Respondenti byli v rámci dotazníkového šetření dále dotazováni na vliv projektu CzechELib na množství EIZ, které instituce pořizují, a jakým způsobem se toto množství měnilo od zapojení do projektu. **Necelá polovina** členských institucí pořizuje díky zapojení do projektu **spíše více (34 %) či výrazně více EIZ (11 %)** než před zapojením do projektu (34 a 11 respondentů).

Z rozhovorů vyplývá, že se jedná spíše o menší instituce, které si díky finanční úspoře mohou pořídit více EIZ. Poměrně častou situací je také pozitivní finanční dopad na instituci, kdy pořizuje stejné množství EIZ ale za nižší finanční obnos (viz. kapitola 3.4. – EQ 4). **47 respondentů** pak uvedlo, že pořizuje **stejně množství** EIZ jako před zapojením do projektu a 9 respondentů pořizuje menší množství EIZ.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Jak vnímají spolupracující instituce způsob zapojení do projektem realizovaného systému (osvědčila se dobrovolnost, nebo by raději preferovali direktivní přístup)?

Zástupci členských institucí hodnotí způsob a systém zapojení do nákupu EIZ v rámci projektu CzechELib pozitivně. Primárně z polostrukturovaných rozhovorů vyplývá, že jsou respondenti spokojeni s mírou zapojení do nákupu a **celý proces nákupu EIZ** (včetně jejich poptávání a nominace zdrojů) je **transparentní a přehledný**. Řada ze zástupců vyzdvihovala fakt, že mohou plánovat dle předem stanoveného harmonogramu, což značně snižuje administrativní náročnost celého procesu. Zástupci některých menších institucí považují svoji pozici za slabší vůči větším institucím, nicméně zpravidla nemají problém přizpůsobit se centrálně nastaveným pravidlům a pořizují spíše zdroje, které poptávají větší instituce. Jedná se o přetrvávající problém, který však není respondenty vnímán jako zásadní a nebylo tedy formulováno žádné doporučení.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Lze považovat řízení projektu za efektivní?

Národní licenční centrum v hodnoceném období **splňuje svůj účel** a do velké míry zajišťuje všechny potřeby členských institucí v oblasti EIZ a to dle naplánovaného harmonogramu, bez zásadního prodloužování termínů. Pověřené osoby z členských institucí hodnotí dosavadní přínosy projektu velmi pozitivně. **Řízení projektu** tak lze považovat za **efektivní**.

3.8. Vyhodnocení EQ9

Vyhodnocení evaluační otázky EQ9 – Je možné identifikovat jakékoliv další (projektem neřešené) nedostatky / slabá místa nebo mezery systému centralizovaného nákupu, které je potřeba řešit? Pokud ano, jaké to jsou a jaká jsou navrhovaná řešení?

Zástupci členských institucí jsou se systémem centralizovaného nákupu (proces a způsob výběru EIZ) **převážně spokojeni**, jak vyplývá z řízených rozhovorů a z dotazníkového šetření. Současné nastavení systému centralizovaného nákupu lze označit za **adekvátní**.

V rámci řízených rozhovorů zmiňovali respondenti jako hlavní přínos primárně **transparentnost procesu**, a **dodržování harmonogramu** (oproti začátku projektu), což vede k lepšímu internímu plánování v rámci členských institucí. V malém množství se v řízených rozhovorech objevily drobné stížnosti na délku procesu nebo na nutnost mít pouze jednu kontaktní osobu za instituci.

Pět respondentů nepovažuje množství pořízených EIZ za optimální, respektive ocenili by další zdroje. Zpravidla na ně však **neměli dostatek finančních prostředků** anebo **nesplňovali pravidlo 3+**, které je ale obecně považováno za logické napříč respondenty i z pohledu evaluátora.

Respondenti z menších institucí pak vidí určitý problém v **nezohledňování velikosti instituce**. Mají pocit, že jsou oproti větším institucím v nevýhodě a že jsou menší instituce přehlíženy na úkor větších. To se pak, z jejich pohledu, projevuje v nemožnosti splnit např. pravidlo 3+, jelikož jsou menší instituce zpravidla velmi specializované a o stejné zdroje nemají ostatní instituce zájem. Respondenti zmiňovali tento nepoměr hlavně s ohledem na to, že i přes úzkou specializaci instituce může její zaměření představovat klíčový vědní obor nebo obor podstatný pro hospodaření státu.

Z dotazníkového šetření pak vyplývá, že postup, v rámci kterého respondenti nakupují EIZ v projektu CEL, rozhodně či spíše vyhovuje 96 dotázaným (50 a 46) 98 %. Dva respondenti uvedli, že jim postup nákupu EIZ v rámci CEL spíše nevyhovuje. Jako důvod byla uvedena nutnost závazku na tři a více let, který může být pro instituce limitující.

Se způsobem výpočtu ceny EIZ pro organizaci bylo velmi či spíše spokojeno 92 respondentů (36 a 56) 96 %. Čtyři respondenti byli spíše nespokojeni a jako důvod byla uvedena vysoká cena. V odpovědích byla dále vytýkána nepoměrně vyšší cena ve srovnání s dřívějším konsorciem přes SUWECO a nerozlišování mezi velikostí výzkumných organizací, kdy malé organizace platí stejně, jako velké organizace.

Případná nespokojenost s postupem výběru EIZ se objevila v nízkých jednotkách případů spíše u menších a úzce specializovaných institucí, které buď nemají dostatečné množství finančních prostředků pro pořízení dalších EIZ anebo vzhledem ke své specializaci nesplňují pravidlo 3+. Jedná se o změnu oproti předešlým hodnoceným obdobím, kdy se nespokojenost objevovala spíše u větších institucí (viz. 2. PEZ). Vzhledem k malému množství stížností nelze doporučovat změnu procesů, nicméně zaměření komunikace na výhody i pro menší instituce by mohlo vést k odstranění těchto drobných stížností.

4. Závěry a doporučení

V následující kapitole jsou shrnuty závěry k evaluačním otázkám a jsou postaveny na informacích uvedených v kapitole č. 3. Dále jsou v této kapitole uvedena 4 doporučení.

4.1. Hlavní závěry v rámci 4. průběžné evaluační zprávy

V hodnoceném období **došlo k realizaci všech naplánovaných aktivit dle harmonogramu** projektu s žádným nebo pouze minimálním posunutím termínů, přestože musely být veškeré aktivity přesunuty pouze do online podoby z důvodu vládních nařízení ohledně koronaviru. K lednu 2021 byly **podepsány všechny licenční smlouvy** včetně první transformační smlouvy, které budou klíčové pro navazující projekt NCIP. K projektu CzechELib se připojilo od začátku roku 2021 5 nových členských institucí. Realizační tým projektu vyjednal zafixování nebo pouze mírné navýšení meziročního růstu cen EIZ.

Projekt ve **velké míře naplňuje očekávání členských institucí** a daří se mu pokrýt jejich poptávku. Zástupci členských institucí hodnotí **spolupráci s realizačním týmem projektu velmi pozitivně**, jako rychlou a přesnou. Množství informací poskytované realizačním týmem je hodnoceno zpravidla jako adekvátní. Jako další benefity projektu bylo identifikováno snížení nákladů na EIZ, stabilizace financování EIZ, snížení administrativy v rámci procesu nákupu a správy EIZ a v neposlední řadě sjednocení fakturačních postupů a licenčních podmínek. **Zástupci dalších aktérů v oblasti VaV** pak nejvíce **vyzdvihují centralizaci nákupů EIZ, zvýšenou pozici při vyjednávání o cenách EIZ, sjednocení platformy pro nákup EIZ a osvětu**, kterou projekt poskytuje např. v oblasti Open Access.

V posledním čtvrtletí 2020 byla zahájena **první interní evaluace**, která byla ukončena na jaře 2021. Její výstupy jsou uvedené v interní evaluační zprávě. Evaluace byla postavena na **15 evaluačních otázkách** a její výsledky byly získány dotazníkem mezi **7 klíčovými zaměstnanci projektu** a jejich následnou revizí prvního draftu evaluační zprávy. V příštím hodnoceném období by měla být realizována druhá interní evaluace a následně by evaluace měly pokračovat v navazujícím projektu NCIP.

Zástupci členských institucí jsou v zásadě **spokojeni s realizovanými vzdělávacími aktivitami**. Obsahové **naplnění školení a seminářů** jim přijde **dostačující**. Mezi náměty na další témata vzdělávání se objevovaly především Open Access, propagace EIZ v rámci členských institucí, práce se statistickými nástroji apod. Všechna školení musela být v hodnoceném období **v realizována v online podobě** a zástupci členských institucí by **toto nastavení ponechali i v budoucnu**.

Způsob a celý proces nákupu EIZ považují členské instituce za vhodně nastavený a jsou s ním zpravidla velmi spokojeni. Více jak polovina členských institucí však požizuje EIZ i mimo národní licenční centrum. Důvodem je především nedostatek finančních prostředků pro daný zdroj, případně velmi úzká specializace instituce, a tedy nesplnění pravidla 3+. Tento problém se objevoval spíše u menších institucí.

Udržitelnost projektu je zajištěna schválením a realizací navazujícího projektu NCIP. Většina členských institucí o projektu ví a chtěla by se do něj zapojit, pokud se nebudou podmínky zapojení dramaticky lišit od současného nastavení.

4.2. Zhodnocení implementace doporučení z 2. a 3. Průběžné evaluační zprávy

Doporučení z 2. Průběžné zprávy byly zhodnoceny v 3. PEZ, nicméně k relevantním doporučením připojujeme komentář i v této zprávě:

▶ **Systematicky zavést prvky interní evaluace za účelem průběžného vyhodnocení projektu v roce 2020**

Interní evaluace byla realizována v tomto hodnoceném období, od konce roku 2020 do dubna 2021, přičemž mezi klíčové metody patřilo dotazníkové šetření se sedmi klíčovými zaměstnanci NTK. Na základě jejich odpovědí v rámci dotazníkového šetření byl vytvořen návrh zprávy, který pak respondenti připomínkovali. Interní evaluace by se měla opakovat i v příštím hodnoceném období a následně i v navazujícím projektu NCIP.

▶ **Vytvořit detailní komunikační strategii**

Pozice garanta publicity byla obsazena v prosinci 2019. Momentálně existuje dokument Plán komunikace CzechELib pro roky 2021 a 2022. Aktivity CzechELib jsou součástí externí komunikační strategie NTK, která se aktuálně tvoří.

3. Průběžná zpráva obsahovala dvě hlavní doporučení. Přehled implementace je uveden níže u relevantních doporučení.

▶ **Prioritizace v rámci interní evaluace a doplnění kvantitativního sběru dat o kvalitativní**

V hodnoceném období došlo k realizaci první interní evaluace. Pro její účely byla sestavena sada 15 evaluačních otázek. K jejich zodpovězení bylo vytvořeno dotazníkové šetření mezi členy realizačního týmu. Dále pak byly naplánované workshopy a rozhovory s respondenty, ale ty byly nahrazeny připomínkováním draftu zprávy interní evaluace respondenty dotazníku, doplněného o případné telefonické rozhovory. Takto nastavená evaluace by měla probíhat i v následujícím hodnoceném období.

▶ **U případného připomínkování elektronických rozhraní členskými institucemi komunikovat více způsob vypořádání připomínek**

Připomínkování elektronického rozhraní nebylo v tomto hodnoceném období realizováno. Nicméně, jak je popsáno výše v zprávě, jsou členské instituce, s drobnými výhradami s elektronickým rozhraním spokojeni.

4.3. Doporučení

Na základě zjištění k jednotlivým evaluačním otázkám shrnujeme níže doporučení pro další fázi projektu.

Ukotvit nastavení interní evaluace

S ohledem na informace uvedené ve Zprávě, specificky v EQ 6 doporučuje evaluátor ukotvit nastavení interní evaluace tak, aby mohly být její výsledky hodnoceny meziročně. Jednotlivé závěry evaluace by měly být doplněny kroky ke zlepšení a v následující evaluaci by mělo dojít k vyhodnocení jejich implementace.

Dále pak by interní evaluace měla být více zaměřena na detail procesní stránky projektu a na to, jak se daří projektu adaptovat na nové požadavky v oblasti EIZ, aby pokryla i místa, na která se nezaměřuje externí evaluace. I v případě pokračování vládních nařízení omezující osobní kontakt, doporučujeme po vyhodnocení dotazníkového šetření oslovit relevantní respondenty k osobním rozhovorům (využít nástroje MS Teams, Zoom, Skype apod.).

Zohlednit aktuální témata v komunikační strategii

V rámci komunikační strategie pro následující období doporučuje evaluátor zaměření především na navazující projekt NCIP a podmínky zapojení do projektu pro současné členské instituce. Dále zvýšit povědomí o založení a funkčnosti komunikačního fóra pro členské instituce v rámci newsletteru, webových stránek nebo ad hoc komunikaci. Částečně by měla být komunikace zaměřena na menší či velmi specializované instituce, u kterých se v rámci strukturovaných rozhovorů objevoval názor, že jsou v nevýhodnější pozici oproti větším institucím. Komunikace by tak měla být zaměřena na přínosy pro takovýto typ institucí.

V neposlední řadě by členské instituce využily pomoc v rámci propagace EIZ, Open Access apod. mezi uživateli v rámci jednotlivých institucí. Taková podpora by mohla být metodická nebo i formou dodáním informačních materiálů, školení, webinářů apod.

Zachovat relevantní aktivity v online podobě

Vzhledem k vládním opatřením v kontextu koronaviru musely být všechny akce a aktivity projektu během hodnoceného období přesunuty do online podoby. I v případě, kdy nebudou vládní opatření aktuální, případně mírnější, doporučuje evaluátor zachovat především vzdělávací aktivity v online podobě. Jedná se o školení a semináře, na které museli zástupci členských institucí dojíždět do Prahy, což je pro některé značně časově náročné. V online podobě navíc mohou být školení nahrávána a uživatelé se k nim mohou vracet. Naopak akce jako setkání zástupců členských institucí by měla být navrácena do původní podoby, jelikož je pro ně podstatné osobní setkání.

Nastavit procesy Národního centra pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací

Navazující projekt je klíčový pro zajištění udržitelnosti projektu CzechELib. V rámci strukturovaných rozhovorů se zástupci členských institucí i veřejné správy v oblasti VaV byla v projektu CzechELib vyzdvižována především organizační struktura projektu, jeho úzké zaměření, přehledná komunikace a dobrá práce realizačního týmu. Minimálně takové nastavení by mělo být adaptováno v navazujícím projektu NCIP (organizační struktura bude širší o Vědeckou radu a tým vyjednávačů transformačních smluv, což je klíčové téma pro projekt). V nejbližší době by také mělo dojít k nastavení (aktualizaci) metodických kroků a procesů projektu včetně podmínek pro zapojení do projektu pro členské instituce.

Způsob komunikace a práce realizačního týmu byl v rámci rozhovorů a dotazníkových šetření hodnocen velmi pozitivně a taktéž by měl být zachován v navazujícím projektu.

5. Seznam použitých zdrojů

Ke zpracování 4. Průběžné zprávy byly využity tyto zdroje informací:

1. Metodické podklady v oblasti ESIF/evaluací:

- ▶ Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání,
- ▶ Evaluační plán Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání,
- ▶ Metodické dokumenty MMR-NOK jednotného metodického prostředí pro programové období 2014–2020.

2. Podklady k projektu

- ▶ Projektová žádost,
- ▶ Charta projektu (verze platná k 2. 5. 2021),
- ▶ Plán komunikace CzechELib 2021–2022,
- ▶ Prezentace k projektu NCIP, prezentace k setkání zástupců členských institucí
- ▶ Metodický dokument „Příprava a řízení Individuálních projektů systémových v rámci implementace Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání“,
- ▶ Informace na webových stránkách projektu CzechELib,
- ▶ Zhodnocení pilotního provozu I.

3. Dotazníkové šetření mezi institucemi zapojenými do projektu CzechELib

4. Řízené rozhovory se zástupci institucí zapojených do projektu CzechELib

5. Řízené rozhovory se zástupci dalších organizací (např. organizace veřejného sektoru)

6. Dotazníkové šetření mezi studenty vysokých škol

7. Dvě schůzky s projektovým týmem CzechELib.

6. Přílohy

Seznam příloh:

Příloha č. 1 – Technická zpráva

Příloha č. 2.1 – Vzor dotazníku pro členské instituce (CAWI)

Příloha č. 2.2 – Vzor dotazníku pro studenty vysokých škol (CAWI)

Příloha č. 2.3 – Anonymizované výsledky dotazníkového šetření pro členské instituce

Příloha č. 2.4 – Anonymizované výsledky dotazníku pro studenty vysokých škol

Příloha č. 2.5 – Scénář rozhovoru s členskými institucemi a anonymizované přepisy

Příloha č. 2.6 – Scénář rozhovoru se zástupci dalších aktérů a anonymizované přepisy

Příloha č. 3 – Grafický přehled výstupů evaluace

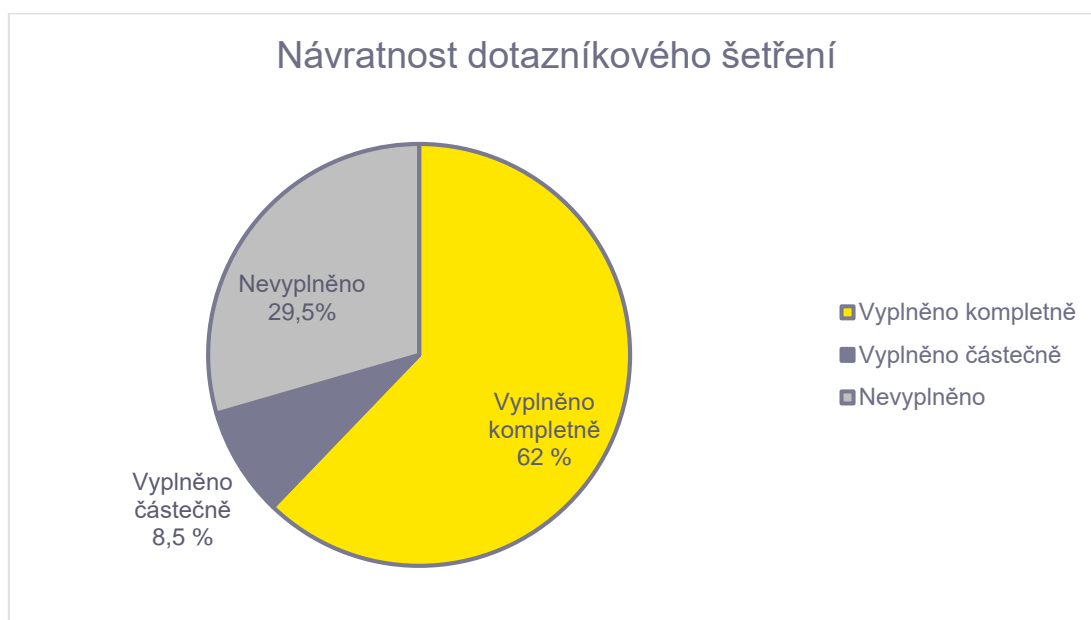
Příloha č. 1 – Technická zpráva

Cílem dotazníkového šetření bylo od respondentů zastupujících členské instituce zjistit postoje a názory na začlenění do projektu CzechELib, hodnocení spolupráce a komunikace s realizačním týmem projektu CzechELib, dále zjistit, v čem spatřují přínosy projektu, a co dalšího by naopak ocenili. Podoba dotazníkového šetření byla průběžně konzultována se Zadavatelem a realizačním týmem projektu CzechELib. Veškeré podněty a připomínky byly reflektovány a zohledněny do výsledné podoby dotazníku.

Otázka 1: Dotazníkové šetření bylo realizováno interním dotazníkovým nástrojem EY (Qualtrics XM), a to online formou CAWI (Computer Assisted Web Interviewing). Pro sběr dat bylo realizačním týmem CzechELib dodáno realizátorovi 156 kontaktů ze 126 členských institucí. Dotazníkové šetření začalo 25. 3. 2021 a probíhalo do 6. 4. 2021. V tomto období byly respondentům zaslány připomínky s žádostí o vyplnění dotazníku.

Ze 156 dotázaných vyplnilo dotazník alespoň částečně 110 osob (70 %), kompletně jej pak vyplnilo 97 osob (62 %). Dotazník vůbec nevyplnilo 46 oslovených osob (29,5 %).

Graf 2 Vyplnění dotazníkového šetření

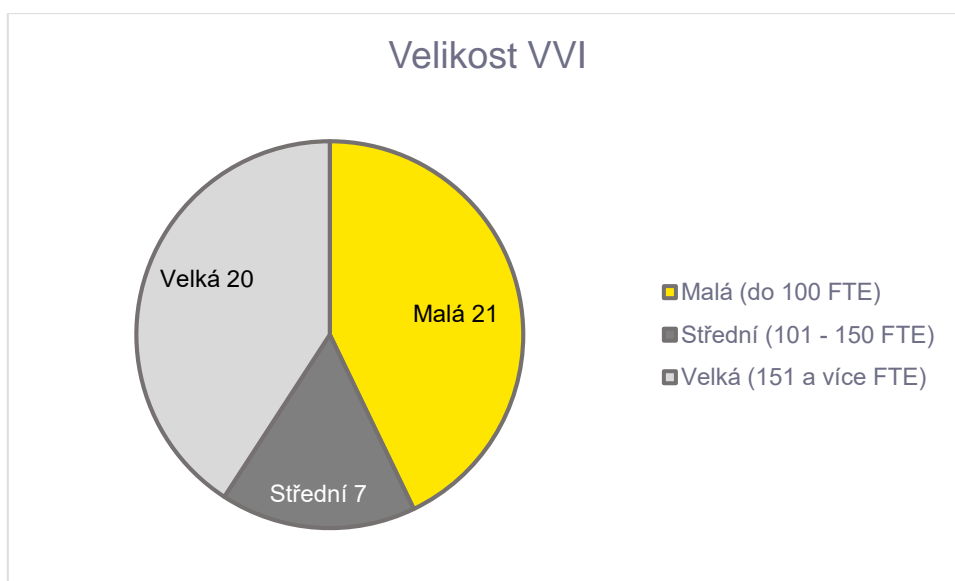
Otázka 2 (Q2): V rámci dotazníkového šetření byly zastoupeny všechny typy členských institucí. V následujícím grafu je uveden počet respondentů za každou instituci. Při zodpovězení „Jiné“ respondenti konkretizovali zastupovanou instituci (jednalo se např. o GA ČR či organizaci veřejného sektoru).

Graf 3 Počty respondentů dle typu organizace

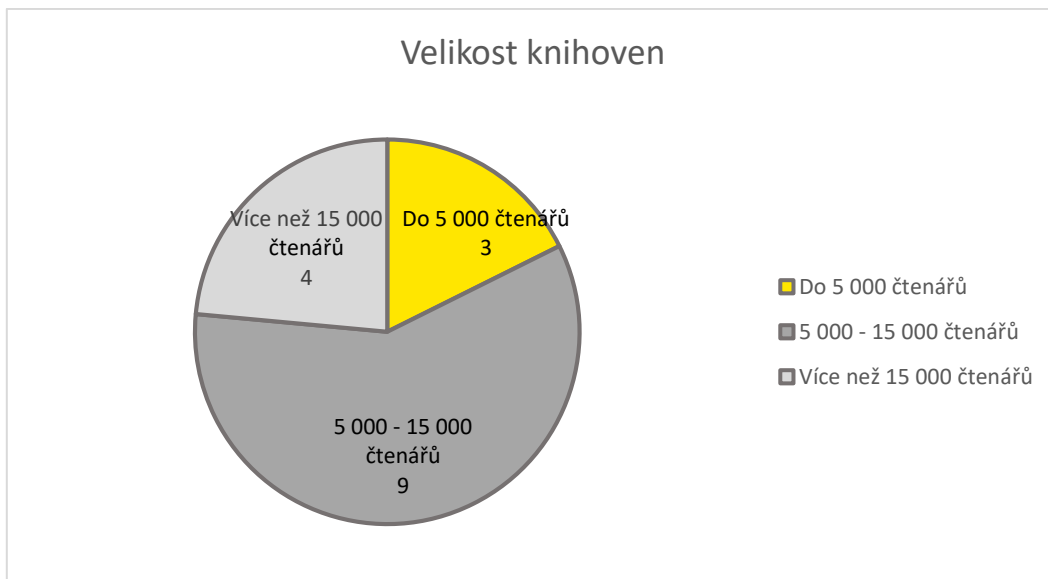

Otázka 3-5 (Q4-6): U tří typů organizací (VŠ, VVI a knihovny) byla podotázkou zjišťována jejich velikost, pro popis případných rozdílů mezi organizacemi různé velikosti. Následující tři grafy znázorňují zastoupení organizací podle jejich velikosti. V grafech nejsou zahrnuty odpovědi nevím/neumím odpovědět.

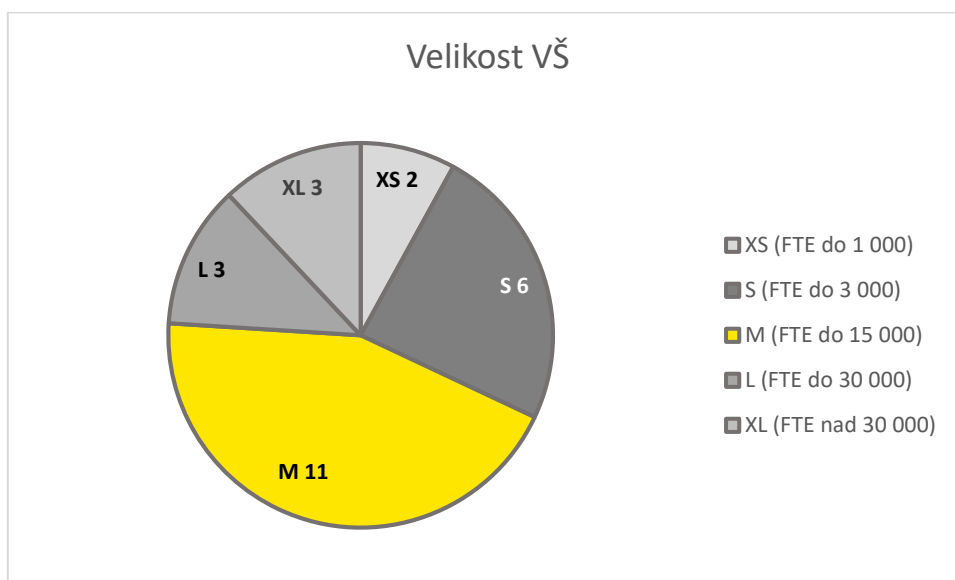
Graf 4 Velikost VVI

Graf 5 Velikost knihoven

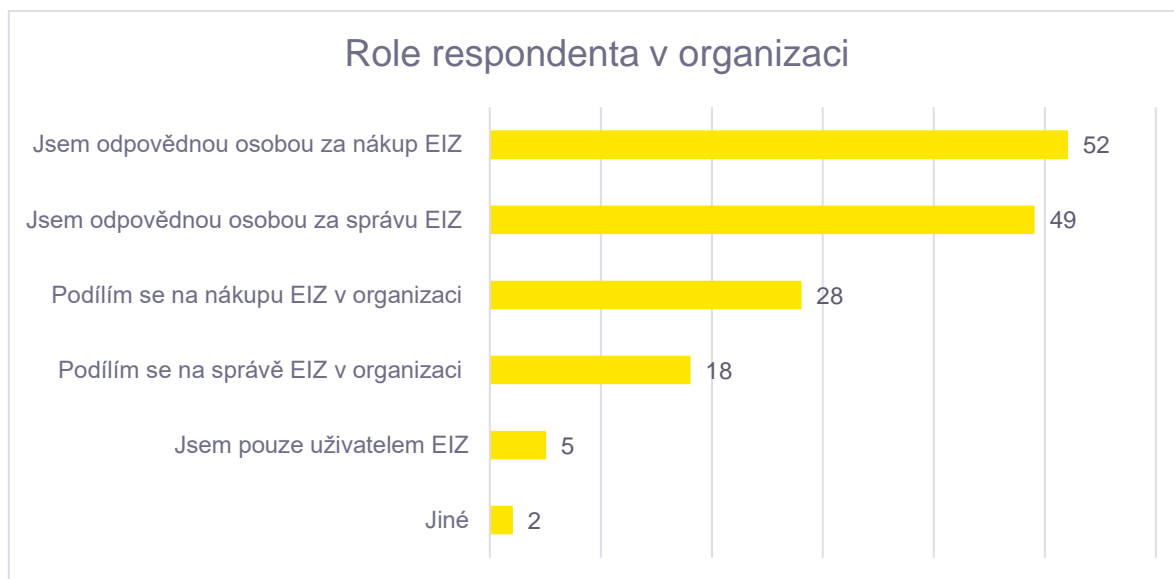
Graf 6 Velikost VŠ

Otázka 6 (Q3): V průběhu dotazníkového šetření byli respondenti dotazováni na jejich roli v členské instituci. V dotazníku bylo možné označit více odpovědí a z výsledků vyplynul častý souběh rolí v nákupu a správě EIZ.

Dotazovány byly osoby zodpovědné či podílející se na správě a nákupu EIZ. Největší zastoupení měli respondenti se zodpovědností za nákup a správu EIZ (52 a 49). Vyšší zastoupení měly také osoby podílející se na nákupu a správě EIZ v organizaci (28 a 18). Pouze dvě osoby odpověděly, že mají v organizaci jinou roli. Možnost Pouze uživatel EIZ označilo celkem 5 respondentů, z nichž 3 neuvodili souběžně ještě další roli a byli tudíž ze vzorku vynecháni. V dotazníkovém šetření byly dostatečně zahrnutы všechny role respondentů ve vztahu ke správě / nákupu EIZ v organizaci.

Graf 7 Role respondenta ve vztahu k EIZ v organizaci

Otázka 7 (Q7+8): Následně byli respondenti dotazováni na koronavirovou situaci. Jak ukázaly výsledky, pandemie měla vliv na práci s EIZ ve velké části organizací. Velmi zásadní a spíše zásadní vliv měla 32 organizací, mírný vliv měla ve 40 organizacích. Všichni respondenti byli s podporou realizačního týmu během koronavirové krize spokojeni. Velice nebo spíše spokojeno bylo 106 respondentů (68 a 38), zbývající 4 nechali otázku nezodpovězenou.

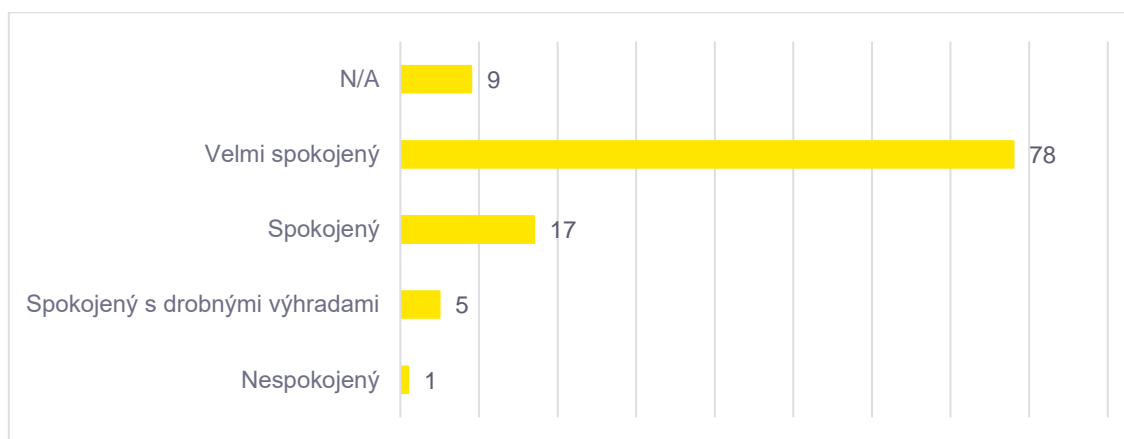
Graf 8 Vliv koronavirové krize vliv na práci s EIZ

Otázka 8 (Q10): Spolupráce a komunikace s realizačním týmem CzechELib byla hodnocena v otevřené otázce a v rámci analýzy dat došlo ke kódování do čtyř stupňů spokojenosti (viz graf níže). Spolupráce byla hodnocena převážně pozitivně, kdy 78 respondentů (71 %) odpovědělo, že jsou velmi spokojeni a označovali spolupráci za výbornou. Dalších 17 respondentů (15,5 %) vyjádřilo spokojenost se spoluprací a 5 respondentů (4,5 %) bylo spojeno, ale s drobnými výtkami. Pozitivně byla hodnocena například komunikace, ochota a dodržování termínů. Výtky se týkaly příliš krátké lhůty termínů a omezení plynoucí

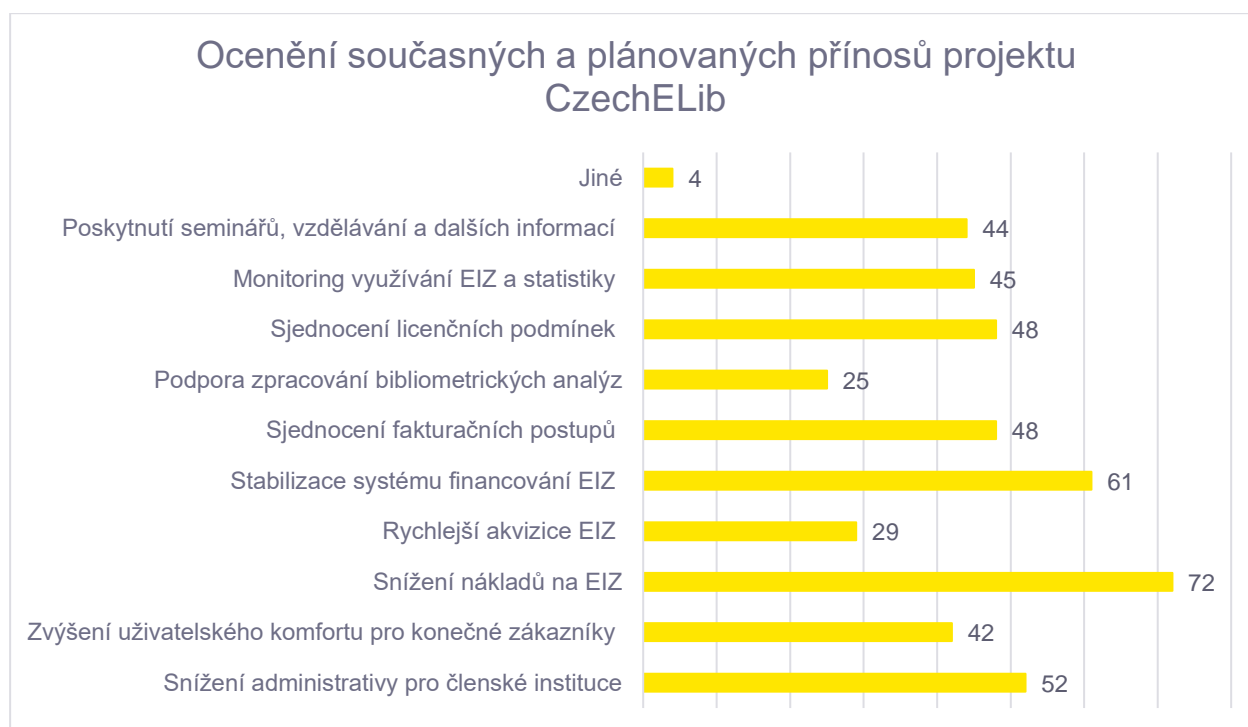
z povinnosti komunikovat pouze skrze jednoho zástupce. Respondent, který byl nespokojený, uvedl jako výtky absenci informací o aktivitách a povinnostech, nedostatek online setkávání a příliš velké množství předávaných informací. Respondent by ocenil více schůzek s pravidelným harmonogramem (např. kvartálně). Otevřené odpovědi jsou k dispozici v anonymizovaných výsledcích dotazníkového šetření.

Graf 9 Hodnocení spolupráce s realizačním týmem projektu CzechELib

Otázka 9 (Q11): (Ze současných a plánovaných přínosů by nejvíce respondentů ocenilo snížení nákladů na EIZ (72 respondentů) a stabilizaci financování EIZ (61 respondentů). Respondenti také často uváděli, že ocenili snížení administrativy pro členské instituce (52), sjednocení fakturačních postupů (48), sjednocení licenčních podmínek (48), či monitoring užívání EIZ a statistiky (45). Čtyři respondenti označili hodnocením 9–10 také odpověď jiné, ke které uvedli jako odpověď informovanost, či Discovery systém, umožňující vyhledávání ve zdrojích na úrovni jednotlivých časopisů. Úplný přehled zobrazuje graf č. 9. Zahrnuty byly odpovědi 9–10, tedy velmi ocenil/a. Jednotliví respondenti mohli uvést jako největší přínos více možností.

Graf 10 Ocenění současných a plánovaných přínosů projektu CzechELib

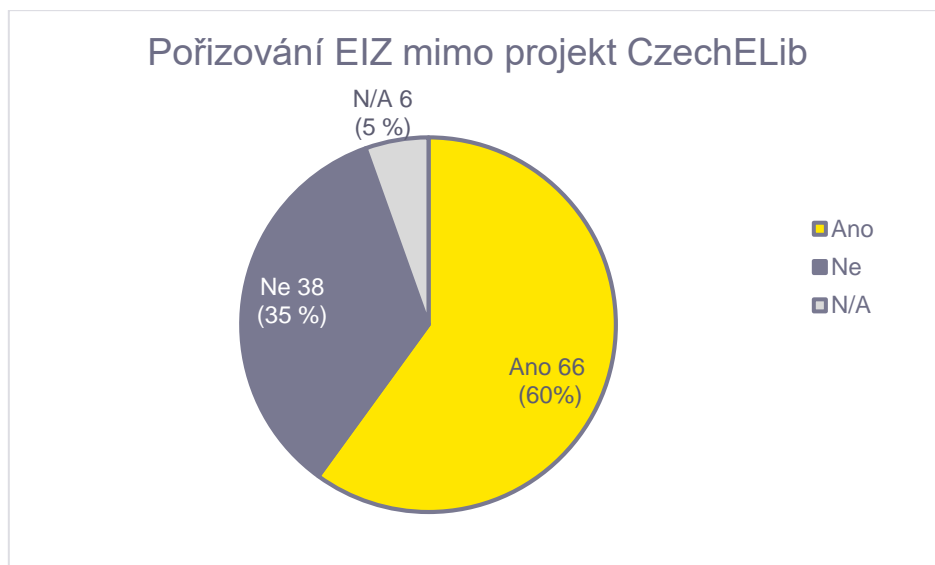
Respondenti mohli hodnotit současné a plánované přínosy CEL na škále od 1 do 10, kdy 1 znamenala vůbec bych neoceníl/a, a 10 znamenala velmi bych ocenil/a. Z průměrných hodnot vyplývá, že nejvíce respondenti ocenili snížení nákladů EIZ (průměrné hodnocení 9), stabilizaci systému financování EIZ (průměrné hodnocení 8,8) a snížení administrativy (průměrné hodnocení 8,5). Naopak nejnižší hodnocení získala, kromě odpovědi jiné (hodnocení 5,6), podpora zpracování bibliometrických analýz (průměrné hodnocení 6,9) a rychlejší akvizice EIZ (průměrné hodnocení 7,1).

Tabulka 7 Ocenění současných a plánovaných přínosů projektu CzechELib

Přínos	Hodnocení
Snížení administrativy pro členské instituce	8,5
Zvýšení uživatelského komfortu a úrovně služeb pro konečné zákazníky	7,6
Snížení nákladů na EIZ	9
Rychlejší akvizice EIZ	7,1
Stabilizace systému financování EIZ	8,8
Sjednocení fakturačních postupů	8,4
Podpora zpracování bibliometrických analýz	6,9
Sjednocení licenčních podmínek	8,4
Monitoring využívání EIZ a statistiky	7,5
Poskytnutí seminářů, vzdělávání a dalších informací	7,8
Jiné, prosím uveďte	5,6

Otázka 10 (Q12): Dále byli respondenti dotazováni, zda pořizují některé EIZ mimo projekt CzechELib. Z výsledků vyplynulo, že některé EIZ pořizuje mimo projekt CEL 66 respondentů, tedy 60 % dotázaných organizací.

Graf 11 Pořizování EIZ mimo projekt CzechELib

Otázka 11 (Q13): Respondenti, kteří uvedli, že pořizují EIZ i mimo projekt CEL byli dále dotazováni na podíl EIZ získávaných skrze projekt CEL (prostředky zaplacené za EIZ skrze CEL vůči celkovým nákladům za všechny EIZ) a na důvod, proč pořizují část EIZ mimo tento projekt. Jakou část EIZ respondenti získávají skrze projekt CEL bylo zjišťováno skrze otevřenou otázku, která byla kódována do kategorií podle počtu procent (celkem 5 kategorií). Dva respondenti uvedli, že skrze tento projekt získávají 0–10 % EIZ (3 %

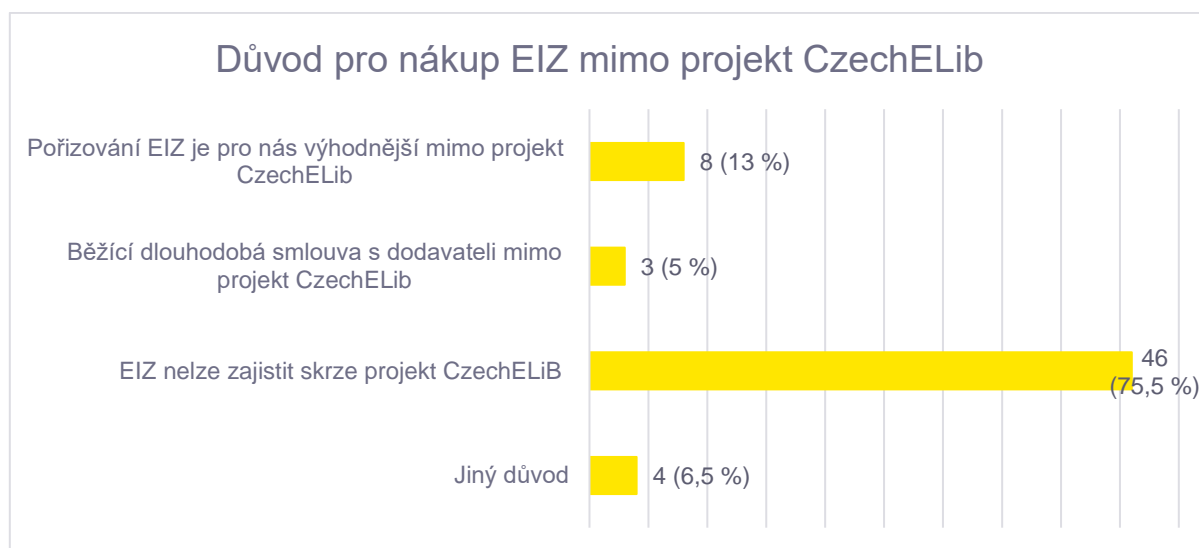
respondentů), tři respondenti uvedli 11–44 % EIZ (4,5 % respondentů) a šest respondentů 45–55 % EIZ (9 % respondentů). Nejvíce respondentů uvedlo, že skrze CEL získává 56–89 % a 90–99 % EIZ (23 a 23, 70 % respondentů). Jeden respondent dále uvedl, že se část EIZ získávaných skrze CEL liší v jednotlivých letech.

Graf 12 Část EIZ pořizovaná skrze projekt CzechELib

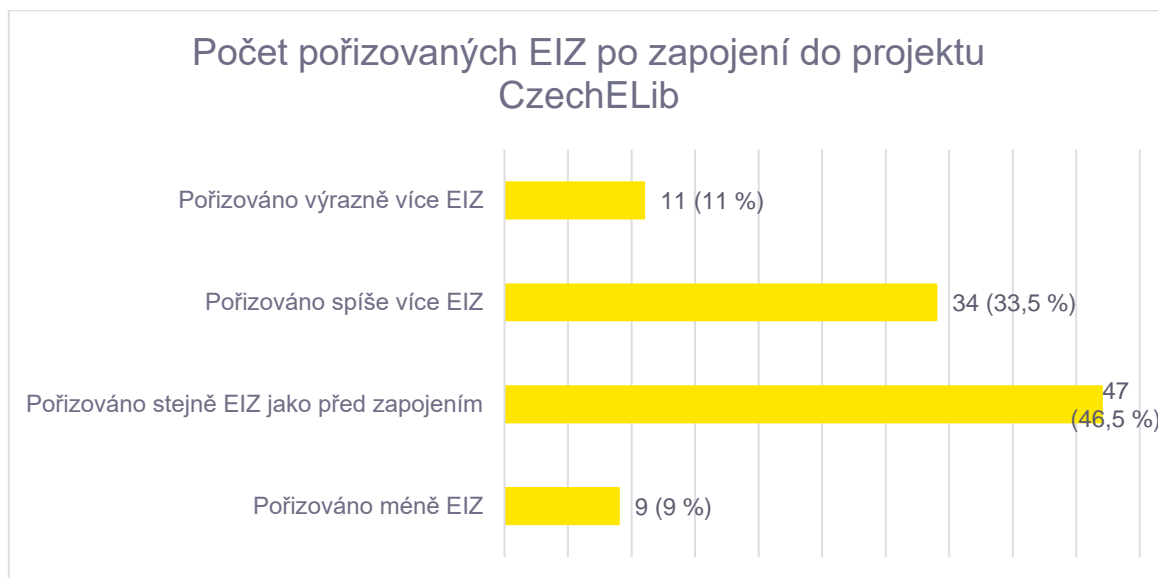
Otázka 12 (Q14): Zjišťován byl také důvod institucí k nákupu EIZ mimo projekt CEL, a to skrze otevřenou otázku. Nejvíce respondentů uvedlo, že EIZ nelze zajistit skrze projekt CEL (46). Dále byla jako důvod uvedena běžící dlouhodobá smlouva s dodavatelem mimo projekt CEL (3). Osm respondentů uvedlo, že je pro ně výhodnější pořizování EIZ mimo projekt CEL, a to především z důvodu menších nákupů jednotlivých titulů, kdy instituce nevyužije celou kolekci, či vyjednává ceny a podmínky s vydavateli. Jako důvod byla uvedena také účast na projektu VISK. Jako jiný důvod pro pořizování EIZ mimo projekt CEL byl uveden samostatný nákup jednoho titulu a oborového zdroje. Zároveň bylo uvedeno, že k nákupu EIZ mimo projekt CEL došlo kvůli nutnosti dlouhodobého plánování v rámci CEL, které znemožňuje reagovat na aktuální poptávku (během pandemie vzrostl zájem o česká EIZ, ale nebylo možné vstoupit do konsorcia).

Graf 13 Důvod pro nákup EIZ mimo projekt CzechELib

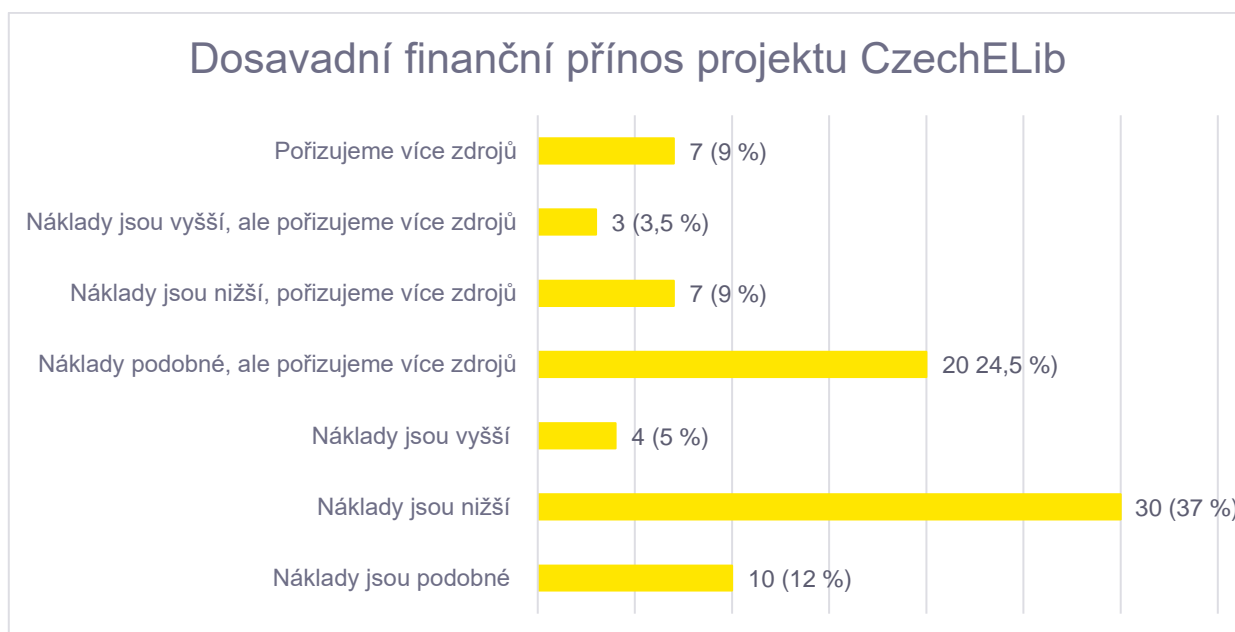
Otázka 13 (Q15+16): Necelá polovina respondentů pořizuje díky projektu CEL spíše více či výrazně více EIZ než před zapojením (34 a 11). Dalších 47 respondentů uvedlo, že pořizují stejné množství EIZ jako před zapojením a 9 respondentů pořizuje méně EIZ než před zapojením. Na pořizování rozdílného objemu EIZ měla vliv cena, systém objednávání, sjednocení administrativních úkonů, poptávka a požadavky uživatelů a rozšíření nabídky EIZ (zajištění specializovaných vědních oborů).

Graf 14 Počet pořizovaných EIZ po zapojení do projektu CzechELib

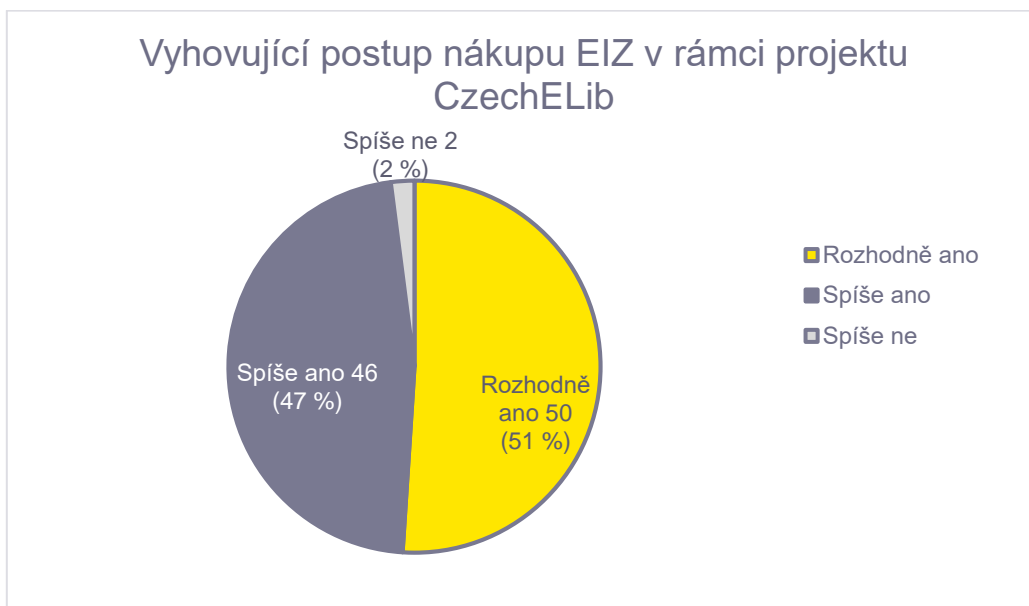
Otázka 14 (Q17): Respondenti měli dále zhodnotit dosavadní finanční přínos projektu CzechELib. Tato otázka byla otevřená a odpovědi byly kódovány do sedmi kategorií. Část respondentů uvedla náklady jako podobné (10), nižší (30) či vyšší (4). Dvacet respondentů uvedlo, že náklady mají podobné, ale pořizují více zdrojů. Sedm respondentů uvedlo, že jejich náklady byly nižší, ale pořizovali více zdrojů. Tři respondenti uvedli, že jejich náklady byly vyšší, ale zároveň pořizovali více zdrojů. Sedm respondentů dále uvedlo, že pořizují více zdrojů, neuveldi ovšem výši nákladů. Odpovědi nelze určit, nevím a bez odpovědi nebyly zařazeny do grafu níže.

Graf 15 Dosavadní finanční přínos projektu CzechELib

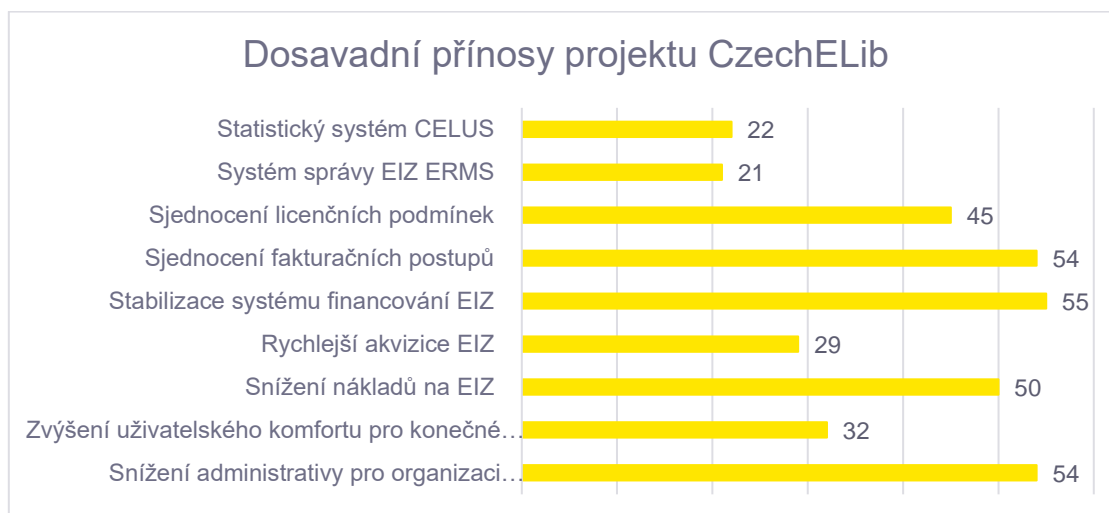
Otázka 15 (Q18+19): Postup v rámci kterého respondenti nakupují EIZ v projektu CEL rozhodně či spíše vyhovuje 96 dotázaným (50 a 46, 98 %). Dva respondenti uvedli, že jim postup nákupu EIZ v rámci CEL spíše nevyhovuje. Jako důvod byla uvedena nutnost závazku na tři a více let, který může být pro velké instituce limitující.

Graf 16 Vyhovující postup nákupu EIZ v rámci projektu CzechELib

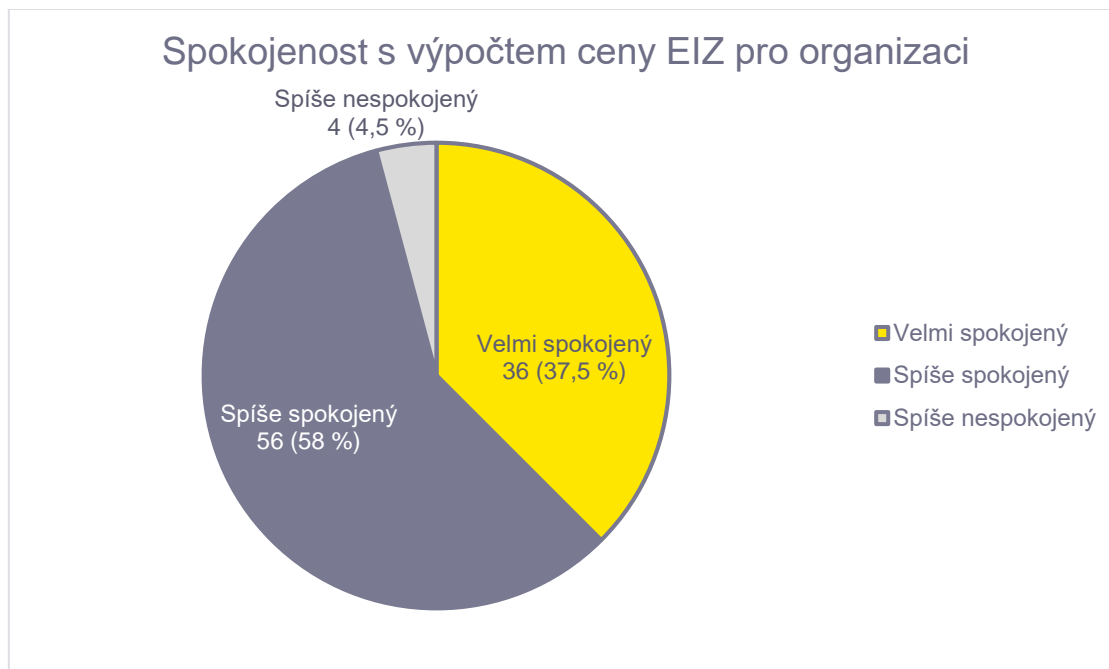
Otázka 16 (Q20): Nejvyšší přínos projektu CEL byl respondenty spatřován ve stabilizaci systému financování EIZ, sjednocení fakturačních postupů a snížení administrativy pro organizaci nakupující EIZ. Jako velký přínos bylo hodnoceno také snížení nákladů na EIZ a sjednocení licenčních podmínek. Jednotlivé přínosy zobrazuje následující graf č. 16, do kterého byly zahrnuty odpovědi s hodnocením 9 a 10 (velmi bych ocenil/a). Graf zobrazuje, kolikrát respondenti označili daný aspekt jako něco, co by velmi ocenili. Respondenti toto hodnocení mohli uvést u jednoho či více aspektů. Celkové výsledky ocenění přínosů jsou dostupné ve výsledcích dotazníkového šetření XLS.

Graf 17 Dosavadní přínosy projektu CzechELib

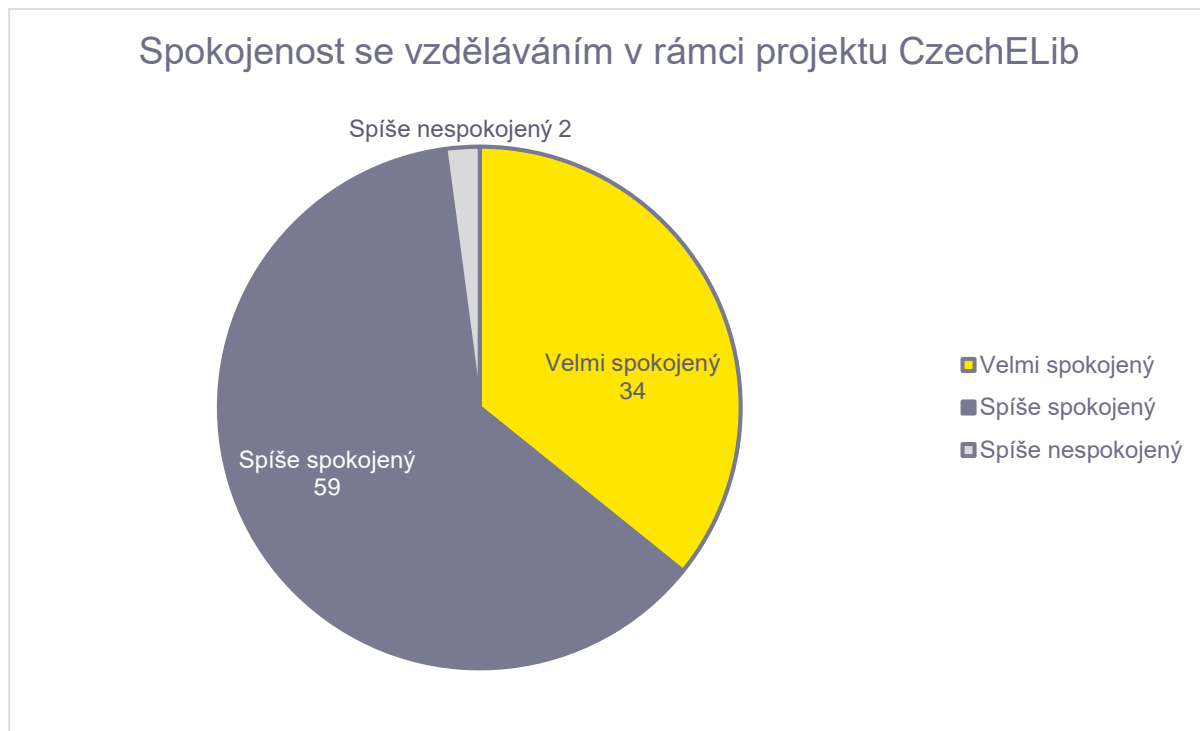
Otázka 17 (Q21+22): Se způsobem výpočtu ceny EIZ pro organizaci bylo velmi či spíše spokojeno 92 respondentů (36 a 56, 95,5 %). Čtyři respondenti (4,5 %) byli spíše nespokojeni a jako důvod byla uvedena vysoká cena. V odpovědích byla dále vytýkána nepoměrně vyšší cena ve srovnání s dřívějším konsorciem přes SUWECO a nerozlišování mezi velikostí výzkumných organizací, kdy malé organizace platí stejně, jako velké organizace.

Graf 18 Spokojenost s výpočtem ceny EIZ pro organizaci

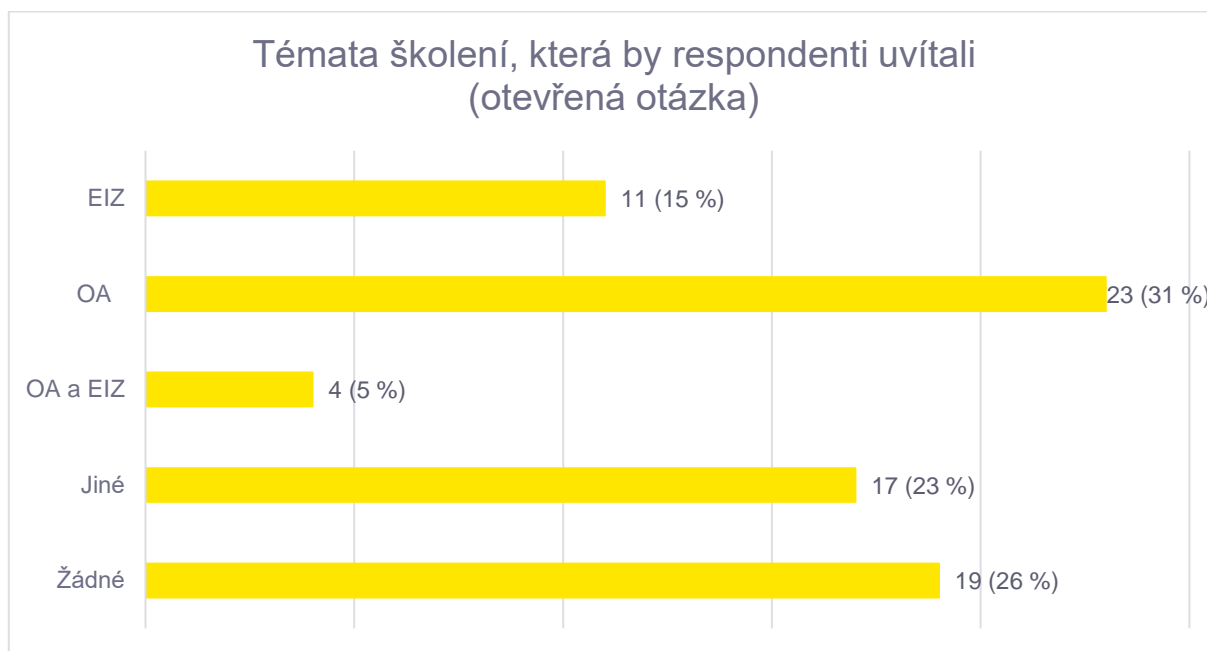

Otázka 18 a 19 (Q23+24): Se vzděláváním v rámci projektu CEL bylo velmi nebo spíše spokojeno 93 respondentů (34 a 59), a to i s ohledem na přechod školení do online formy z důvodu koronavirové krize. Spíše nespokojeni byli dva respondenti. Respondenti byli dále dotazováni, jaká školení a vzdělávání by uvítali. Tato otázka byla otevřená a v rámci analýzy byla kódována 5 tematických oblastí. Devatenáct respondentů uvedlo, že žádné další školení nepotřebují, či nechtějí. Respondenti, kteří by školení uvítali, nejčastěji uváděli témata Open Access (23 odpovědi), EIZ (11 odpovědi), nebo obojí (4 odpovědi). 17 respondentů pak navrhovalo různorodá témata, jako například práci se statistikami a CELUS, ERMS, bibliometrii a práci s metrikami. Otevřené odpovědi jsou dostupné v příloze s anonymizovanými výsledky dotazníkového šetření pro zástupce členských institucí ve formátu XLS.

Graf 19 Spokojenost se vzděláváním v rámci projektu CzechELib

Graf 20 Témata školení, která by respondenti uvítali (otevřená otázka)

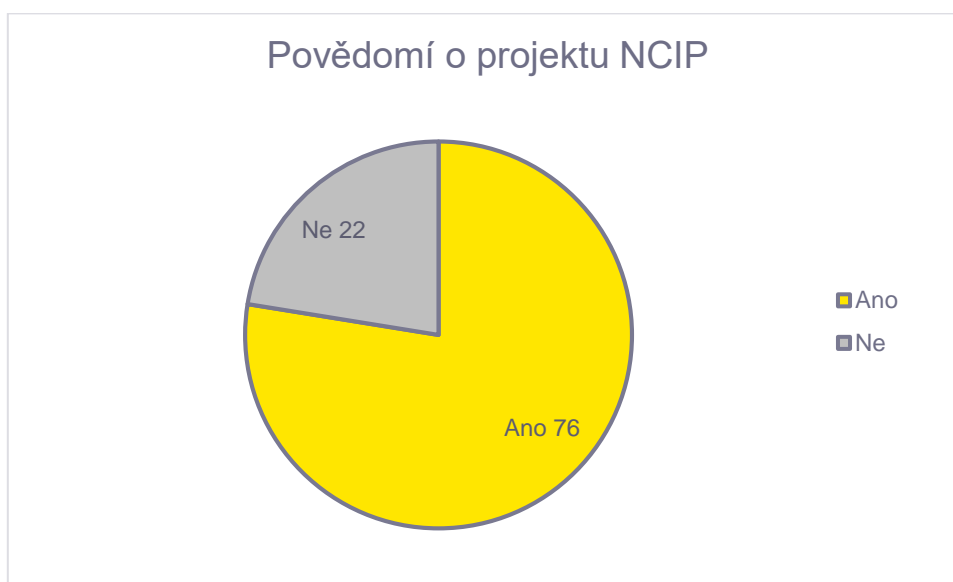
Otázka (Q25): Respondenti mohli dále skrze otevřenou otázku formulovat **další způsoby podpory**, které by v rámci projektu CzechELib využili. Někteří respondenti uváděli jako formu podpory **vzdělávání, konkrétně například skrze certifikovaný vzdělávací blok k EIZ, webináře a další školení**. Někteří respondenti také zdůrazňovali, že se těší na osobní setkávání na seminářích, až to situace dovolí. Jako vhodný způsob podpory byla označena také příprava propagačních materiálů a marketingová podpora nabídky EIZ uživatelům, tvorba výukových videí k jednotlivým databázím pro uživatele, individuální konzultace, či **pomocná ruka při přechodu na Open Access**. Možnou formou podpory by byla také platforma pro sdílení zkušeností s využíváním EIZ.

Zájem respondenti vyjádřili také o zasílání statistik pro organizace (např. jako roční report do emailu), či pravidelné zasílání newsletterů o plánovaných školeních, akcích týkajících se tématu EIZ, Open Access a další. Jako vítaná forma pomoci byl označen také systém Discovery, který by umožnil vyhledávání titulů uvnitř jednotlivých kolekcí a snazší formátování konsorcií. Další odpovědi jsou dostupné v příloze s anonymizovanými výsledky dotazníkového šetření pro zástupce členských institucí ve formátu XLS.

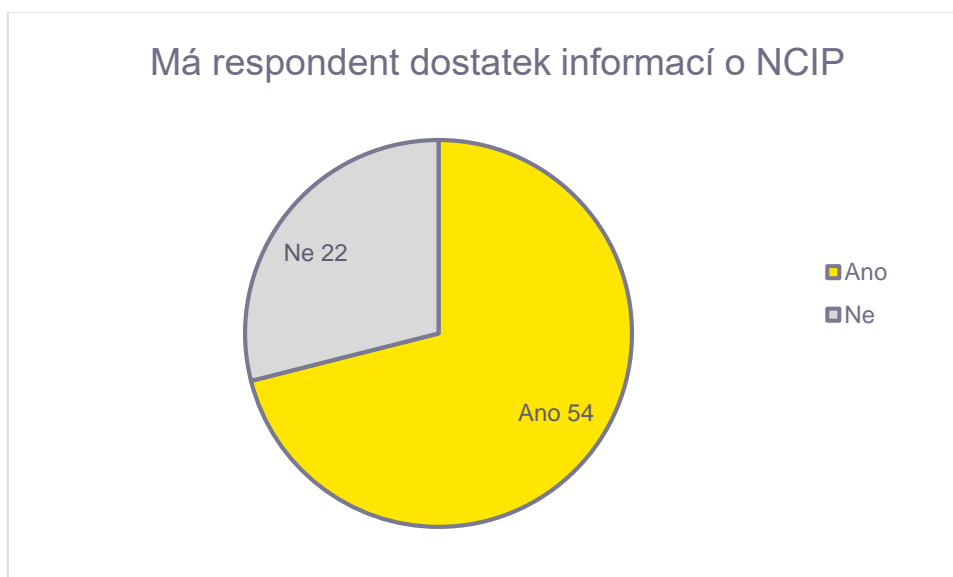
Otázka 20–21 (Q26–29): Poslední blok otázek se týkal navazujícího projektu "Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací" (NCIP). S existencí NCIP bylo seznámeno 76 respondentů. Jako dostatečné hodnotilo dosavadní informace o projektu NCIP 54 respondentů, 22 respondentů je hodnotilo jako nedostatečné. Mezi chybějící informace byly zařazeny termíny, podmínky, možnosti, či informace, jak je možné se zapojit. Respondentům také chyběly informace ohledně financování, podílu zapojených organizací a velikost podpory na nákup EIZ. Respondenti také uváděli, že by ocenili shrnující přehlednou prezentaci a průběžné informace o postupu realizace.

Služby navazujícího projektu plánuje využívat 75 dotázaných respondentů, jeden respondent uvedl, že služby NCIP využívat neplánuje.

Graf 21 Povědomí o projektu NCIP

Graf 22 Má respondent dostatek informací o NCIP

Příloha č. 2.1 – Vzor dotazníku pro členskú instituce

Vážená paní / Vážený pane,

v souvislosti s realizací projektu CzechELib si Vás **dovolujeme požádat o vyplnění krátkého každoročního dotazníku**. Rádi bychom zjistili názory Vás, správců a uživatelů EIZ, které mohou pomoci k zefektivnění práce na projektu.

Zadavatelem tohoto nezávislého externího hodnocení je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Hodnoceny budou jak procesy řízení a implementace CzechELib, tak spolupráce s jeho členskými institucemi. Výsledkem hodnocení bude sada doporučení, která mohou přispět k lepšímu fungování projektu. Vyplnění dotazníku Vám zabere **přibližně 10–15 minut** a je zcela **anonymní**, pokud ne uvedete svoje údaje pro případné další kontaktování.

V průběhu vyplňování dotazníku můžete rozpracovaný dotazník uložit a vyplnit později. Výstup šetření bude zpracován a předán v anonymizované podobě. Více informací o projektu naleznete na stránkách www.czechelib.cz. Děkujeme za spolupráci.

Q2 Pracuji pro:

- Veřejnou výzkumnou instituci (v.v.i.) (1)
 - Vysokou školu (2)
 - Jinou výzkumnou organizaci (v.o.) (3)
 - Knihovnu mimo výše uvedené organizace (např. krajská) (4)
 - Jiné, prosím, uveďte: (5) _____
-

Q3 V rámci organizace:

vyberte prosím Vaši roli v nákupu / správě elektronických informačních zdrojů - lze zvolit více možností

- Jsem odpovědnou osobou za nákup EIZ v organizaci (1)
 - Jsem odpovědnou osobou za správu EIZ v organizaci (2)
 - Podílím se na nákupu EIZ v organizaci (nejsem hlavní odpovědnou osobou) (3)
 - Podílím se na správě EIZ v organizaci (nejsem hlavní odpovědnou osobou) (4)
 - Jsem pouze uživatelem EIZ (5)
 - Jiná role, prosím, uveďte: (6) _____
-

Display This Question:

If Pracuji pro: = Veřejnou výzkumnou instituci (v.v.i.)

Q4 Uveďte, prosím, velikost Vámi zastupované organizace:

- Malá (do 100 FTE) (1)
 - Střední (101 - 150 FTE) (2)
 - Velká (151 a více FTE) (3)
-

Display This Question:

If Pracuji pro: = Vysokou školu

Q5 Uvedte, prosím, jaké velikosti je Vámi zastupovaná VŠ (dle kategorizace AKVŠ):

- XS (FTE do 1 000) (1)
- S (FTE do 3 000) (2)
- M (FTE do 15 000) (3)
- L (FTE do 30 000) (4)
- XL (FTE nad 30 000) (5)

Display This Question:

If Pracuji pro: = Knihovnu mimo výše uvedené organizace (např. krajská)

Q6 Uvedte, prosím, přibližný počet registrovaných čtenářů:

- Do 5 000 (1)
- 5 000 - 15 000 (2)
- Více než 15 000 (3)

Q7 Do jaké míry měla krize v kontextu COVID - 19 vliv na práci s EIZ (např. nákup, dostupnost apod.) v rámci Vaší organizace?

- Velmi zásadní vliv (1)
- Spíš zásadní vliv (2)
- Spíš mírný vliv (3)
- Téměř žádný vliv (4)

Q8 Byli jste spokojeni s podporou realizačního týmu během koronavirové krize (online forma školení, pravidelná a rychlá komunikace, termíny, apod.)?

- Rozhodně ano (1)
 - Spíše ano (2)
 - Spíše ne (3)
 - Rozhodně ne (4)
-

Display This Question:

If Byli jste spokojeni s podporou realizačního týmu během koronavirové krize (online forma školení,... = Rozhodně ne

Or Byli jste spokojeni s podporou realizačního týmu během koronavirové krize (online forma školení,... = Spíše ne

Q9 Z jakého důvodu jste nebyli s podporou realizačního týmu spokojeni? Co Vám ze strany realizačního týmu chybělo?

Q10 Který se současných a plánovaných přínosů projektu CzechELib byste nejvíce ocenil/ocenila? (1 - vůbec bych neocenil/a; 10 - velmi bych ocenil/a)

Snížení administrativy pro členské instituce (1)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Zvýšení uživatelského komfortu a úrovně služeb pro konečné zákazníky (2)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Snížení nákladů na EIZ (3)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Rychlejší akvizice EIZ (4)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Stabilizace systému financování EIZ (5)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Sjednocení fakturačních postupů (6)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Podpora zpracování bibliometrických analýz (7)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Sjednocení licenčních podmínek (8)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Monitoring využívání EIZ a statistiky (9)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Poskytnutí seminářů, vzdělávání a dalších informací (10)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Jiné, prosím uveďte (11)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★

Q11 Pořizujete některé EIZ mimo projekt CzechELib?

- Ano (1)
- Ne (2)

Display This Question:

If Pořizujete některé EIZ mimo projekt CzechELib? = Ano

Q12 Jakou část EIZ pořizujete skrz projekt CzechELib? (prostředky zaplacené institucí za EIZ zprostředkované skrz CzechELib vůči celkovým nákladům instituce za všechny EIZ)?

Display This Question:

If Pořizujete některé EIZ mimo projekt CzechELib? = Ano

Q13 Z jakého důvodu pořizujete část EIZ mimo projekt CzechELib?

- EIZ nelze zajistit skrze projekt CzechELib (1)
- S dodavatelem EIZ máme běžící dlouhodobou smlouvu mimo projekt CzechELib (2)
- Pořizování EIZ je pro nás výhodnější mimo projekt CzechELib z následujícího důvodu: (3)

- Z jiného následujícího důvodu: (4) _____

Q14 Pořizujete díky projektu CzechELib více EIZ než před zapojením do projektu?

- Pořizujeme výrazně více EIZ (1)
 - Pořizujeme spíše více EIZ (2)
 - Pořizujeme stejně EIZ jako před zapojením (3)
 - Pořizujeme méně EIZ (4)
-

Display This Question:

If Pořizujete díky projektu CzechELib více EIZ než před zapojením do projektu? = Pořizujeme výrazně více EIZ

Or Pořizujete díky projektu CzechELib více EIZ než před zapojením do projektu? = Pořizujeme spíše více EIZ

Or Pořizujete díky projektu CzechELib více EIZ než před zapojením do projektu? = Pořizujeme méně EIZ

Q15 Z jakého důvodu pořizujete rozdílný objem EIZ než před zapojením do projektu?

Q16 Jaký je pro Vás dosavadní finanční přínos projektu CzechELib? (např. za EIZ utratíme stejně jako před projektem, ale pořizujeme větší množství zdrojů nebo některé zdroje pořizujeme levněji než před projektem apod.)?

Q17 Vyhovuje Vám postup v rámci kterého nakupujete EIZ v rámci projektu CzechELib?

- Rozhodně ano (1)
- Spíše ano (2)
- Spíše ne (3)
- Rozhodně ne (4)

Display This Question:

If Vyhovuje Vám postup v rámci kterého nakupujete EIZ v rámci projektu CzechELib? = Spíše ne

Or Vyhovuje Vám postup v rámci kterého nakupujete EIZ v rámci projektu CzechELib? = Rozhodně ne

Q18 Z jakého důvodu Vám postup nevyhovuje?

Q19 Jaký je podle Vás dosavadní přínos projektu CzechELib v následujících oblastech?
(1 - žádný přínos; 10 - velký přínos)

Snížení administrativy pro organizaci nakupující EIZ (1)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Zvýšení uživatelského komfortu a úrovně služeb pro konečné zákazníky (2)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Snížení nákladů na EIZ (3)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Rychlejší akvizice EIZ (4)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Stabilizace systému financování EIZ (5)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Sjednocení fakturačních postupů (6)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Sjednocení licenčních podmínek (7)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Systém správy EIZ ERMS (8)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★
Statistický systém CELUS (9)	★	★	★	★	★	★	★	★	★	★

Q20 Do jaké míry jste spokojen/a se způsobem výpočtu ceny EIZ pro Vaší organizaci?

- Velmi spokojeni (1)
- Spíše spokojeni (2)
- Spíše nespokojeni (3)
- Velmi nespokojeni (4)

Display This Question:

If Do jaké míry jste spokojen/a se způsobem výpočtu ceny EIZ pro Vaší organizaci? = Spíše nespokojeni

Or Do jaké míry jste spokojen/a se způsobem výpočtu ceny EIZ pro Vaší organizaci? = Velmi nespokojeni

Q21 Z jakého důvodu nejste spokojen/a se způsobem výpočtu EIZ?

Q22 Jak jste spokojen/a se vzděláváním v rámci projektu CzechELib, a to i s ohledem na přechod školení do online formy z důvodu koronavirové krize?

- Jsem velmi spokojen/a (1)
- Jsem spíše spokojen/a (2)
- Jsem spíše nespokojen/a (3)
- Jsem velmi nespokojen/a (4)

Q23 Jaké byste uvítal/a školení a vzdělávání (např. v oblasti práce s EIZ, Open Access apod.)?

Q24 Jaký další způsob / formu podpory v rámci projektu CzechELib byste využil/a?

Q25 Jste seznámeni s existencí navazujícího projektu "Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací" (NCIP)?

- Ano (1)
- Ne (2)

Display This Question:

If Jste seznámeni s existencí navazujícího projektu "Národní centrum pro informační podporu výzkumu,..." = Ano

Q26 Máte dostatečné informace o navazujícím projektu NCIP?

- Ano (1)
- Ne (2)

Display This Question:

If Máte dostatečné informace o navazujícím projektu NCIP? = Ne

Q27 Jaké informace Vám chybí?

Display This Question:

If Jste seznámeni s existencí navazujícího projektu "Národní centrum pro informační podporu výzkumu,... = Ano

Q28 Plánujete využívat služby navazujícího projektu NCIP?

- Ano (1)
- Ne (2)

Q29 Můžeme Vás v rámci evaluace projektu CzechELib případně kontaktovat pro další informace (pro získání detailnějších informací, názoru na fungování CzechELib, popřípadě doplnění vašich odpovědí v dotazníku apod.)?

- Ano, můžete mě kontaktovat následujícím způsobem (uveďte, prosím, jméno a email / tel, číslo): (1)

- Ne, nepřeji si být kontaktován/a. (2)

Příloha č. 2.2 – Vzor dotazníku pro studenty Vysokých škol

CzechELib studenti

Dobrý den,

V rámci projektu CzechELib potřebujeme zjistit informace od studentů a dovolujeme si vás tedy oslovit jako cílovou skupinu pro vyplnění krátkého následujícího dotazníku.

Cílem hodnocení je přispět k lepšímu fungování projektu. Vyplnění dotazníku Vám zabere přibližně 1-2 minuty a je zcela anonymní. Více informací o projektu naleznete na stránkách www.czechelib.cz.

Děkujeme za spolupráci.

Q2 1. Jak často využíváte elektronické informační zdroje (JSTORE, ProQuest apod.)

- Denně (1)
 - Alespoň 1x týdně (2)
 - Alespoň 2x týdně (3)
 - Výjimečně (4)
 - Elektronické informační zdroje nepoužívám (5)
 - Nevím (6)
-

Q3 2. Vyhovuje Vám způsob vyhledávání elektronických informačních zdrojů v instituci, kde působíte? (pracujete/studujete)

- Rozhodně ano (1)
 - Spíše ano (2)
 - Spíše ne (3)
 - Rozhodně ne (4)
 - Nevím (5)
-

Q4 3. Jaký rozsah elektronických informačních zdrojů nabízí instituce, kde působíte?

- Dobrý, zatím jsem nenarazil/a na nedostupný zdroj (1)
- Dostatečný, ale občas narazím na nedostupný zdroj (2)
- Spíše nedostatečný, často jsou pro mě relevantní zdroje nedostupné (3)
- Nedostatečný, většina relevantních zdrojů je pro mě neodstupná (4)
- Nevím (5)

Q5 4. Slyšel/a jste někdy o projektu CzechELib?

- Ano (doplňte prosím, co o něm víte) (1) _____
 - Ne (2)
-

Q6 5. Působím v (v jaké instituci působíte nejvíce):

- Veřejná výzkumná instituce (1)
- Vysoká škola (2)
- Nemocnice (3)
- Jiná výzkumná organizace (4)
- Knihovna mimo výše uvedené organizace (5)
- Jiná: (6) _____

Příloha č. 2.3. – Anonymizované výsledky dotazníkového šetření pro členské instituce

Data z dotazníkového šetření jsou přiloženy ke zprávě ve formátu XLS

Příloha č. 2.4 – Anonymizované výsledky dotazníku pro studenty vysokých škol

Data z dotazníkového šetření jsou přiloženy ke zprávě ve formátu XLS.

Příloha č. 2.5 – Scénář rozhovoru s členskými institucemi a anonymizované přepisy

CzechELib

**Návrh scénáře řízeného
rozhovoru se zástupci
členských institucí**

Zpracovatel:

Ernst & Young, s.r.o.

Na Florenci 2116/15

110 00 Praha 1 – Nové Město

Scénář řízených rozhovorů

Organizace	
Rozhovor provedl	
Datum Čas	

1. Představení zástupců EY
2. Stručné představení Projektu a důvody oslovení respondenta
3. Uvedení rozhovoru
4. Položení následujících otázek:

Okruh otázek	Otázka
Charakteristika organizace a respondenta	Popište prosím Vaší roli v organizaci v souvislosti s EIZ (tj. nákup či správa EIZ).
	Popište prosím stručně Vaši organizaci v souvislosti s využíváním EIZ (tj. typ organizace, role EIZ ve fungování organizace – stěžejní / okrajová, účast v předchozích projektech zaměřených na EIZ).
	Co Vaší instituci dosud přineslo zapojení do projektu CEL? Jaká jsou hlavní pozitiva a negativa zapojení? Měnil se Váš názor v průběhu projektu?
	Jaká byla Vaše očekávání na začátku projektu? Byla tato očekávání splněna? Pokud ne, domníváte se, že by očekávání do konce projektu mohla být naplněna?
	Změnila koronavirová krize Vaši práci s EIZ (nákup, dostupnost apod.)?
Spolupráce / Informační a metodická podpora Národního licenčního centra (EQ1, EQ3, EQ7)	Změnila se nějakým způsobem podpora ze strany CzechELib v kontextu koronavirové krize? Byli jste spokojeni se způsobem, jakým CEL ke krizi přistupoval?
	Jak probíhá Vaše spolupráce s CzechELib?
	Vyhovuje Vám míra zapojení do projektu? Pokud ne, proč?
	Jaké další služby či podporu byste využili / potřebovali (vzdělávání, SW podpora, další)?
	Jak hodnotíte proběhlá online školení? Existují nějaká témata, která Vám v rámci školení chybí?
	Jak hodnotíte technickou stránku projektu?
Víte o existenci navazujícího projektu Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací (NCIP)?	

	Pokud ano, předpokládáte, že budete jeho služeb využívat? Popřípadě které služby z nabídky NCIP plánujete využívat?
Způsob výběru EIZ (EQ9)	Do jaké míry jste spokojeni se způsobem nákupu EIZ? Vidíte v tomto systému nějaké mezery a nedostatky?
	Jste spokojeni s množstvím pořízených EIZ prostřednictvím CEL? Preferovali byste více/méně?
	Měnilo se pro Vaši instituci množství pořízených EIZ prostřednictvím/ CEL v průběhu projektu?
Jiné	Napadají Vás rizika, která pro Vaši organizaci plynou ze zapojení do projektu CEL?
	Co v rámci zapojení do projektu hodnotíte jako dobrou praxi?
	Případné doplňující otázky v návaznosti na rozhovor / prostor pro volné vyjádření respondenta k CEL.

5. Předání kontaktů na zástupce EY
6. Poděkování a rozloučení

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
R1	<p>Respondent je z velmi malé, úzce specializované instituce, má na starosti veškerou správu EIZ</p> <p>Přínosy:</p> <p>Sjednocení všech procesních náležitostí ohledně nákupu a správy EIZ, veškeré problémy a žádosti mohou řešit na jednom místě. Významné ulehčení v oblasti komunikace a managementu EIZ (nemusí řešit individuální dodavatele).</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Spolupráce s projektovým týmem CEL je v pořádku, termínově i obsahově. Na začátku projektu byly drobné nedostatky, ale za dobu fungování projektu je vše vyladěno.</p> <p>Na jaře 2020, kdy začínala koronavirová krize, bylo vidět, že je projektový tým lehce nervózní, posunovaly se termíny (jelikož se domnívali, že se situace brzy zlepší), postupem času ale vyladili všechny technické i organizační aspekty, členské instituce se naučily s online aplikacemi jako MS Teams nebo Zoom, takže vše v pořádku.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>Pro jejich účely stačí, nabízené SW i na statistiky používají spíše pasivně</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>Za celou dobu projektu mají tři zdroje EIZ (o jeden více než před zapojením do projektu) a jsou s tím spokojeni, odebírají pak další EIZ, které jsou ale velmi specializované, takže o ně další ČI nemají zájem, respondent to však chápe a respektuje.</p> <p>Riziko:</p> <p>Rádi by pokračovali v navazujícím projektu, rozhodně by se neradi vraceli do fáze před zapojením do projektu (roztříštěnost zdrojů), ale nevědí, jaký bude finanční model. Navíc jsou z velké části dotováni státem. V roce 2021 končí smlouva na podporu v oblasti EIZ z dalších zdrojů a stále je v jednání, jak bude další podpora vypadat.</p> <p>Respondent je z malé organizace a občas má pocit, že jsou upřednostňovány větší instituce, obzvláště pokud mají „externí uživatele“ jako jsou členové, čtenáři, studenti apod. U nich jsou pouze pracovníci dané organizace. Přestože jsou malá a úzce profilovaná organizace, je jejich zaměření podstatné pro hospodaření státu a mělo by to být bráno, alespoň částečně v potaz (nejenom velikost organizace).</p> <p>Komunikace:</p> <p>S komunikací jsou spokojeni, řeší ad hoc problémy a vždy vše v pořádku.</p> <p>Očekáváníí:</p> <p>Neměli žádána velká očekávání na začátku projektu. Nicméně momentálně jsou velmi spokojeni, celý projekt funguje dobře. Mohou mít na správu EIZ pouze jednoho člověka na plný úvazek (s drobnou výpomocí od IT oddělení), před projektem jich muselo být víc, vzhledem ke komunikaci s více dodavateli.</p> <p>Výběr EIZ:</p> <p>CEL zprostředkovává, v rámci možností, všechny potřebné zdroje, pouze velmi specializované si pořizují sami.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>O navazujícím projektu respondent zaslechl. Pokud to bude možné (jak z organizačního, tak primárně z finančního hlediska), rádi by využívali i služby projektu NCIP. Rozhodně se nechtějí vracet do způsobu správy a nákupu EIZ, který používali před zapojením do projektu CEL.</p>
R2	<p>Přínosy:</p>

Sjednocení procesů a komunikace, vše mohou řešit ne jedním kontaktním místě. Pomoc s finanční zátěží, bez CELu by si nemohli dovolit nabízet takové množství EIZ.

Spolupráce:

Se spoluprací projektového týmu jsou velmi spokojeni. Řeší primárně ad hoc problémy a vždy jim bylo velmi rychle a vstřícně odpovězeno, vyřešeno, a to i v případech, kdy byl problém/neznalost na jejich straně. Respondentka je však v organizaci pouze 2 roky, takže nemůže poskytnout takové srovnání.

V rámci koronavirové krize se zintenzivnila komunikace online, ale vše běží v pořádku.

Velmi oceňované je nově vytvořené fórum pro členské instituce. Jednak pro získávání informací, výpomoci a zároveň ho organizace respondentky využila při zjišťování, jaké zdroje nanominovat, aby se ujistila, že o ně má zájem i jiná ČI.

Fórum využívá respondenta pasivně i aktivně, většina informací a debat, která na fóru probíhají, považuje za užitečné. V případě nějakého problému se momentálně nejdříve doptá/zjišťuje na fóru a až pak kontaktuje realizační tým.

Školení

Proběhlá školení na práci s nástrojem CELUS byla až moc zaměřená na akademické instituce a věcnou stránku věci, ocenila by i zaměření na běžné užívání, ale jinak v pořádku. Školení se účastní většinou spíše pasivně, ale tematický výběr i způsob organizace školení považuje za adekvátní.

Školení by i po koronavirové krizi zachovala v online podobě. Je to efektivnější a nemusí cestovat do Prahy.

Technická stránka:

Zpravidla vše v pořádku, respondentku nenapadají žádné další možnosti, které by využili. V případě, že mají technický problém, vždy vyřeší s realizačním týmem.

Způsob výběru a nabídka EIZ:

Se způsobem a procesem výběru jsou spokojeni. Po celou dobu projektu využívají 2 zdroje, rádi by i další, ale ne vždy zapadají do akademického portfolia. Minulý rok nominovali další zdroj, jenž poskytuje akademické i beletristické tituly, ale podpora by byla pouze na akademické tituly a vyhodnotili to jako přílišnou finanční zátěž.

Oceňují, že celý proces je transparentní, že vědí, jaké jsou postupy a mohou se tak na ně vždy dopředu připravit.

Riziko a budoucnost:

Respondentka ví o navazujícím projektu NCIP. Rádi by jeho služeb využívali, ale neznají nastavení finančních podmínek a podpory – tj. hlavní parametry, na základě kterého se budou rozhodovat. Pokud by podpora zůstala stejná anebo se změnila v nějaké rozumné míře (do 10 %), tak by služeb NCIP velmi rádi využívali.

O NCIP se respondentka dozvěděla z fóra vytvořeného pro komunikaci členských institucí (viz zmínka výše, fórum si velmi chválí).

Neradi by přišli o způsob, jakým nyní řeší EIZ, a vraceli se do stavu, kdy museli jednotlivé zdroje komunikovat s dodavateli samostatně.

Očekávání:

Respondentka není v instituci od začátku projektu, ale má trochu přehled o tom, jaká očekávání byla nastavena a domnívá se, že byla splněna (sjednocení procesů, zjednodušení nákupu a pořizování EIZ). Do konce projektu neočekává žádné změny, pouze to, že bude projekt fungovat stále stejně.

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>Monitoring: Využívají CELUS, ale na okrajové úrovni, dostatečné.</p>
R3	<p>Přínosy: Procesní sjednocení, finanční podpora (jsou dva zdroje, které by rádi měli, ale jsou už finančně moc náročné), většinu EIZ pořizují skrz CEL, ale je několik zdrojů, které mají i mimo CEL, vzhledem k tomu, jak moc jsou specializované. Velmi jim vyhovuje, že je jeden kontaktní bod, se kterým mohou všechno řešit, šetří to čas i finanční prostředky. Jsou financováni čistě ze státních prostředků a na EIZ mají přesně vymezené zdroje, nemohou s tou částkou hýbat, takže každý rok musí dobře naplánovat, jaké EIZ budou volit.</p> <p>Spolupráce: Spolupráce je velmi chválena, je rychlá a bez problémová. Respondentka ví tom, že vzniklo fórum pro členské instituce, ale nepoužívá ho aktivně. Ví, že kolegové občas, ale ona sama preferuje přímý kontakt s realizačním týmem. Během koronavirové krize se spolupráce akorát víc převedla na online, vše funguje. Oceňují vzdálený přístup, to bylo v posledním roce klíčové. Využívání EIZ vzrostlo mezi roky 2019 a 2020 téměř o polovinu. Oceňuje informovanost – téměř vše, co potřebuje, je dohledatelné na webu, obecně ji struktura projektu přijde jako logická a dobře vymyšlená.</p> <p>Technická stránka: Jsou spokojeni. Školení se respondentka neúčastní, deleguje na kolegy, ale nemá pocit, že by byly nějaké nedostatky.</p> <p>Monitoring: Získává pouze reporty, s těmi je spokojena. Líbilo by se jim, kdyby mohli mít indikátor, který by vyhodnotil, zda se nákup daného zdroje vyplatil. Mají široké spektrum uživatelů a snaží se pokrýt všechny jejich potřeby, ale nedokážou teď zjistit, jak je na tom poměr cena/efektivní využití.</p> <p>Způsob výběru: Každý rok se rozhodují, zda budou pokračovat ve stejných zdrojích. Za dobu projektu museli jeden zdroj opustit, protože byl příliš finančně náročný. A naopak během projektu dva zdroje přidali. Vyhodnocování na roční bázi jim vyhovuje.</p> <p>Riziko: Riziko vidí respondentka v bezpečnosti, hlavně ve světle hackerských útoků na nemocnice apod. Musí si vést evidenci uživatelů a snaží se dělat vše pro maximální zabezpečení dat, ale neví, jestli to je dostatek. Zároveň nevidí do zabezpečení, které využívá CEL. To je jediné z čeho má trochu obavy.</p> <p>Očekávání: Očekávání bylo primárně zaměřeno na sjednocení postupů a zpřístupnění, co nejvíce zdrojů online a vzdáleně z domova. To se povedlo, takže jsou spokojeni.</p> <p>Budoucnost:</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>O navazujícím projektu NCIP respondentka slyšela a pokud to bude možné, rádi by ve spolupráci pokračovali. Nicméně momentálně neznají podmínky – jak finanční, tak zda budou kvalifikováni jako relevantní členská instituce.</p> <p>Pokud by podmínky zůstaly víceméně podobné (primárně finanční), tak by určité v projektu pokračovali.</p>
R4	<p>Respondentka tento rok (2021) odchází do důchodu a bude působit pouze na poloviční úvazek, zaučuje momentálně nástupce. Do odchodu měla na starosti vše, od zjišťování, o které EIZ mají uživatelé zájem, po jejich nákup, celá komunikace s projektovým týmem CEL, finanční stránka.</p> <p>Má na starosti i vzdělání uživatelů EIZ v její instituci.</p> <p>Přínosy:</p> <p>Respondentka velmi oceňuje zjednodušení všech procesů týkajících se nákupu EIZ. Proces je jasně nastavený, takže ví, podle jakých termínů se má řídit a může podle toho vše dobře naplánovat. Díky podpoře je pozitivní dopad na ekonomiku instituce, mohou si dovolit více EIZ, než před zapojením do projektu.</p> <p>Díky jasným procesům zvládne správu EIZ jeden člověk, takže je pozitivní dopad i na ekonomickou stránku instituce.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Spolupráce je bezproblémová. První rok byly trochu problémy s dodržováním termínů, ale to je, dle respondentky, pochopitelné. Všechny tyto drobnosti byly odladěny a teď vše funguje, jak má.</p> <p>Má porovnání s jinými projekty a tam není komunikace tak hladká, jako tady.</p> <p>Není zapojena do fóra pro členské instituce, to už přenechala nástupci, ale prý je na to pozitivní odezva.</p> <p>Školení jsou dostačující, vždy jsou dobře připravené a jsou uváděny užitečné informace. Problematiku OA má na starosti kolega.</p> <p>Setkání ČI muselo být online, což je škoda, je dobré komunikovat s kolegy v oboru a prezenční setkání jsou na taková setkávání lepší, ale i v online formě bylo dobře připravené. Některé (méně podstatné) akce by naopak mohly být zachovány v online podobě, aby nemuseli cestovat (např. všechna školení).</p> <p>Technická stránka:</p> <p>Vše OK.</p> <p>Monitoring:</p> <p>Statistické nástroje používá jenom pasivně – dostává reporty, které ji dodává kolega, který má na starosti technické záležitosti, ale nezaznamenala, že by byl nějaký problém. Údaje ze statistik jsou pro ně velmi důležité a pracují s nimi, ulehčují jim práci.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>OK. Od začátku projektu mají pořád stejný počet zdrojů a jsou s tím spokojeni.</p> <p>Očekávání:</p> <p>Primární očekávání bylo zjednodušení procesu pořizování EIZ a to se splnilo, takže jsou spokojeni.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>O navazujícím projektu NCIP slyšeli a rádi by se ho účastnili, pokud pro ně budou přijatelné podmínky, které momentálně neznají. Primární budou finanční parametry,</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>kdyby se nějak zásadně měnily, museli by účast přehodnotit, nebo minimálně počet zdrojů snížit.</p> <p>Momentálně si dělají průzkumy mezi uživateli EIZ v rámci jejich instituce, aby věděli, o jaké EIZ je zájem. Zvažují, že některé EIZ na základě těchto průzkumů omezí, pokud se zjistí, že o ně není takový zájem (že je o ně zájem např. jenom v jednom útvaru organizace a ne napříč), ale teď je ještě moc brzy na to to říct s jistotou.</p>
R5	<p>Přínosy:</p> <p>Největším a nejzásadnějším přínosem je zjednodušení celého procesu nákupu a správy EIZ. To, že je jeden kontaktní bod, který navíc zařídí většinu procesních kroků. Před projektem na to museli mít zapojeno více lidí, takhle respondentka zvládne sama.</p> <p>Pozitivní je i dopad na pořizovací cenu EIZ, platí menší částky než před projektem, a to mají jeden zdroj navíc. I přesto se paní domnívá, že je částka za EIZ poměrně vysoká. Domnívá se, že je to dané i tím, že jsou malá instituce (50 FTE), takže mají velmi úzké zaměření a nemají takový manévrovací prostor a vliv. Líbilo by se jí, kdyby se podobné instituce (např. přírodovědné zaměření) mohly spojit nějakým způsobem dohromady, aby měly větší hlas mezi členskými institucemi.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>S realizačním týmem nemá problémy. Vše funguje, jak by si představovala. Komunikace je rychlá a nápomocná. Oceňovala setkání, která se organizovala, před jarem 2020.</p> <p>Na začátku projektu nebyla komunikace a spolupráce tak dobrá, nebyly tolik dodržovány termíny, ale to se výrazně zlepšilo.</p> <p>Školení se účastní. Ocenila by nějaké více tematické – profilově zaměřené na práci s EIZ v konkrétním vědním oboru, kde pracuje. Následně pak očekává školení k navazujícímu projektu NCIP.</p> <p>Ke školení by ocenila nějaké přehledné materiály, kde by byly informace stručně uvedeny.</p> <p>Technická stránka a monitoring:</p> <p>Technická stránka je relativně v pořádku, i když by ocenila přehlednější statistické nástroje. CELUS nevyužívá vůbec, k ERMS se účastnila školení, ale bylo příliš složité, takže jej nakonec nepoužívá. Sama přiznala, že přístupy a celý nástroj jí přišel příliš složitý, takže se nijak dál neangažovala.</p> <p>Ráda by měla jeden administrativní účet, kde by byly všechny informace na jednom místě (jako všechny smlouvy a dodatky). Momentálně ji to přijde nepřehledné, ale zase si uvědomuje, že by něco takového bylo velmi extra a považovala by to za nadstandard.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>Po celou dobu projektu mají stejné množství EIZ (o jeden více, než před zapojením do projektu). S tímto množstvím jsou spokojeni. Pro uživatele a zaměstnance organizace jsou EIZ klíčové, vzhledem k tomu, že jsou ve velmi rychle vyvíjecím se oboru.</p> <p>Způsob a procesní postup výběru je taky v pořádku,</p> <p>Riziko:</p> <p>Obecně vidí riziko práce s EIZ z toho pohledu, že nemají nikde fyzické kopie zdrojů, takže kdyby byly nějaké technické problémy, tak by mohli vše ztratit.</p> <p>Dále pak OA – domnívá se, že když bude jenom OA, tak jejich zaměstnanci nebudou tolik publikovat. Představovala by si dotaci a podporu státu.</p> <p>Očekávání:</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>Očekávání neměli moc vysoké, trochu se celého projektu obávali, ale musí říct, že je celý projekt příjemně překvapil. Vše momentálně funguje a jsou se vším spokojeni. Nemají žádné zásadní problémy, naopak.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>O navazujícím projektu slyšela a předpokládá, že se projektu budou účastnit. Momentálně již zjišťují o jaké zdroje by jejich zaměstnanci měli zájem.</p> <p>Pokud by byly výrazně jiné finanční podmínky, tak by uvažovali o snížení množství EIZ, které momentálně odebírají. Ale v projektu by určitě chtěli být, varianta vrácení se do fáze před CELEM není organizačně možná, resp. byla by to poslední varianta. Má připravené dva zdroje, kterých by se v případě potřeby mohli vzdát.</p>
R6	<p>Přínosy:</p> <p>Především procesní zjednodušení. EIZ jsou pro jejich organizaci klíčové, takže ulehčení procesu jejich pořizování a správy je primární benefit. Obecně zjednodušení administrativy, přestože některé EIZ pořizovali před zapojením do CELu skrz jiné instituce např. AV. Nepotřebují na správu FTE, paní dělá i jinou agendu, než EIZ.</p> <p>Finanční stránka je také plus, přestože měli již před zapojením projektu podporu od státu na pořizování EIZ. Díky zapojení do CEL mohou pořizovat stejné množství EIZ, ale za nižší cenu.</p> <p>Tento rok byly vyjednány snížené sazby DPH, domnívá se, že bez CELu by to nešlo. Obecně fakt, že CEL spojuje tolik institucí, a tím získává lepší vyjednávací pozice, ji přijde jako velký benefit.</p> <p>Velmi ocenili možnost vzdáleného přístupu v posledním roce a půl. EIZ jsou pro vědce, obzvlášť v dnešní době, klíčové.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Spolupráce s realizačním týmem je bezproblémová, nemá žádné výhrady. Vždy když něco potřebuje, tak je odezva rychlá a nápomocná, jak v oblasti administrativy, tak technického řešení (i když ona tuto problematiku neřeší).</p> <p>I během koronavirové krize vše probíhalo v pořádku, přechod na komunikaci čistě v online formě proběhl bez problému.</p> <p>Školení se respondentka účastní a náplní jí vyhovují. Jediné, co by ocenila, by bylo technické školení zaměřené pouze na jednoduchou uživatelskou stránku věci.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>Neřeší technickou stránku věci, na to se specializuje kolega, ale neví o tom, že by byly nějaké výhrady.</p> <p>Monitoring:</p> <p>Nevyužívají statistické nástroje, dostávají statistické reporty od realizačního týmu a pro jejich účely jsou dostačující.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>Celý proces je jasný, přehledný a přijde jim v pořádku. Po celou dobu projektu mají stejné množství zdrojů a jsou tak spokojeni. Respektive by ocenili ještě jeden zdroj, ale ten je už mimo jejich finanční možnosti.</p> <p>Riziko:</p> <p>Žádné ji nenapadá. Pouze obecně zabezpečení dat, ale to ve všem, co je v online formě. V jejich organizaci je velký rozpor pro a proti OA – generační otázka, starší generace je velmi proti, mladší naopak. Domnívá se, že by podporu OA měl zajišťovat stát, nebo se na tom minimálně podílet.</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>Očekávání:</p> <p>To, co očekávali – tedy zjednodušení procesu nákupu a správy EIZ se splnilo.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>O projektu vědí a plánují se ho účastnit, přestože neznají podrobné podmínky. Instituce spadá pod AV a paní respondentka se domnívá, že z toho titulu se budou účastnit určitě, i kdyby byly podmínky účasti (především finanční) značně rozdílné.</p>
R7	<p>Přínosy a negativa:</p> <p>Hlavní přínos je ve snížení administrativy, která byla převedena na CEL, obecně procesní agenda je výrazně jednodušší.</p> <p>Na druhou stranu je zde negativní trend ve finanční podpoře, od roku 2004 se změnilo financování. V letech 2004-2011 MŠMT kompletně krylo veškeré náklady, pak se platila spoluúčast; s CEL se platí polovina a je to pořád dražší, než jak to bývalo dřív.</p> <p>Další negativum je, že CEL bere každou výzkumnou organizaci stejným metrem. Malé instituce (jako ta, z níž je respondentka), mají stejnou cenu, jako univerzity, které mají tisíce studentů. Myslí si, že není zvažované, pro jakou uživatelskou skupinu jsou zdroje pořizované, ceny by měly být diferencované. Pro menší výzkumné organizace by měla být jiná cenová politika, nemohou zajistit větší návštěvnost.</p> <p>Spolupráce a komunikace:</p> <p>CEL se snaží dost komunikovat, využívají zejména online komunikaci. Bylo dobré, že připravili půldenní seminář s prezentacemi. K prezentacím se respondentka často vrací. CEL odepisují během pár hodin, s tím je spokojena.</p> <p>Hlavní body si CEL ohlídá, dodržují časový harmonogram. Snaží se hlídat i cenovou politiku, přistupují k tomu věcně, čemuž odpovídá frekvence komunikace. Respondentka hodnotí komunikaci ze strany CEL jako zlatou střední cestu – neobtěžují, ale včas informují, jsou velmi laskaví.</p> <p>V instituci prý online školení od CEL neměli, byla to spíše setkání účastníků projektu, kde se představily organizační věci a rozvoj projektu. Portfolio EIZ je široké, proto se těžko dělá univerzální školení. Paní má IT otázky, na to by na to ocenila pomoc.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>Chybí jim tady řádná technická podpora. Pracoviště respondentky je v nevýhodě, protože je malé. Univerzity mají celou škálu lidí, kteří po HW/SW stránce vše zařídí, ale tady nemají řádnou technickou podporu. Třeba na univerzitách mají v EDU ID, a to se jim tady nepodařilo, ani pořádně nemohou najít kvalifikované IT odborníky a chybí jim to tady. Měli nějaký workshop, ale potřebovali by tady větší podporu. Možná je chyba na straně instituce respondentky, že si nedokážou nikoho sehnat.</p> <p>V CELUS nefunguje statistika od EBSCO, statistiky ostatních EIZ fungují a paní neví, v čem je chyba. CELUS jí připadá jako dobrý nástroj, je interaktivní, dále to využívá při reportování, je to hezky graficky zpracované. ERMS nevyužívají, protože mají jen pár databázi.</p> <p>Riziko:</p> <p>Ne, jen neví, jaký bude dopad na rozpočet kultury a příspěvkové instituce, plánuje se změnit financování a obává externích dopadů, bojí se dopadu na kulturu. Neví, jestli nebudou muset šetřit.</p> <p>Očekávání:</p> <p>Očekávání byla spíše splněna, ale budoucnost je s otázkou. Je potřeba pravidla upravit pro specializovaná pracoviště (viz výše).</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>Výběr EIZ:</p> <p>Loni jeden zdroj přidali a letos mají zkušební provoz dalšího, ale moc dalších zdrojů ani nemohou rozšířit, protože kvůli jejich úzkému zaměření jiné zdroje nesouvisí s jejich agendou. Nabídku rozšiřovali v loňském roce o jednu databázi. Možná by bylo dobré, kdyby mohl CzechELib nabídku nových zdrojů vyhlásit třeba v nějaký měsíc a všichni by si to mohli vyzkoušet, takhle si to všichni musí zajišťovat sami. Dál se vše vyjednává, když se 3 subjekty domluví mezi sebou a tím, že jsou specializovaní, hrozí, že ta trojka se rozpadne a projekt jim k ničemu nebude.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>Ví, že je plánovaný navazující projekt NCIP, už se vytvořila e-konference, aby se mohla tvořit konsorcia a subjekty se mohly domlouvat na nových zdrojích. Věří, že se do toho zapojí, záleží na dotacích.</p>
R8	<p>Respondent je zodpovědný za celý proces nákupu EIZ od jeho výběru, zajištění administrativy a následně i propagace mezi uživateli, vyhodnocování statistik. Vše je pak ještě schvalováno vedením. Jejich instituce je specifická tím, že mnoho uživatelů představuje studenty VŠ, kteří mají přístup ke EIZ i přes univerzity, proto je pro ně podstatná propagace a výběr správních EIZ, aby pokryli poptávku právě od studentů.</p> <p>Přínosy:</p> <p>Primární přínos je administrativní zjednodušení celého procesu, včetně toho, že mají jenom jednu fakturu na všechny zdroje, které odebírají.</p> <p>Pozitivně hodnotí i vývoj statistických nástrojů.</p> <p>Není tak klíčový jako výše zmíněné, ale vnímají i finanční přínos – za stejnou částku pořizují více zdrojů, než před zapojením do projektu.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Spolupráce je velmi pozitivní. Tým CELu vždy odpovídá velmi rychle a nápomocně, a to i v případech, kdy bylo pochybení na straně respondenta. Spolupráci hodnotí jako best practice projektu.</p> <p>Ze začátku byly trochu problémy s termíny a nebyly všechny potřebné informace na webových stránkách, ale to bylo napraveno a teď ke spolupráci nemá výtky.</p> <p>Během koronavirové krize šlo vše do online prostředí a bez problému. Zvládli i setkání členských institucí online.</p> <p>Fórum pro členské instituce – respondent se účastnil diskuzí k návrhům na zdroje do dalšího roku, jinak pasivně.</p> <p>Ocenil by školení na marketingovou propagaci EIZ.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>Aktivně využívá CELUS a ten funguje dobře. S ERMS se tolik nesžil, ale nemá pocit, že by potřeboval nějak aktivněji využívat.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>Je s ním ok, ale nikdy počet zdrojů neměnili.</p> <p>Riziko:</p> <p>Jako s každým dlouhodobým projektem je dohoda účastnit se (i finančně) zavazující, ale to k tomu patří.</p> <p>Očekávání:</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>Očekávání bylo splněno – primárně očekávali administrativní zjednodušení, a to se povedlo, takže jsou spokojeni.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>O navazujícím projektu respondent ví a počítají, že se ho budou účastnit. Je možné, že budou muset upravit počet zdrojů, pokud budou finanční podmínky výrazně jiné.</p> <p>Ocenil by více informací k projektu ze strany CELu. Určitě by ocenili, kdyby byla v navazujícím projektu možnost používat statistické nástroje.</p>
R9	<p>Respondentka má na starosti nákup EIZ.</p> <p>Přínosy:</p> <p>Vždy byli zapojeni do nějakého konsorcia, ale s CELEM jsou zatím nejvýhodnější finanční podmínky – mají více zdrojů než před zapojením do projektu. Některé ceny jsou srovnatelné s pořizovací cenou před zapojením a některé jsou nižší, nedošlo k nárůstu oproti stavu před projektem. Očekávali menší finanční přínos, takže v tomto směru jsou pozitivně překvapeni.</p> <p>Administrativní zjednodušení, přestože se respondentka domnívá, že by bylo možné administrativní proces ještě zjednodušit, konkrétní náměty nemá.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Koronavirová krize neměla moc vliv na jejich fungování, ani na fungování projektu, max převedení akcí do online prostředí.</p> <p>Řeší jenom ad hoc problémy, a to je ze strany projektového týmu vždy vyřízené korektně a rychle.</p> <p>Některých školení se účastní, ok.</p> <p>O fóru pro členské instituce neví.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>Dostačující, nepoužívají žádné statistické nástroje ani nástroje na správu EIZ. O statistikách uvažovali, ale nakonec se domluvili, že to nevyužijí.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>Proces je dlouhý, ale rozumí, že to jinak moc nejde. Po celou dobu projektu odebírají dva zdroje. Uvažovali o dalších, ale už nebyly finančně dostupné.</p> <p>Riziko:</p> <p>Nic respondentku nenapadá.</p> <p>Očekávání:</p> <p>Očekávání bylo primárně na ulehčení finanční zátěže na pořizování EIZ, to se podařilo, takže jsou spokojeni.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>O navazujícím projektu neví, takže ani nedokáže odpovědět, zda budou využívat jeho služeb.</p> <p>OA:</p> <p>Pomalu se začíná v instituci řešit, ale ještě nejsou žádné reálné závěry.</p>
R10	<p>Přínosy:</p> <p>EIZ jsou pro organizaci respondentky stěžejní, jejich využívání je součástí strategie instituce, takže je pro ně velkým přínosem administrativní ulehčení způsobené jak</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>jednotným procesem pro nákup EIZ, tak hlavně snížení administrativní zátěže v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek.</p> <p>Podstatná je taky finanční podpora a sdružení institucí do jednoho celku, které má pak lepší vyjednávací pozici.</p> <p>Větší informovanost o tom, které zdroje na trhu vůbec jsou – díky tomu, že jsou zdroje uveřejněny na webových stránkách, které jsou obecně dobře informačně pokryté.</p> <p>Respondentka oceňuje, že se podařilo tento rok vyjednat velmi malé nebo téměř žádné meziroční zvýšení cen.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Nemůže si na nic stěžovat, řešení ad hoc problémů je vždy rychlé a korektní, žádné další komentáře k tomu nemá.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>Z pohledu respondentky není statistický model CELUS dotažený. V rámci organizace ho chtěli využívat, probíhala poměrně podrobná diskuze, ale na konci se rozhodli, že si ponechají svoje admin. moduly. V tomto směru by ocenila další školení. Také by ocenila školení, které by nebylo zaměřeno na zástupce ČI, ale na koncové uživatele.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>Procesně vše funguje dobře, je tam prostor na nominaci zdrojů, zjistit další poptávku. Časově se na vše mohou dobře připravit.</p> <p>Díky zapojení do projektu mohli zvýšit počet zdrojů, které odebírají oproti stavu před zapojením do projektu.</p> <p>Riziko:</p> <p>Rizikem je špatný odhad financí na celou dobu pokrytí zdrojů – smlouvy jsou do 2022.</p> <p>Očekávání:</p> <p>Očekávání byla změřena primárně na admin. zjednodušení procesu pořizování EIZ, což se potvrdilo. Respondentka je akorát zpětně překvapena z toho, jak velký je realizační tým, že musí být tak robustní.</p> <p>S ohledem na koronavirus očekávali masivní nárůst používání EIZ v její instituci, ale nakonec byl nárůst pouze 10 %.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>V současné době se tvoří strategie na přechod na OA. O NCIP ví, a předpokládají zapojení do projektu, možná budou muset omezit množství pořizovaných zdrojů, ale to se uvidí podle konkrétních podmínek.</p>
R11	<p>Přínosy:</p> <p>Primárním pozitivem je sjednocení platformy a sjednocení členských institucí, což vytváří lepší vyjednávací pozici s dodavateli a tím pádem lepší cenu pro ČI.</p> <p>Další výhodou je výrazné snížení administrace v souvislosti s EIZ, navíc mohou účtovat částky do současného období. Před zapojením projektu museli účtovat do následujícího období, což bylo opět administrativně náročnější.</p> <p>Projekt splnil očekávání, komunikace je výborná.</p> <p>Respondentka oceňuje, že se minulý rok podařilo velmi mírně zvyšovat meziroční nárůst cen anebo nezvyšovat vůbec.</p> <p>Spolupráce:</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>Na spolupráci si respondentka nemůže stěžovat, ale je v trochu specifické pozici. Má kontakty přímo v realizačním týmu, takže nemůže porovnávat, jak by to vypadalo bez toho.</p> <p>Členské fórum využili v rámci nominací titulů.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>Respondentka využívá CELUS a ten je velmi dobrý, ale ERMS považuje za uživatelsky nepřívětivý. Na tom by bylo dobré ještě zapracovat – námět, zda by pak nemohl realizační tým brát informace přímo ze systému, místo toho, aby zasílali některé informace ČI, ale uvědomuje si riziko toho, že ne všechny ČI by byly ochotny sdílet takové množství dat.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>Procesně je vše v pořádku, vše funguje a je zaběhnuté. Po celou dobu projektu přidali jeden zdroj EIZ. Jsou ještě další, které by ocenili, ale ty buď nemohou být podporovány skrz CEL anebo nenašli další instituce, které by o ně měli zájem, takže se nesplnilo pravidlo 3+.</p> <p>Riziko:</p> <p>Bezpečnost dat.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>O navazujícím projektu vědí a rozhodně by se rádi účastnili, chtěli by zachovat proces tak, jak je nastaven teď. Kdyby byly jiné finanční podmínky tak by uvažovali o snížení množství EIZ.</p> <p>OA se v instituci řeší, vymýšlí se strategie, určitě si myslí, že to je správný směr a že platba formou předplatného je již zastaralá.</p>
R12	<p>Respondentka má na starosti akvizice EIZ, celý proces nákupu, komunikace s CEL.</p> <p>Přínosy:</p> <p>Primárním přínosem je pro její instituci finanční výpomoc, mohou si dovolit větší množství EIZ za stejnou cenu, jako před zapojením do projektu, takže přímým přínosem zapojení do projektu je rozšíření portfolia EIZ, které jsou navíc pro instituci klíčové – tvoří cca 90 % celého fondu.</p> <p>Dalším přínosem je zjednodušení administrativy okolo nákupu EIZ, ušetření času – nemusí dohadovat podmínky pro jednotlivé dodavatele.</p> <p>Obzvláště v období koronavirové krize se význam EIZ a vzdáleného přístupu zvýšil.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Spolupráce a komunikace je výborná. Vše se řeší rychle, o všem jsou ČI informováni, nemá výhrady. Na druhou stranu je potřeba říct, že má respondentka přímé kontakty na osoby z realizačního týmu, takže některé ad hoc problémy nemusí řešit oficiální cestou.</p> <p>Školení jsou dobrá jak obsahem, tak provedením. Respondentka věří, že kdyby ji nějaké téma chybělo a navrhla by ho ke školení, tak by ji bylo vyhověno.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>Technická stránka je v pořádku, ale oba systémy (CELUS i ERMS) jsou stále ve vývoji a měly by být neustále zlepšovány. Jednotlivé připomínky k oběma systémům nejsou v kapacitách tohoto rozhovoru a je to na delší a intenzivnější debatu napříč členskými institucemi.</p> <p>Přechod do čistě online komunikace v posledním roce a půl také proběhl bez větších problémů.</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>Způsob výběru:</p> <p>Procesně je vše zavedené a funkční, je s nastaveným systémem spokojena. Zvládá i další agendu, kromě EIZ, což před zapojením do projektu nebylo možné.</p> <p>V průběhu projektu přidávali tři další zdroje a měli by zájem i další – nominovali, ale neprošli přes pravidlo 3+ - buď byly navrhované zdroje poměrně drahé anebo byly velmi úzce zaměřené a tematicky o ně neměl nikdo další zájem.</p> <p>Riziko:</p> <p>Nic respondentku nenapadá.</p> <p>Očekávání:</p> <p>Očekávání byla splněná – zjednodušení administrativy a finanční podpora.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>O navazujícím projektu vědí a plánují se do něj zapojit. Byli informováni projektovým týmem a množství informací jí přišlo v pořádku. Očekává, že v blízké době budou obdržet aktualizované informace.</p>
R13	<p>Přínosy:</p> <p>EIZ jsou pro respondentku stěžejní, důležitost navíc roste ve světle přechodu do online světa v rámci koronavirové krize.</p> <p>Klíčová je pro ně úspora peněz, mohou nakoupit více zdrojů než před zapojením do projektu.</p> <p>Administrativní zjednodušení je také benefitem, ale není tak klíčové jako cena.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Funguje dobře, vše vždy promptně vyřeší. Jediná drobnost, že by ocenili, aby CEL nevyžadoval jenom jednu kontaktní osobu. Stane se, že se v rámci instituce potřebují zastupovat, ale CEL chce, aby komunikoval jenom jeden člověk, pak to proces natahuje.</p> <p>Během koronaviru se zintenzivnila podpora ze strany CELu, respondentka chválí.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>U některých databází nefungoval vzdálený přístup, což asi nejde úplně jako stížnost za CELEM, ale obzvláště v této době by velmi ocenili.</p> <p>S ERMS nepracují.</p> <p>CELUS je dobrý, intuitivní, ale ještě by tam nějaké funkcionality být mohly.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>Procesně je ok, vše funguje, jednoduché a dobře nastavené.</p> <p>Datum na nominace zdrojů se vždy protahuje, protože březnový termín nikdy nestíhají, dělají průzkumy na poptávku až na konci semestru, tak by bylo fajn, kdyby se ten termín posunul rovnou.</p> <p>V 2020 přidali další 3 zdroje, teď je počet relativně optimální, i když by rádi zrušili jednu databázi (45 návštěv za rok).</p> <p>Riziko:</p> <p>Nevědí, jak budou pokračovat, až skončí projekt.</p> <p>Očekávání:</p> <p>Splněná, primárně očekávali nižší ceny, což se vyplnilo.</p> <p>Budoucnost</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	O navazujícím projektu vůbec neví.
R14	<p>Respondentka odpovídá za nákup (předvýběr, následně pak schválení z vyšších pater instituce) EIZ, komunikuje s CELEM. Podstata EIZ se liší pro jednotlivé fakulty – některé jsou na nich závislé na 99 %, jiné tak 50:50.</p> <p>Přínosy:</p> <p>Zjednodušení celého procesu a administrativy, 90 % zdrojů vyřeší jednou fakturou. Oceňuje transparentnost procesů a to, že ví, jaké budou ceny – mohou se tak připravit a dobře si naplánovat rozpočet.</p> <p>Úplně nedokáže ohodnotit, jak je to cenově (nemá porovnání, do instituce přišla těsně před zapojením do projektu) – domnívá se, že jsou ceny v pořádku, ale někteří kolegové si myslí, že jsou ceny stále příliš vysoké. Ví, že jako instituce byli zapojeno do jiných projektů, kde po dobu projektu byla finanční dotace větší, ale po dobu udržitelnosti pak museli platit plnou cenu, takže na konec nebyla skoro žádná finanční úspora.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Spolupráce funguje bez problému. Oceňuje zajištění velmi mírného, nebo žádného meziročního růstu cen v kontextu koronaviru. Navíc mohou mít na většinu zdrojů vzdálený přístup, a to bylo velmi podstatné.</p> <p>Školení jsou ok, vždy dobře připravené a obsahově poučné. Školení by ráda zachovala v online podobě, není z Prahy, takže musela cestovat a online forma ji tak ušetří mnoho času.</p> <p>Technická stránka</p> <p>ERMS nepoužívají.</p> <p>Využívá CELUS a rozumí, že je náročné skloubit tolik různých formátů z velkého množství zdrojů, ale ještě je tady prostor ke zlepšení.</p> <p>Dříve si stahovala statistiky z jednotlivých zdrojů a pracovala s nimi ve vlastním excelu a doufala, že se CELUSEm to nebude muset dělat, nicméně tento rok, když stahovala data z CELUSu nebyly ve formátu, v jakém by potřebovala, takže se vracela k svému původnímu postupu.</p> <p>Ocenili by podporu, co se týče anti plagiátorských softwarů.</p> <p>Elektronický podpis velmi zjednodušuje celý proces – dříve trval podpis řádově dny až týdny, takže to je velké ulehčení.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>V pořádku, transparentní, jsou spokojeni.</p> <p>95 % zdrojů pořizují přes CEL. Teď je množství optimalizované, za dobu projektu přidávali jeden zdroj. Na další zdroje již nemají finanční prostředky.</p> <p>Podmínka 3+ je smysluplná.</p> <p>Riziko:</p> <p>Nic</p> <p>Očekávání:</p> <p>Byla splněna – mají jeden kontakt, který řeší administrativní věci, vyjednávání, jedna smlouva, to všechno bylo splněno. Asi (co ví od kolegů) očekávali větší finanční úsporu, ale respondentce přijde v pořádku.</p> <p>Budoucnost:</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>O NCIP vědí a nedokáže si představit, co by se muselo stát, aby se do projektu nezapojili.</p>
R15	<p>Přínosy:</p> <p>Pro instituci, ve které respondentka pracuje, jsou EIZ stěžejní. Mají i knižní fond, ale ten je čistě okrajový.</p> <p>Primárním přínosem je snížení administrativní zátěže, dále pak finanční podpora. Celková výdajová částka na EIZ je o trochu větší než před zapojením do projektu, nicméně počet pořízený EIZ je výrazně vyšší.</p> <p>Respondentka oceňuje snížení nebo zmražení meziročního nárůstu cen a za stropování kurzu koruny – domnívá se, že by toto jako individuální instituce neměli šanci vyjednat.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Zpravidla ad hoc a komunikace i spolupráce je bezproblémová, korektní, rychlá.</p> <p>Obsah a způsob provedení školení je v pořádku a vyhovující.</p> <p>Oceňují propagaci a podporu na téma OA ze strany CELu – lépe se jim to pak komunikuje uvnitř instituce.</p> <p>Do fóra pro členskou instituci se nezapojili.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>CELUS je velmi dobrý, pracují s ním cca 1x za dva měsíce, takže nejsou tolik zvyklí, ale i v takto malé míře jim vyhovuje.</p> <p>ERMS nevyužívají, jelikož se domnívají, že je to zbytečné – nemají tolik zdrojů, aby to nezvládli spravovat jako doposud.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>Způsob výběru je ok, proces je jasný a transparentní.</p> <p>Jediné obtížné je mapovat, co by ostatní instituce chtěli za zdroje, aby splnili pravidlo 3+.</p> <p>V průběhu projektu doplňovali jeden zdroj a momentálně zvažují nominaci dalšího.</p> <p>Riziko:</p> <p>Žádná nenapadají</p> <p>Očekávání:</p> <p>Primárním očekáváním bylo snížení a zjednodušení nákupu EIZ, což se splnilo. Rovněž počítali s finanční podporou a snížením finanční zátěže z jejich strany, takže to bylo také splněno.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>O navazujícím projektu vědí a plánují, že se do projektu zapojí.</p> <p>Některé informace už mají, ale rozhodně jich není dostatek, ocenili by poskytnutí dalších, podrobnějších informací, včetně parametrů zapojení do projektu.</p>
R16	<p>Pro instituci, ve které respondentka pracuje, nejsou EIZ tak stěžejní – odhaduje tak na 30 %, zbytek zdrojů je v tištěné podobě.</p> <p>Přínosy:</p> <p>Administrativní zjednodušení celého procesu nákupu a správy EIZ (proces je jednodušší, respondentka má kapacitu na více aktivit). Jedna faktura na všechny zdroje. Na začátku bylo dost nejasností s termíny a dalšími admin. informacemi, ale to se</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>všechno vyladilo a teď to funguje dobře. Dalším podstatným přínosem je zmírnění finanční zátěže.</p> <p>V době koronaviru ocenili přístup projektového týmu, který byl ještě více nápomocen a snížení nebo zamražení meziročního růstu cen.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Spolupráce funguje velmi dobře, když něco potřebuje, tak je komunikace rychlá a nápomocná.</p> <p>Ocenila by pomoc s propagací EIZ v rámci jejich instituce – snaží se EIZ propagovat sama, ale nemá na to moc času ani kapacitu.</p> <p>Technická stránka:</p> <p>Mají relativně nedávno pořízený CELUS a zatím to vypadá, že je ok, ale nemůže hodnotit. Jinak se domnívá, že ok.</p> <p>Způsob výběru:</p> <p>Množství EIZ je ok. Ocenili by ještě další zdroje – nominovali, ale nedostali se do výběrů – zpětně vlastně neví proč, zda to bylo kvůli nesplnění 3+ pravidla nebo ne.</p> <p>Jinak procesně je to ok.</p> <p>Měli by zájem ještě o fulltext knihy.</p> <p>Riziko:</p> <p>Nic.</p> <p>Očekávání:</p> <p>Zjednodušení administrace a finanční podpora, takže to se oboje splnilo.</p> <p>Budoucnost:</p> <p>O navazujícím projektu zaslechla, ale nic moc neví. Předpokládá, že se do projektu zapojí.</p>
R17	<p>Přínosy:</p> <p>Administrativní zjednodušení je primární přínos. Byli zapojeni i v jiných projektech zaměřených na EIZ, ale CEL je rozhodně nejpřístupnější.</p> <p>Samozřejmě snížení finančních nákladů je také bonus. Mohou si pořídit širší portfolio elektronických zdrojů, než před zapojením do projektu a to výrazně.</p> <p>Řeší jenom jednu fakturu, zálohové jsou na začátku roku – významná změna oproti začátku projektu, kdy to termínově nebylo vše doladěno na 100 %.</p> <p>Spolupráce:</p> <p>Spolupráce funguje výborně, obzvlášť v posledním roce a půl – koronavirová krize, kdy byla ze strany projektového týmu poskytnuta větší podpora.</p> <p>K tomu nemají co dodat. Pomohli i s rozšířením povědomí o EIZ v rámci jejich instituce – to se výrazně zvýšilo během posledního roku, kdy byla knihovna víceméně zavřená.</p> <p>Oceňují pomoc ohledně OA – CEL jako takový vnesl téma do obecné debaty a z toho mohli čerpat, dále pak pomohl CEL s obecnou propagací.</p> <p>Riziko:</p> <p>Tím, že jsou smlouvy uzavírány na dlouhou dobu, musí všechny členské instituce velmi rozmyslet rozpočet, zda budou mít dostatek finančních prostředků k pokrytí nákladů na daný EIZ po celou dobu projektu/smlouvy.</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>Očekávání: Splněna.</p> <p>Budoucnost: O existenci NCIP vědí, očekávají větší zapojení a důležitou rolu OA, ale víc vlastně neví – ocenili by více informací, ale předpokládají, že se do projektu zapojí. Nedokážou si představit, že by se v oblasti EIZ vrátili do fáze před zapojením do CELu.</p>

Příloha č. 2.6 – Scénář rozhovorů se zástupci dalších aktéru a anonymizované přepisy

CzechELib

**Návrh scénáře řízeného
rozhovoru se zástupci dalších
aktérů**

Zpracovatel:

Ernst & Young, s.r.o.

Na Florenci 2116/15

110 00 Praha 1 – Nové Město

Scénář řízených rozhovorů

Organizace	
Rozhovor provedl	
Datum Čas	

1. Představení zástupců EY
2. Stručné představení Projektů a důvody oslovení respondenta
3. Uvedení rozhovoru
4. Položení následujících otázek:

Okruh otázek	Otázka	Odpovědi
Charakteristika organizace a respondenta	Popište prosím Vaši roli v organizaci v souvislosti s EIZ či VaV obecně.	
Znalost projektu CEL (EQ2, EQ3)	<p>Jak dobře znáte projekt CzechELib?</p> <p>Co víte o projektu CzechELib?</p> <p>Jak jste o projektu informováni, resp. jakým způsobem získáváte o projektu informace (<i>zjistit komunikační kanál</i>)? Jak hodnotíte poskytování informací ze strany projektového týmu?</p> <p>Změnila se nějakým způsobem podpora/poskytování informací ze strany CEL v rámci koronavirové krize?</p> <p>Změnila koronavirová krize Váš způsob práce s EIZ?</p>	
Vnímaný přínos (EQ5, EQ7)	<p>Co vnímáte jako hlavní dosavadní přínos projektu? Změnil se Váš názor v průběhu projektu?</p> <p><i>Pokud bude odpověď stručná, pak:</i></p> <p>Jaké další přínosy projektu v oblasti VaV vnímáte? Co dalšího podle Vás projekt CzechELib v oblasti VaV změnil?</p> <p>Splňuje zatím projekt Vaše očekávání? Přinesl projekt to, co jste od něj očekávali? Máte ještě nějaká očekávání do konce projektu (2022)?</p> <p>Víte o existenci navazujícího projektu Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací (NCIP)?</p>	

Okruh otázek	Otázka	Odpovědi
	<i>Pokud ano,</i> Máte k projektu dostatečné informace?	
Srovnání s podobnými projekty (EQ5, EQ7, EQ9)	Máte zkušenost s jinými (tematicky) obdobnými projekty? <i>Pokud ano,</i> Mohli byste srovnat projekt CzechELib s obdobnými projekty? <i>Pokud respondent odpoví obecně, pak:</i> V čem vidíte hlavní přednosti projektu CzechELib oproti podobným projektům? V čem vidíte naopak nedostatky projektu oproti podobným projektům?	
Rizika a nedostatky (EQ5, EQ7, EQ9)	Jaká vidíte v realizaci projektu rizika či nedostatky? (<i>pokud nedostatečná odpověď při srovnání s podobnými projekty</i>), Udržitelnost projektu by měla být zajištěna díky projektu NCIP. Co je podle Vás nutné realizovat v projektu NCIP, aby byly zachovány a ideálně také dále rozvíjeny přínosy a výsledky/výstupy projektu CzechELib?	
Jiné	Napadá Vás v souvislosti s projektem CzechELib nějaký názor či komentář, ke kterému jsme se během rozhovoru nedostali?	

5. Předání kontaktů na zástupce EY
6. Poděkování a rozloučení

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
R1	<p>Porovnání s obdobnými projekty</p> <p>Porovnat projekt CEL s obdobnými projekty není moc reálné. Do výzvy byly přihlášeny pouze dva projekty, přičemž ten druhý byl nakonec opožděn a přihlášen do jiné výzvy, takže je CEL velmi specifický.</p> <p>Koronavirus</p> <p>Během koronavirové krize se průběh projektu nějak zásadně nezměnil, veškerá komunikace probíhala online, možná drobné zpoždění termínu a některé zrušené, nebo posunuté akce, ale vše proběhlo ok. Komunikace byla standartní.</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>Financování a dosavadní přínosy</p> <p>Rok 2020 byl posledním rokem, kde byly EIZ financovány z projektu, pak ze státního rozpočtu. Tak to bylo naplánováno na začátku projektu, z pohledu fondů by bylo možné ve financování pokračovat.</p> <p>Dosavadní přínosy projektu splnily očekávání – zjednodušení administrace, nastavení pravidel a procesů ohledně nákupů EIZ pro členské instituce, příprava půdy pro navazující projekt a tím pádem udržitelnost tohoto projektu, informačně bohaté, zajištěné a veřejně přístupné webové stránky.</p> <p>NCIP</p> <p>Navazující projekt NCIP byl již spuštěn. Financován bude ze sekce III. MŠMT. Jedná se o nový typ projektu „Projekt sdílených činností“ a díky tomuto projektu je zajištěna udržitelnost CELu – jeho fungování přispělo k tomu, že NCIP byl schválen, jelikož poskytoval solidní argumentaci. Stávající i rozšířená struktura by měla zůstat pod NTK.</p> <p>Větší zaměření na OA – je to trend na úrovni EU. Vzhledem k tomu, že náklady na publikaci nese autor, je pravděpodobné, že finance, které budou k dispozici budou přecházet z podpory předplatného na podporu publikací formou OA. V řešení je vytvoření nového projektu, který by se zaměřoval i na OA pro data, nejenom na publikace.</p> <p>Díky přísné a podrobné přípravě VZ a nastavenému mechanismu kontroly zadávání VZ – kdy je nutná konzultace s ŘO, před i po vyhlášení VZ, probíhala VZ celkem bez větších problémů.</p> <p>Rizika</p> <p>Hlavní rizika projektu na začátku projektu se nepotvrdily (personální zajištění, včetně nutné kvalifikace – bylo doplňováno v průběhu projektu, dále pak zajištění udržitelnost projektu) – personálně je projekt pokryt a díky NCIP je zajištěna i udržitelnost. Dalším rizikem a obavou bylo, zda se najde dostatečné množství Čl, jenž by se do projektu zapojily, a i toto riziko bylo vypořádáno.</p> <p>Celkově je průběh projektu dobrý.</p>
R2	<p>Očekávání</p> <p>Očekávání na začátku projektu byla – sjednotit procesní postup k nákupu EIZ, systémově vyřešit přístup k EIZ na celostátní úrovni, mít jedno konsorcium, které je řešeno koncepčně, respondent si myslí, že je záměr projektu naplněn</p> <p>Koronavirus</p> <p>Koronavirus do určité míry zasáhl do projektu, ale většina aktivit a akcí byla přesunuta do online prostoru (služby a servis poskytovaný Čl byl zachován, stejně jako školení). Co se týče projektového týmu i řídicího výboru, tak byl také zásah koronaviru minimální. Řídicí výbor se scházel pravidelně, frekvence poklesla, ale díky tomu, že už byl projekt a procesy zaběhnuty, tak to nebyl tak významný problém.</p> <p>Financování a organizační struktura</p> <p>Od roku 2021 je zajištěno financování z národních zdrojů tak, jak to bylo naplánováno na začátku projektu, a tak, jak to bude pokračovat v navazujícím projektu. Na podzim 2020 se snížil rozpočet, protože poklesly ceny EIZ, ale tyto prostředky nemohly být využity dál v projektu na další rok.</p> <p>Organizačně je trochu nešťastně nastavený mechanismus a vztah mezi Řídicím výborem a Řídicím orgánem. Některé věci, co rozhodl ŘV následně pak ŘO zatrhnu. Bylo by bývalo dobré, kdyby byl někdo z ŘO v ŘV, aby se těmto organizačním a administrativním náročnostem předešlo. Příklad na Chartě, který se aktuálně řeší – ŘV</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>ji schválil, ale teď připomínkuje ŘO, je to zdlouhavé. Všechny tyto procesy vychází z přípravy a řízení IPS.</p> <p>NCIP a udržitelnost</p> <p>Navazující projekt NCIP zaručuje udržitelnost CELu. Je to nový typ projektu „Projekt sdílených činností“ (nový nástroj dle zákona č. 130 o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů). Částečně je rizikem, jak to bude fungovat po organizační, a hlavně právní stránce, momentálně tam jsou nějaké nejistoty. Projekt je naplánovaný na 7 let.</p> <p>Co se týče OA – je to věčné téma, dotýká se jak OA, tak NCIP. Obtížně se prosazovalo téma do Charty. Je to trend napříč EU a napříč VaVal prostředím. Jedná se teď o transformačních smlouvách, které převádí model předplatného na model OA. V řešení je jakým způsobem bude fungovat podpora OA namísto pokrytí poplatků za předplatné.</p> <p>Rizika</p> <p>Rizika na začátku projektu se neprojevila – tým je personálně zabezpečen, harmonogram byl vyladěn a teď běží vše podle něj, je zajištěna udržitelnost a členské instituce jsou spokojeny.</p> <p>CEL nelze úplně srovnávat s dalšími projekty, protože je poměrně atypický. Ale oproti ostatním IPs běžel hladce.</p>
R3	<p>Respondent se angažuje v několika institucích a iniciativách, spíše na evropské úrovni, v oblasti vědy, případně funguje jako poradce nebo konzultant (poradní aktivity v rámci AV, MŠMT, executive board se zaměřením na propagaci OA na evropské úrovni, Národní platforma pro otevřenou vědu, Evropské fórum pro datové struktury).</p> <p>CEL tedy nezná z uživatelského hlediska, i když se k němu jako k vědci působící v organizaci, jenž je členská instituce, informace dostávají. Domnívá se, že komunikační kanál takto funguje velmi dobře a že všechny potřebné informace by získal z mailů od projektového týmu a kdyby ne, tak že by se mohl doptat a obdržel by rychle odpověď.</p> <p>Přínosy</p> <p>Největší přínosy projektu vidí především ve vzdělávání vědecké komunity a osvětě ohledně OA – je to teď velké téma (už poměrně dlouhou dobu) a tím, že je vědecká komunita poměrně konzervativní, není jednoduché ji o něčem přesvědčit. Dlouhodobá propagace a podpora OA ze strany CEL je velkým přínosem. Na konci minulého roku v rámci jeho instituce zpracovávali metodiky pro OA a velmi čerpali z opory CELu.</p> <p>Dále pak je přínosem rozšíření portfolia elektronických zdrojů pro jednotlivé ČI – mohou si za podobné částky pořídit více EIZ. V neposlední řadě je benefitem komunikace – uživatelsky mnohem přívětivější pro všechny zúčastněné ve srovnání s předešlými projekty a podobnými aktivitami.</p> <p>Open Access</p> <p>OA považuje za hotovou věc (z koncepčního hlediska) – technikálie se musí domluvit. Věří, že díky osvětě a pomoci CELu se povede vše zavést. Na OA publikaci se navazuje OA dat, který je možná ještě stěžejnější. CEL má vzorových charakter – vytváří technologie a procesy, které je pak možné následovat. Na poli evropské vědy je OA jedním z hlavních témat. NTK připravuje další projekty na implementaci OA.</p> <p>Z pohledu posledního roku a půl a opatření ve světle koronaviru se zintenzivnila komunikace a sdílení za pomoci online nástrojů. To celé by mohlo pomoci urychlit používání online nástrojů tam, kde jsou potřeba, případně tam, kde šetří čas, Některé aktivity lze v online podobě zachovat, některá osobní setkání by zachoval.</p> <p>Komunikace projektového týmu byla také velmi dobrá.</p> <p>Očekávání</p>

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>Z pohledu očekávání bylo vše splněno – měl trochu obavy o personální obsazení a strukturu projektu, ale vše se projevilo jako fungující. Očekává, že NCIP bude ještě lepší, jak po věcné, tak organizační stránce.</p> <p>Přínosy</p> <p>Úspěšnost projektu vidí v několika faktorech:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Dobrý a schopný projektový tým ▶ Projekt je plně v trendu doby ▶ Procesy byly dobře naplánované a jejich implementace proběhla úspěšně ▶ Dobrá politická podpora z nejvyšších pater MŠMT.
R4	<p>Reprezentant asociace, která do projektu jako taková není zapojená, dvě organizace z asociace jsou do projektu zapojené jako členské instituce. Zastupuje organizace věnující se výzkumu a inovacím, zaměřené na podnikatelské a komerční účely.</p> <p>Informovanost</p> <p>Sleduje materiály, které poskytuje RVVI, to je primární zdroj informací o CELu, jinak se k informacím o projektu dostávají spíše okrajově. Jako podnikatelská veřejnost nemají k takovým informacím moc přístup. Domnívá se, že je to takto nevhodně nastavené, že by mělo být nabídnuto členství všem výzkumným institucím. Na začátku projektu se to snažili řešit, ale když se to nepovedlo, tak to vzdali a od té doby neřeší.</p> <p>Koronavirus</p> <p>S problémy v rámci koronavirové krize se museli vyrovnat, snažili se to brát jako příležitost, jak podpořit ekonomiku – za minulé období stoupl obrát výzkumu o 20 % ročně, v obdobných číslech byly na úrovni roku 2018.</p> <p>Přínosy</p> <p>Co by viděl respondent jako případný přínos CELu – mělo by zjednodušit jejich běžný provoz, jednotné zabezpečení zdrojů již mají. Dále pak by očekávali podporu OA – osvěta jako taková už funguje teď a i když nejsou přímo do projektu zapojeni, tak informace a podporu ohledně OA využívají ze strany CELu již teď (I když je pro ně OA více okrajová záležitost – jsou zaměřeni na aplikovaný výzkum, kde je potřeba informace i utajovat, takže pak OA postrádá smysl). Oceňuje, že je CEL zaměřen napříč sektory, celou komunitou, ne jenom sektorově.</p> <p>Srovnání s jinými projekty je těžké, každý z ESIF je odlišný – CESNET by mohl být podobný, tam mají úplný přístup, byť placený.</p> <p>Náměty</p> <p>Námět na projekt – získávání lidských zdrojů z celého světa, vytváření welcome center, oslovování kvalitních lidí.</p> <p>Domnívá se, že by strukturální fondy neměly sanovat část rozpočtu, jelikož pak musí mít prostředky na provoz a udržitelnost.</p> <p>NCIP</p> <p>O NCIP slyšel pouze okrajově, jako asociace nebyli osloveni ke konzultacím ani k jiné formě spolupráce nebo zapojení.</p>
R5	<p>Přínosy projektu</p> <p>Respondent je angažovaný mimo jiné v Řídícím výboru Projektu a v Radě vysokých škol, tedy má přímý přístup k informacím. U projektu je od začátku, od nastavování všech pravidel a procesů. Domnívá se, že projekt funguje dobře, a to z několika důvodů:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Projektový tým je sestaven z expertů schopných komunikace, většina jednání je dobře připravena, s podklady, vedou se konstruktivní debaty. Personální otázka

Číslo respondenta	Hlavní body řízeného rozhovoru
	<p>obecně byla ze začátku poměrně náročná vzhledem k tomu, že projekt vyžaduje značnou expertízu, ale je omezen finančními prostředky na zaplacení daných expertů. Ze začátku projektu byla značná fluktuace mezi zaměstnanci, ale to je momentálně stabilizované.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Management a řízení projektu je velmi dobře nastaveno. ▶ Je částečně odděleno řízení projektu od věcné stránky projektu, Řídící výbor se zabývá high level pohledem, zatímco realizační tým každodenním procesem. Toto nastavení se ukazuje jako funkční. ▶ Projekt je konkrétně zaměřen na EIZ, tedy na jedno téma, bez dalších metodik a doplňujících témat, to celý proces a celé řízení, nastavení projektu značně zjednodušuje (není potřeba řešit nastavení metodik apod. o kterých je zpravidla náročná komunikace a debata). ▶ Projekt má podporu z nejvyšších míst, to je klíčové pro dobré fungování, a hlavně pro zajištění financování – především toho budoucího. <p>Jako přínosy projektu vnímá respondent především ekonomickou úsporu v oblasti EIZ pro členské instituce – která je způsobena primárně centrálním nákupem, který je schopný zajistit a vyjednat výhodnější ceny. Snížení ekonomické náročnosti jde ruku v ruce s tím, že si mohou instituce pořídit větší množství EIZ, dalším přínosem je tedy rozšíření portfolia EIZ pro členské instituce, a tedy jak pro vědce, tak např. pro studenty vysokých škol.</p> <p>Projekt také pomohl propojit členské instituce, které spolu před zapojením do projektu nekomunikovaly.</p> <p>Rizika a problémy</p> <p>Největším rizikem je sehnat dostatečné množství finančních prostředků a obecně zajistit financování EIZ, obzvláště financování ze státního rozpočtu, kde je potřeba mít politickou podporu v nejvyšších patrech (což aktuálně je, ale je riziko, zda to tak zůstane). Navíc cena za EIZ každoročně roste, takže tento problém tady bude vždy. S tím souvisí i fakt, že zahraniční ceny za EIZ jsou stejné pro všechny, bez ohledu na to z které země daná instituce pochozí. České instituce jsou tak v nevýhodě oproti západním zemím.</p> <p>Drobným problémem je také administrativní náročnost v rámci komunikace s Poskytovatelem. Některé kroky jsou až příliš byrokratické</p> <p>S navazujícím projektem NCIP a obecně s přechodem na Open Access přichází obecně pro oblast EIZ náročnější období. Přesvědčit uživatele a přispěvatele o výhodách OA může být poměrně náročné. Stejně jako je zmíněno výše je možné očekávat komplikaci s financováním. Rizikem jsou dodavatelé, kteří by mohli požadovat poplatky za publikaci a pak i za přečtení. Aktuálně jsou finance na provoz projektu zajištěny, ale musí se plánovat na dlouhou dobu, členské instituce mají dlouhodobé rozpočty, jenž nemusí vždy odpovídat plánování státního rozpočtu, to je dlouhodobé riziko.</p>

Příloha č. 3 – Grafický přehled výstupů evaluace

Výsledky čtvrté průběžné evaluační zprávy projektu Evaluace systémového projektu „Národní centrum pro elektronické informační zdroje – CzechELib“

Klíčové aktivity projektu realizované v hodnoceném období:

Výběr a nákup EIZ, zapojení nových členských institucí

Informační a metodická podpora členským institucím

Realizace první interní evaluace projektu CzechELib

Klíčová zjištění:

- ▶ Projekt plní potřeby členských institucí v oblasti EIZ, proces výběru a správy EIZ je hodnocen kladně
- ▶ Komunikace realizačního týmu je členskými institucemi hodnocena pozitivně
- ▶ Přínosy projektu vnímané členskými institucemi a dalšími aktéry jsou zejména v centralizaci nákupu EIZ, silnější vyjednávací pozici k vyjednávání, vzdělávání v oblasti EIZ a Open Access a výhodnosti nákupu EIZ skrz CEL
- ▶ Udržitelnost projektu by měla být zajištěna realizací navazujícího projektu NCIP

Doporučení:

- ▶ Ukotvit nastavení interní evaluace
- ▶ Zohlednit aktuální témata v komunikační strategii
- ▶ Zachovat relevantní aktivity v online podobě
- ▶ Nastavit procesy a metodologii NCIP

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Building a better
working world